

Lietuvos Respublikos
Seimo
antroji sesija

2017 m. balandžio 27 d.
53 ir 54 posėdžiai

Stenogramos

31

ISSN 2538-6638

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

TURINYS

II (PAVASARIO) SESIJA

2017 m. balandžio 27 d.

Rytinis posėdis Nr. 53

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. balandžio 27 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas	7
Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. balandžio 27 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimo tęsinys ir tvirtinimas	9
Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4597(2) priėmimas	9
Šio įstatymo priėmimas	9
Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-4430(3) priėmimas	9
Šio įstatymo priėmimas	12
Aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 1 ir 2 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymo projekto Nr. XIIP-90(2)ES priėmimas	12
Šio įstatymo priėmimas	12
Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo Nr. VIII-371 2, 4, 5, 10, 11 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto įstatymo projekto Nr. XIIP-309(3) priėmimas	12
Šio įstatymo priėmimas	13
Baudžiamojo proceso kodekso 8, 71 ¹ ir 80 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-495(2)ES priėmimas	13
Šio įstatymo priėmimas	13
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-602 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (P. Urbšys)	14
Šio nutarimo priėmimas	14
Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-565, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-566, Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo Nr. VIII-1708 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-567, Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-568, Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-569 ir Administracinių nusižengimų kodekso 505 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-570 pateikimas (P. Urbšys)	14
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-232 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos teikimo pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Kęstučiui Pūkui pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-594 pateikimas (K. Pūkas)	15
Seimo savaitės (2017-05-02–2017-05-05) – 2017 m. gegužės 2 d. (antradienio) ir 4 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir patvirtinimas	18
Psichikos sveikatos priežiūros įstatymo Nr. I-924 16 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-379 ir Civilinio kodekso 2.26 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-380 pateikimas (A. Matulas)	18
Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 14 ir 15 straipsnių pakeitimo, 19 straipsnio papildymo ir papildymo 11 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIP-4409 svarstymas	21
Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-313 pateikimas (S. Jovaiša)	21
Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-492 pateikimas (J. Razma)	23

Diskusija dėl Vyriausybės metinės veiklos ataskaitos

Seimo komitetų išvados dėl Vyriausybės metinės veiklos ataskaitos	26
---	----

Diskusija dėl Vyriausybės metinės veiklos ataskaitos (tęsinys)

Aplinkos apsaugos komiteto išvada dėl Vyriausybės metinės veiklos ataskaitos	33
Seimo nario K. Glavecko kalba (Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu)	33
Seimo nario G. Landsbergio kalba (Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu)	34
Seimo nario Z. Jedinskio kalba (Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcijos vardu)	35
Seimo nario V. Sinkevičiaus kalba (Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu)	36
Seimo narės I. Šiaulienės kalba (Lietuvos socialdemokratų partijos frakcijos)	37
Ministro Pirmininko S. Skvernelio kalba	38
Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 metų veiklos ataskaitos“ projekto Nr. XIIIIP-601 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (V. Sinkevičius)	41
Šios rezoliucijos priėmimas	44

Vakarinis posėdis Nr. 54

Vyriausybės valanda

Ministras Pirmininko S. Skvernelio, finansų ministro V. Šapokos, susisiekimo ministro R. Masiulio, žemės ūkio ministro B. Markausko, švietimo ir mokslo ministrės J. Petrauskienės ir sveikatos apsaugos ministro A. Verygos atsakymai į Seimo narių klausimus	45
--	----

Opozicinės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkė

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-326 pateikimas (G. Skaistė)	50
Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 4 ir 13 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-250(2) pateikimas (L. Kasčiūnas)	52
Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-576 pateikimas (L. Kasčiūnas)	56
Civilinio kodekso 4.84 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-476 pateikimas (V. Kernagis)	60
Prezidento rinkimų įstatymo Nr. I-28 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-362(2) pateikimas (A. Anušauskas)	62
Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-592 pateikimas (A. Anušauskas)	63
Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 3, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-374(2) ir Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-415 pateikimas (T. Langaitis)	63
PAVARDŽIŲ RODYKLĖ	65

SANTRUMPOS

- LLRA-KŠSF – Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškų šeimų sąjungos frakcija
- LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
- LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
- LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
- MSNG – Mišri Seimo narių grupė
- TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- TTF – Frakcija „Tvarka ir teisingumas“

A – alternatyvus teisės aktas

ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas

GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 53 STENOGRAMA

2017 m. balandžio 27 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. BAŠKIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). (*Šurmulyš salėje*) Gerbiamieji kolegos, pradėkime dirbti Lietuvai. Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. balandžio 27 d. posėdis prasideda. (*Gongas*)

Kviečiu registruotis.

Užsiregistravo 81 Seimo narys.

G. Vasiliauskas.

G. VASILIAUSKAS (LVŽSF). Neveikia kortelė, norėjau užsiregistruoti. (*Šurmulyš salėje*)

10.05 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. balandžio 27 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas

PIRMININKAS. Prašau kreiptis į Sekretoriatą. (*Šurmulyš salėje*) Prašau dėmesio, turime patvirtinti darbotvarkę. Kas turite kokių pastabų dėl esamos darbotvarkės? V. Poderys. Prašom.

V. PODERYS (LVŽSF). Dėkoju, Pirmininke. Prašau pertraukos dėl 1-6 klausimo iki antradienio. Frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Pertraukos reikėtų prašyti klausimo svarstymo pradžioje, ne darbotvarkės... (*Šurmulyš salėje*) Jeigu norėtumėte siūlyti išbraukti, tai dabar yra laikas.

V. PODERYS (LVŽSF). Siūlome išbraukti, frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Siūlote išbraukti?

V. PODERYS (LVŽSF). Taip.

PIRMININKAS. Ar galime bendru sutarimu? Ačiū. Prašom. V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Labas rytas, kolegos. Aš prašau išbraukti iš darbotvarkės 1-3a klausimą, Architektūros įstatymo projektą. Išbraukti.

PIRMININKAS. O dėl lydinčių kaip?

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Ir lydinčiuosius taip pat.

PIRMININKAS. Ir lydinčiuosius.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Argumentai?..

PIRMININKAS. Prašom argumentą.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Įstatymas nėra pakankamai gerai parengtas, yra teikiamas dar praėjusios Vyriausybės, todėl norėtume dar susipažinti.

PIRMININKAS. Frakcijos vardu prašote?

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Taip, frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Ačiū. Ar galime pritarti? Negalime. Balsuojame. (*Šurmulyš salėje*) J. Razma prašo visus išbraukti. Balsuojame už tai, kad išbrauktume 1-3 klausimą.

Balsavo 90 Seimo narių: už – 57, prieš – 16, susilaukė 17. 1-3 klausimas išbrauktas iš darbotvarkės. J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Aš taip pat siūlysiu frakcijos vardu keletą projektų išbraukti iš darbotvarkės. Ne dėl to, kad siūlyčiau mažiau dirbti, bet todėl, kad tie įrašymai yra abejotini. Pirmiausia Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo pataisų projektas Nr. XIII-P-488. Čia dar daugybė pataisų ir, man atrodo, čia blaškomės su depolitizavimais, reikėtų labiau sutarti, kaip tai suprantame. Toliau. Manau, kad čia mūsų frakcijos, kaip opozicinės frakcijos, vidinis reikalas, norint daugiau padiskutuoti su kolegomis, yra siūloma išbraukti 2-3 klausimą, įrašytą darbotvarkėje, – Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo projektą Nr. XIIP-3812. Čia iš opozicinės darbotvarkės.

Dar vienas siūlymas, kurį aš minėjau ir Seniūnų sueigoje. Nelabai suprantama, kai asmeniškai pats suinteresuotas Seimo narys teikia projektus, šiuo atveju aš turiu galvoje kolegą K. Pūko pasiūlytą apkaltos komisijos darbo pratęsimą, įrašytą į rezervą. Siūlome šį klausimą išbraukti frakcijos vardu.

PIRMININKAS. Teikiate tuos siūlymus frakcijos vardu? Ačiū. Pasakėte ir trečią.

Gerbiamieji kolegos, dėl 1-9a ir 1-9b. Ar galime bendru sutarimu, ar reikia balsuoti? Balsuojame. Kas už Seimo nario J. Razmos pasiūlymą, kad išbrauktume, balsuoja... (*Balsai salėje*) Vyriausiosios rinkimų komisijos. Nr. XIIIIP-488 – Vyriausiosios rinkimų komisijos įstatymo (numeris toks) straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir Nr. XIIIIP-552... O, valstybės tarnyba, ne, tai tik 1-9a. Lydimasis. Ir lydimasis kartu. Kas už šį pasiūlymą, balsuojate už, kas prieš šį pasiūlymą, balsuojate prieš ir susilaikyti galite abiem atvejais. Aš nespėjau.

Už – 51, prieš – 35, susilaikė 5. Vadinas, klausimas išbrauktas iš darbotvarkės.

Balsuojame dar kartą, nes tikrai yra nesusipratimų. (*Balsai salėje*) Skelbiu balsavimą dėl 1-9a ir 1-9b klausimų išbraukimo iš darbotvarkės. Nežinau, kodėl buvo paleistas balsavimas prieš...

Buvo teisingas ir pirmasis balsavimas. Balsavo 96 Seimo nariai: už tai, kad išbrauktume – 50, prieš – 41, susilaikė 5 Seimo nariai. Klausimas išbrauktas. Ačiū.

Opozicija siūlo ir opozicinę darbotvarkę. Ar galime bendru sutarimu dėl 2-3a? Pritariame. Ačiū.

Dėl rezervinio 1 klausimo – projekto Nr. XIIIIP-594 siūlau balsuoti. Kas už tai, kad išbrauktume šį klausimą, kaip siūlė J. Razma, balsuojate už, kas už tai, kad liktų, balsuojate prieš.

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 42, prieš – 40, susilaikė 11. Nepritarta. Lieka klausimas. E. Gentvilas. Prašom. Pirmasis laukia E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Nežinau, ar dėl to, kad jūs buvote išvykęs komandiruotėn, ar dėl kitų dalykų, akivaizdžiai pirmoje dienoje pusėje, aš nekalbu apie opozicinę darbotvarkę, yra tik dešimt klausimų ir dar kai kurie yra išbraukiami. Ką mes čia darysime iki Vyriausybės ataskaitos vertinimo? Leiskite pajuokauti, tačiau sakau rimtai – padarykime pusės valandos darbotvarkės tvirtinimo pertrauką, siūlau frakcijos vardu. Tai yra pusė valandos, sėda, frakcijos apsitaria, ir nebedarykime tokių nesąmonių kaip, pavyzdžiui, nuo 2009 metų einančio Architektūros įstatymo išbraukimas. Kas čia neaišku? Svarstymo studijoje viskas gerai, dabar šandien braukiame. Mano siūlymas – balsuoti už pusės valandos darbotvarkės svarstymo pertrauką. Eiti ir tartis. Ačiū.

PIRMININKAS. I. Degutienė. Prašom.

I. DEGUTIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamasis Pirmininke ir gerbiamieji kolegos, aš visai žiūriu Statutą ir niekaip nesuprantu, kokių pagrindų išvis įtrauktas toks Seimo nutarimas gerbiamojo K. Pūko prašymu. Viskas yra aprašyta, kaip turi dirbti laikinosios tyrimo komisijos, bet tokios nuostatos, kad pats tiriamasis gali kreiptis pratęsti laikinosios tyrimo komisijos darbą, visiškai niekur nėra aprašyta. (*Balsai salėje: „Ir uždrausta nėra.“*) Jeigu laikinoji tyrimo komisija turi abejonių, tai ji pagal Statutą gali pati pratęsti tą darbą, bet ne tas asmuo, dėl kurio yra sudaryta laikinoji tyrimo komisija. Mano klausimas, kokių pagrindų yra įtrauktas į darbotvarkę minėtas Seimo nutarimas?

PIRMININKAS. A. Salamakinis. Prašom.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Ką kalbėjo kolegė Irena, dabar lieka tik atmesti jau pateikimo metu, nes ištis Irena teisi. Kaip mes galime pratęsti? Jeigu komisijas pirmininkas prašytų, aš dar suprasčiau. Dabar pratęsime, po to jis paprašys pusei metų pratęsti – dar pratęsime, ir žiūrime – kadencija baigiasi.

PIRMININKAS. S. Gentvilas. Prašom.

S. GENTVILAS (LSF). Norėjau, kolegos, atkreipti dėmesį. Gerbiamieji valstiečiai, leiskite dirbti savo Vyriausybei. Šiandien 1-3 punktu eina jūsų Vyriausybės programos projekte numatytas pavasario sesijoje priimti Architektūros įstatymas. Jis komitete, kur turite keturis valstiečių komandos narius, svarstytas tris kartus. Ateina žmonės, esant paskutinei fazei, ir paprašo atsiimti. Gerbkite savo viceministrus ir aplinkos ministrą, kuriam dabar yra reformų vajus, ir nerodykite jam nepasitikėjimo. Prašau dar kartą įtraukti atgal Architektūros įstatymą. Dėkui.

PIRMININKAS. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Norėčiau kolegai pasakyti, idėmiau gal reikėtų paskaityti, kad tai yra praėjusios Vyriausybės projektas. Praėjusios Vyriausybės, ne šios.

PIRMININKAS. Dėkoju. Siūlau balsuoti dėl E. Gentvilo pasiūlymo daryti pusės valandos pertrauką. Kas už tai, kad darytume ir sutvarkytume darbotvarkę? Kas už tai, kad darytume pertrauką, balsuojate už, kas už tai, kad nedarytume pertraukos, balsuojate prieš.

Balsavo 90 Seimo narių: už – 55, prieš – 22, susilaikė 13. Pertraukai pritarta. Prašom. Skelbiu pertrauką iki 10 val. 50 min. Seniūnus kviečiame į seniūnų posėdžių salę.

Pertrauka

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, tęsiame posėdį, pertrauka baigėsi. Kviečiu registruotis. Užsiregistravo 74 Seimo nariai. Tęsiame posėdį.

10.52 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2017 m. balandžio 27 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimo tęsinys ir tvirtinimas

Darbotvarkę matote, yra išbraukti nuo 1-3a iki 1-3c, 1-5a ir 1-5b, 1-9a ir 1-9b, 2-3a bloko ir 2-12 bloko klausimai, nes neatitinka Statuto reikalavimų. Ar galime pritarti tokiai darbotvarkei bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Gerbiami kolegos, pašyčiau sėstis ir galvoti apie tai, ką dirbame. (*Skambinama vapeliu*) Na, plaktuko reikėtų. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Balsuojame už darbotvarkę.

Balsavo 88 Seimo nariai: už darbotvarkę balsavo 74, prieš – 3, susilaikė 11 Seimo narių. Darbotvarkė priimta.

10.55 val.

Kelių priežiūros ir plėtos programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4597(2) (priėmimas)

Pradedame darbą. Darbotvarkės 1 klausimas – Kelių priežiūros ir plėtos programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4597(2). Pranešėjas – Seimo narys A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Priėmimo stadijoje komitetas šiam projektui pasiūlymų negavo. Seimo Teisės departamentas, įvertinęs projekto atitiktį Konstitucijai, įstatymų teisėkūros principams ir teisės technikos taisyklėms, pastabų neturi.

PIRMININKAS. Ačiū. Priėmimas pastraipsniui. Dėl 1 straipsnio. Ar galime bendru sutarimu? Pasiūlymų nėra. Ačiū. Pritarta. Dėl 2 straipsnio. Ar galime bendru sutarimu? Pasiūlymų nėra. Ačiū. Pritarta.

Dėl viso. Užsirašęs A. Skardžius. Nėra. Daugiau užsirašusių nėra. Ar galime balsuoti už visą įstatymo projektą? Kviečiu balsuoti.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 89 Seimo nariai: už – 88, prieš nėra, susilaikė 1. Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtos programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

10.57 val.

Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4430(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-3 klausimas – Mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-4430(3). Pranešėjas – Seimo narys V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, po svarstymo pataisų ir Teisės departamento pastabų negauta. Siūlome įstatymo projektą priimti pastraipsniui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Kitokių pasiūlymų nėra. Ar galime balsuoti... pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. 2 straipsnis. Galime bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta.

Motyvai dėl viso. Motyvai už – Seimo narys P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas Pirmininke. Gerbiami kolegos, aš suprantu, kad svarstant šį įstatymą gali kilti įvairių minčių, galų gale tai, ko gero, susiję su vienos įmonės sprendžiamomis problemomis, bet čia, kaip ir daugeliu atvejų aplinkos sektoriuje, atliekų tvarkymo problemos kyla iš realybės. Mes, kaip valstybė, kaip Seimas, dažnai esame tik supažindinami su faktu, kad štai, žiūrėkite, yra įsisenėjusi problema ir reikia staigiai ką nors daryti čia ir dabar. Lygiai taip pat ir pavyzdys – „Toksika“, kur dėti tas sudegintas pavojingas atliekas, lakiuosius pelenus, kurie lieka po sudeginimo, kurie taip pat yra pavojingi, bet kur negali jų atsikratyti, reikia turėti specialų sąvartyną, jie tą turi, saugo. Tai dabar, ar juos visiškai atleisti nuo mokesčių, ar sumažinti, čia galėtume tikrai diskutuoti. Aš nesu nei kategoriškai prieš, nei esu labai didelis fanas šito dalyko, tačiau noriu atkreipti dėmesį, kad valdžia ir Aplinkos ministerija turėtų tikrai analizuoti strategiškai ir kitus atvejus, pavyzdžiui, kaip MBA gamyklos, kur išleisti milijonai, gamykla stovi, problema tiksi, atliekos kaupiasi, o valstybė nežino, ką su jomis daryti. Tai iš tiesų tai yra, galima sakyti, viena iš tokių piktžaidžių sistemos, tai būtent pavojingų atliekų saugojimas ir sudegintų pavojingų atliekų saugojimas. Tai nežinau, kaip iš tiesų turėtų šiandien pasielgti parlamentas, aš tikriausiai pritariu. Galima eiti tuo keliu, vėliau galima pasižiūrėti iš praktikos, kaip sekasi, ar mes šaliname iš rinkos nelegaliai šalinamas pavojingas atliekas? Jeigu taip, tai galima tęsti tokį modelį, jeigu ne, tai svarstysime iš naujo. Bet problemos tikrai yra dažnai sprendžiamos *post factum*. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai prieš – Seimo narys S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, kodėl svarbus ir kodėl nesvarbus šitas įstatymas yra. Visų pirma, jisai atpigins deginimo jėgainių lakiųjų pelenų deponavimą, šalinimą ir pavojingų atliekų sąvartynus. Ką tai reiškia žmogiškai?

Vilniuje ir Kaune bus statomos atliekų deginimo jėgainės ir jos skaičiuoja kaštus, kiek kainuos išvežti pelenus vienur ar kitur. Šiandieninė Klaipėdos „Fortum“ savo pelenus veža į Norvegiją, tenai kainuoja labai brangiai, bet jie yra sutvarkomi, padedami. O kai mes skaičiuojame deginimo savikainą, štai čia mes ir pradėdame kalbėti, kiek kainuos sudeginti atliekas, ir mažindami šitą mokesčių „Toksikoje“, vieninteliame Lietuvos sąvartyne, kuriame gali būti padėti lakieji, t. y. kamino, pelenai, mes iš esmės pasakome, kad atpigs deginimo jėgainės. O Europos Komisija šneka atvirkščiai, kad Lietuva turėtų įvesti deginimo mokesčių ir taip skatinti ekoinovacijas, žiedinę ekonomiką, rūšiavimą, antrinių žaliavų perdirbimą. Mes, užuot ėmęsi iš esmės tų sričių, – imamės atvirkštinės, mes imamės atpiginti. Man atrodo, kad atliekų deginimo jėgainės tiek Kaune, tiek Vilniuje turi iškilti, bet jos turi susimokėti visus kaštus ir neturi valstybė atleisti. Ne veltui „Toksika“ priklauso ne Aplinkos ministerijai, o Ūkio ministerijai. Ir iš esmės aš kviečiu pasisakyti prieš. Dėkui.

PIRMININKAS. Motyvai už – Seimo narys A. Salamakinas.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiami kolegos, realybė yra kita. Išties mes prieš daug metų pastatėme „Toksiką“ – pavojingų atliekų deginimo įmonę. Sunaudojome tam apie 50 mln. litų europinių lėšų. Dabar jie pasistatė taip pat iš europinių lėšų savo sąvartyną, kur dėti pelenus. Pagal galiojančius įstatymus jie nuveža 100 metrų pelenus, supila į savo sąvartyną ir mes jiems uždedame apie 20 ar kiek, 27 eurus už toną už tai, kad jie saugo pelenus savo teritorijoje. Nepainiokime kogeneracinių ir „Toksikos“. Tai kur čia yra logika?

Logika yra paprasta, kad kuo daugiau pavojingų atliekų būtų utilizuota šitoje įmonėje. Tam reikia, kad nebūtų didžiulės kainos, todėl mes ir darome šitą žingsnį, kad jie savo teritorijoje turėdami savo pelenų sąvartyną nemokėtų to mokesčio. Tai yra logiška. Ar ją laikyti kaip šunį ant šieno, nedirbančią, 50 mln. litų objektą, kuris negali dirbti, nes niekas nenori vežti atliekų, nes jos labai brangios. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai prieš – Seimo narys M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Iš tikrųjų jau kalbėjome apie šį projektą ne vieną kartą. Kas labiausiai, matyt, stebina, tai, jog šį projektą remia ir stumia valstiečiai ir žalieji. Mažinti taršos mokesčius žaliesiems tai iš tikrųjų atrodo labai labai keista. Ne tik kad už taršą, bet už ypač pavojingų atliekų taršą mažinti mokesčius, mano supratimu, yra tikrai nepriimtina.

Dar kartą atkreipsiu dėmesį, kodėl tokia iniciatyva yra? Jinai yra todėl, jog šiandien tos atliekos yra slepamos. Tai užuot išaiškinę, kas tas ypatingas atliekas slepia, ir nubaudę tuos juridinius asmenis, kurie tai daro, mes šiandien mažiname jiems mokesčius tam, kad jie neslėptų ir vežtų į valstybinę įmonę ir ten būtų utilizuojama. Tai, mano supratimu, praktika yra klaidinga. Tendencija yra priešinga Europos Sąjungos ir aš kviečiu nepalaikyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai už – Seimo narys V. Rinkevičius.

V. RINKEVIČIUS. (LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, nenoriu sutikti, kad valstiečiai ir žalieji stumia šį projektą. Visiškai ne, yra įvairių nuomonių pas mus. Tačiau čia yra painiojami du dalykai – pavojingos atliekos ir paprastosios atliekos. Šis projektas susijęs tikrai su pavojingų atliekų galutiniu utilizavimu, nukenksminimu ir stabilizavimu. Tai nesusiję su pavojingų atliekų atidavimu, apskaita ir t. t. Tie mokesčiai buvo ir bus. Tačiau čia kalbama apie mokesčių, kai jau atidavė „Toksikai“ ir reikia jas galutinai nukenksminti, stabilizuoti ir palikti saugoti tas atliekas, tik apie tą galutinį procesą, o ne apie jų atidavimą iš tų atliekų, kurios susidaro ir t. t. Tai visiškai nesusiję, nepainiokime skirtingų dalykų, todėl siūlau balsuoti už, pasisakau už šį projektą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai prieš – Seimo narė G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki, tikrai nesu aplinkosaugos specialistė, bet šiaip žiūrint iš sveiko proto pozicijų Europos Komisijos rekomendacijose Lietuvai kalbama apie darbo pajamų apmokestinimo mažinimą ir aplinkosaugos mokesčių didinimą, kad tai būtų racionalu, tikslinga, mažinant socialinę atskirtį Lietuvoje. Šiandien eina sprendimas mažinti aplinkosaugos mokesčius. Tai aš, tiesą sakant, nelabai suprantu motyvų tokio sprendimo. O jeigu motyvas tokio sprendimo parengimo yra tas, kad yra šešėlyje dalis atliekų, kurios nėra atiduodamos, tai gal tai yra kontrolės problema, o visiškai ne motyvacijos mažinti ar naikinti aplinkosaugos mokesčių. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame. Motyvai už – Seimo narys A. Palionis.

A. PALIONIS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Tai, visų pirma, mes turime atskirti atliekas, kur yra pavojingos atliekos ir kur yra nepavojingos atliekos, kurios yra dabar, nepavojingos atliekos, deginamos. Jeigu bus pastatytos naujos deginimo gamyklos, tai tų atliekų, sudegintų, pelenai tikrai galės patekti į žiedinės ekonomikos sampratą, būti panaudoti kitiems tikslams.

O čia konkrečiai kalbame apie tuos pelenus, kur yra sudeginamos toksinės medžiagos, pavojingos aplinkai medžiagos. Nenoriu sutikti su tuo, kad jos nėra apmokestintos. Kaip ir gerbiamas Viktoras sakė, mes pavojingų atliekų deginimo mokesčių nemažiname. Ir noriu pasakyti, kad pavojingų atliekų pelenų stabilizavimo procese, kur tie pelenai padidėja nuo 2,5 karto iki 4 kartų, sąvartyno amortizaciniai mokesčiai, kurie irgi yra daug didesni negu paprastų komunalinių sąvartynų, yra įskaičiuojami. Tai galiu pasakyti, kad tai yra 65 eurai, čia nepriklausomai nuo mokesčio, 65 eurai už sąvartyno amortizaciją. Ir dar plius papildomas mokestis už tą sąvartyną smarkiai iškelia pačią perdirbimo kainą. Plius yra ir kitas momentas, kad ir Europos Sąjungos direktyvoje už pelenų saugojimą nėra nurodoma, kad turi būti imamas mokestis, o yra imamas tikrai sąvartyno amortizacijos mokestis. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai prieš – Seimo narė R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Aš prisijungiu prie tų kolegų, kurie kalbėjo, kad kelia abejonių šitas įstatymo pasiūlymas. Aš tikrai norėčiau atkreipti dėmesį, kad, kiek žinau, dar praeitos kadencijos metu buvo registruotas pasiūlymas apskritai „Toksiką“ atleisti nuo mokesčių dėl visų vykdomų veiklų. Tai atrodytų išvis keista. Dabar, kaip suprantu, yra kompromisinis variantas pelenų šalinimo klausimu. Galbūt ir geriau, tačiau žiūrint vis dėlto iš aplinkosauginės pusės ir, kas jau buvo minėta apie įsipareigojimus ir tai pačiai Europos Sąjungai, ir kaip mes formuojame savo aplinkos politiką, tai iš tikrųjų šiek tiek keistai atrodo toks pasiūlymas daryti išimtį tam tikroms įmonėms, šiuo atveju vienai įmonei, ir, žodžiu, neva taip spręsti aplinkosauginius klausimus. Aš labai skeptiškai vertinu šitą pasiūlymą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Kviečiu balsuoti. Kas balsuoja už įstatymo projektą, balsuoja už, kas prieš – prieš ir kas susilaiko, balsuoja, kad susilaiko.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 93 Seimo nariai: už – 54, prieš – 9, susilaikė 30 Seimo narių. Lietuvos Respublikos mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 5 straipsnio pakeitimo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

Replika po balsavimo.

M. MAJAUSKAS (*TS-LKDF*). Dėkui, Pirmininke. Iš tikrųjų, kaip ir minėjome, stebina valstiečių ir žaliųjų tokios iniciatyvos ir tokie sprendimai spręsti aplinkos taršos klausimus. Bet yra kitas dalykas, kuris, mano supratimu, yra svarbus kriminaliniu požiūriu. Kaip suprantu, šiuo metu šios ypatingai pavojingos atliekos nebuvo utilizuojamos, vadinasi, jos kažkur buvo slepiamos. Dabar sumažinus mokesčius tos atliekos bus neslepiamos, galbūt, kaip teigia iniciatoriai, ir bus pristatomos „Toksikai“. Aš kviesčiau tikrai labai rimtai ir atsakingai pasižiūrėti, kas bus dabar tos įmonės, kurios pristatys tas ypač pavojingas atliekas į „Toksiką“ šalinti, ir kur tos atliekos buvo anksčiau, nes, mano supratimu, klausimas ir šiuo požiūriu labai aktualus.

PIRMININKAS. Kalbėjo T. Langaitis. Kalbės A. Salamakinas.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Gerbiamieji kolegos, išties reikia padėkoti Seimo nariams už šią įstatymą, nes Lietuva nuo pavojingų atliekų tikrai taps švaresnė. Ir tie, kurie tikrieji žalieji, balsavo už šį įstatymą, o tie, kurie nori kažkokį biznelį įsukti, kad mes pavojingas atliekas vežtume į užsienį, va čia tai buvo tas žingsnis. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Dėkojame už nuomones.

11.12 val.

Aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 1 ir 2 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-90(2)ES (priėmimas)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 1 ir 2 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymo projektas Nr. XIIIIP-90(2)ES. Pranešėjas – Seimo narys K. Mažeika. V. Vingrienė. Prašau.

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, dėl Aplinkos oro apsaugos įstatymo papildymo įstatymo priėmimo stadijoje pastabų ir pasiūlymų nepateikta. Siūlau įstatymo projektui pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Pastabų nėra, siūlau pritarti pastraipsniui. Ar galime pritarti 1 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. 2 straipsnis. Ar galime pritarti 2 straipsniui bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. 3 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. 4 straipsnis. Bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta.

Motyvai už – Seimo narys R. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS (*LSDPF*). Kadangi nėra prieš, tai atsisakau žodžio.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl motyvų daugiau nėra pasisakančių. Kviečiu balsuoti dėl šio įstatymo.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 84, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Tokiu būdu Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo Nr. VIII-1392 1 ir 2 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo priedu įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.14 val.

Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo Nr. VIII-371 4, 5, 10, 11, 13 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-309(3) (priėmimas)

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo Nr. VIII-371 4, 5, 10, 11, 13 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-309(3). Pranešėjas – Seimo narys Z. Streikus.

Z. STREIKUS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, priminsiu įstatymo esmę. Projektu siūloma įpareigoti visus viešųjų pirkimų komisijų narius, asmenis, vadovų paskirtus atlikti supaprastintus pirkimus, bei ekspertus, akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių, kurių akcijos, suteikiančios daugiau kaip pusę balsų visuotiniame akcininkų susirinkime, nuosavybės teise priklauso valstybei ar savivaldybei, stebėtojų tarybų ir valdybų narius, valstybės ar savivaldybių įmonių valdybų narius deklaruoti jų privačius interesus Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos nustatyta tvarka ir šių deklaracijų duomenis skelbti viešai.

Po įstatymo projekto svarstymo Seimo plenariniame posėdyje Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas parengė ir pateikė patikslintą įstatymo projektą. Komitetas šioms pastaboms pritarė bendru sutarimu, o priėmimo stadijoje papildomų pastabų ir pasiūlymų nebuvo gauta. Seimo Teisės departamentas pastabų dėl įstatymo projekto neturi. Siūlau pritari įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Pasakyta labai aiškiai, jokių pastabų daugiau nėra. Siūlau pritari pastraipsniui. Ar galime pritari 1 straipsniui bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta. 2 straipsnis. Galime bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta. 3 straipsnis. Bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta. 4 straipsnis. Bendru sutarimu? Prieštaraujančių nėra. Dėkoju. Pritarta. 5 straipsnis. Bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. 6 straipsnis. Bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta. 7 straipsnis. Bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. (*Balsai salėje*)

Motyvai už dėl viso. Kalba Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, šiuo atveju kaip opozicijos atstovas noriu pasidžiaugti, kad valdantieji konstruktyviai priėmė ir šitame projekte integruotus opozicijos siūlymus – tai ir mano, ir V. Gailiaus. Kolega Vitalijus siūlė griežtesnio deklaravimo numatymą viešųjų pirkimų struktūrų dalyviams. Mano siūlymai buvo dėl valstybės, savivaldybių kontroliuojamų įmonių valdybų, stebėtojų tarybų narių, kad jie deklaruotų privačius interesus ir kad tos deklaracijos būtų viešos. Manau, tai tikrai dabar ypač aktualu, kai žadama dar daugiau privačių bendrovių atstovų priimti į valstybės įmonių valdybas ir stebėtojų tarybas. Ir galiausiai, aš manau, priėmę tą įstatymo projektą mes pasieksime, kad būtų daugiau skaidrumo ir mažiau interesų konfliktų paslėptų, neatrandamų, kurie dabar galbūt sugeba kartais ir praslysti.

PIRMININKAS. Dėkoju už nuomonę ir komplimentus. Daugiau pasisakančių neužsiregistravo. Siūlau balsuoti dėl viso įstatymo projekto.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 83 Seimo nariai: už – 83, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo Nr. VIII-371 4, 5, 10, 11, 13 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.20 val.

Baudžiamojo proceso kodekso 8, 71¹ ir 80 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-495(2)ES (priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-6 klausimas – Baudžiamojo proceso kodekso 8, 71¹ ir 80 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-495(2). Pranešėjas – Seimo narys R. Andrikis.

R. ANDRIKIS (TTF). Gerbiamasis Seimo Pirmininke, gerbiamieji kolegos, Teisės ir teisėtvarcos komitetas šių metų balandžio 19 dieną devyniais balsais, t. y. viso komiteto balsais, pritarė įstatymo projektui.

PIRMININKAS. Dėkojame. Kadangi pastabų nėra, siūlau balsuoti pastraipsniui.

Ar galime 1 straipsniui pritari bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta.

2 straipsnis. Galime bendru sutarimu? Ačiū. Pritarta. 3 straipsnis. Bendru sutarimu? Dėkoju. Pritarta.

Dėl motyvų už ir prieš niekas neužsirašė. Siūlau balsuoti už visą įstatymo projektą.

Šio įstatymo priėmimas

Balsavo 84 Seimo nariai: už – 84, prieš ir susilaikiusių nėra. Taigi Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 8, 71¹ ir 80 straipsnių pakeitimo įstatymas priimtas. (*Gongas*)

11.22 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-602 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Kitas darbotvarkės 1-7a klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-602. Pranešėjas – Seimo narys P. Urbšys.

P. URBŠYS (LVŽSF). Laba diena, gerbiamieji Seimo nariai, šitas projektas yra susijęs su tuo, kad mes galėtume svarstyti pateiktus įstatymų projektus, susijusius su tuo, kad kontroliuojančios įstaigos galėtų turėti galimybę gauti atsakymus į savo rekomendacijas iš tų įstaigų, kurioms tos rekomendacijos yra pateikiamos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausiančių nėra.

Pateikimas. Svarstymas. Niekas neužsirašė.

Priėmimas. Taip pat niekas neužsirašė. Vienas straipsnis. Siūlau balsuoti už šį papildymą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 87 Seimo nariai: už – 86, prieš nėra, susilaikė 1 Seimo narys. Taigi Seimo nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-226 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo II (pavasario) sesijos darbų programos“ pakeitimo“ priimtas. (*Gongas*)

11.25 val.

Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-565, Mokslo ir studijų įstatymo Nr. XI-242 17 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-566, Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo Nr. VIII-1708 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-567, Lygių galimybių įstatymo Nr. IX-1826 30 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-568, Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-569, Administracinių nusizengimų kodekso 505 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-570 (pateikimas)

Tęsiame posėdį. Kitas darbotvarkės 1-7b klausimas – Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatymo Nr. X-1666 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-565. Pranešėjas – Seimo narys P. Urbšys. Ir lydymieji 1-7c, 1-7d, 1-7e, 1-7f ir 1-7g.

P. URBŠYS (LVŽSF). Įstatymų projektai parengti Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete įvertinus Seimui atskaitingų institucijų (Seimo kontrolierių įstaigos, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos, Vaiko teisių apsaugos kontrolierius įstaigos, Akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos, Žurnalistų etikos inspektorius tarnybos, Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos) pateiktą informaciją. Šiuo metu daugumoje įstatymų yra nustatyta prievolė informuoti rekomendaciją pateikusį subjektą apie rekomendacijos įgyvendinimą, tačiau tik Mokslo ir studijų įstatyme ir Vyriausiosios tarnybinės etikos komisijos įstatyme yra nurodytas terminas, per kurį turi būti informuojama apie priimtus sprendimus, tai yra per 30 kalendorinių dienų. Norėdami padaryti efektyvesnę kontrolę, mes siūlome ir kitoms institucijoms suteikti tą galimybę, kad galėtų pateikus rekomendaciją sulaukti per 30 dienų atsakymų ir galėtų įvertinti, kaip atsižvelgiama į tas rekomendacijas, kad galėtų toliau priimti kitus sprendimus.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narė R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Gerbiamasis kolega, aš tikrai sveikinu kaip buvusi Seimo kontrolierė ir vaiko teisių kontrolierė parengus tokį projektą ir mintį, nes iš tikrųjų, kol nėra vykdomos rekomendacijos ir kol neteikiama informacija, o kai kas net supranta, kad rekomendacija yra rekomendacija ir vykdyti nereikia, tol nėra matomi tie tikri pasiekti rezultatai. Tačiau mano klausimas būtų toks: galbūt jūs gavote iš visų ar kai kurių kontrolierių statistiką, koks procentas yra

nevykdomų sprendimų, nesuvokiant tų sprendimų esmės ir nesuvokiant, kad kiekvienas pareigūnas, dirbdamas darbą, jeigu jam kontrolierius nurodo trūkumus ir rekomenduoja atlikti darbus, privalo tai daryti?

P. URBŠYS (LVŽSF). Taip, mes tokių duomenų negavome, bet, išklausę tam tikrų įstaigų atskaitas savo komitete, mes matėme tendenciją, kad pabrėžiama, kad toje srityje yra problemų, nes yra rašomos rekomendacijos, bet ne visada yra atsižvelgiama į rekomendaciją ar tiesiog yra atsakoma, ar ruošiamasi jas vykdyti, ar ne.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia Seimo narys A. Anušauskas.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Norėjau pasitikslinti. Buvusiame įstatyme, galiojančiame, parašyta, kad turi pateikti atsakymą apie įgyvendinimą per kalendorinį mėnesį. Dabar tai virsta 30 dienų. Ar teisingai suprantu, kad esmė yra, kad iš VTEK paimama diskrecija nurodyti vėlesnį terminą, tiesiog jis išbraukiamas, kad atsakymo vėlesnio termino jau dabar VTEK negalės nurodyti? Tiesiog esmė ta?

P. URBŠYS (LVŽSF). Būtent taip.

PIRMININKAS. Ačiū. Daugiau klausiančių neužsirašė. Dėkoju pranešėjui. Ar galime pritarti po pateikimo su visais lydimaisiais, ar bendru sutarimu, ar balsuojame? (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu. Dėkoju. Pritarta.

Pagrindiniu komitetu siūlomas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Papildomas komitetas – Žmogaus teisių komitetas. Svarstymo data 2017 m. birželio 6 d.

Dėl 1-7g klausimo arba projekto Nr. XIII-570 siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas pagrindiniu komitetu. Papildomi Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas ir Žmogaus teisių komitetas. Galime pritarti bendru sutarimu? Matau salėje bendrą pritarimą. Ačiū.

11.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-232 „Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos teikimo pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Kęstučiui Pūkui pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-594 (pateikimas)

Rezervinis 1 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimo Nr. XIII-232 „Lietuvos Respublikos Seimo specialiosios tyrimo komisijos Seimo Etikos ir procedūrų komisijos teikimo pradėti apkaltos procesą Lietuvos Respublikos Seimo nariui Kęstučiui Pūkui pagrįstumui ištirti ir išvadai dėl pagrindo pradėti apkaltos procesą parengti sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIII-594. Pranešėjas – Seimo narys K. Pūkas.

K. PŪKAS (MSNG). Ačiū Pirmininkui. Sveiki gyvi, kolegos. Vyksta apkaltos procesas mano atžvilgiu, sudaryta specialioji komisija, ir man, mano gynėjams komisijos darbo metu yra neleidžiama naudotis gynybinėmis teisėmis ir dalyvauti posėdžiuose, susipažinti su visa surinkta medžiaga, neleidžiama pasisakyti man ir mano advokatams, mano atstovams. Pažeidžiami pagrindiniai teisės imperatyvai į gynybą. Konstitucinis Teismas savo nutarimais Seimui ir Seimo nariams, manau, ne vieną yra išleidęs nutarimą, ir Seimo statutą, taip pat Baudžiamajame kodekse visi teisės aktai užtikrina teisę į gynybą.

Į prašymus, kurių aš esu užregistravęs tikrai ne vieną, nereaguojama, todėl aš vis juos pakartotinai rašau. Nesu profesionalus teisininkas, tai daro advokatai, tai daro teisininkai, kurie mato specialiosios komisijos darbo pažeidimus. Todėl priverstas vis rašyti ir siekti teisių į gynybą. Tokia situacija, kad specialioji komisija savo veiklą vykdo ne kaip nešališkas arbitras, bet, atrodo, taip, kaip suinteresuotas organas kuo greičiau mane pašalinti iš Seimo ir įvykdyti apkaltą.

Konstitucinio Teismo aiškinamas... apkaltos teisinė doktrina yra priėmus ne vieną Lietuvos Respublikos Seimo nariams privalomą nutarimą užtikrinti asmens, kurio atžvilgiu vykdoma apkalta, teisės, t. y. būtinas teisės, teisės viešpatavimo elementas. Kad apkaltos procesą būtų galima pripažinti atitinkančiu teisinės valstybės principus, jis turi būti teisingas. Teisinėje valstybėje asmens teisė ginti savo teises yra nekvestionuojama.

Į mano paaiškinimus, kuriuos vakar komisijos metu, kur leido man tris minutes kalbėti, faktiškai nereaguojama. Medžiagos, kurią peržiūrėjome komisijos metu, neleido pakomentuoti, ten yra sumontuota, aš pats televizijoje daug metų dirbu ir žinau, kaip tie montavimai gali vykti. Aš manau, kad tokie dalykai turi būti teisiškai išnagrinėti, pagrįsti ir turi būti pateikta objektyvi išvada. Taip pat dar negautas Lygių galimybių komisijos atsakymas ir daug daug kitų pažeidimų, kuriuos aš esu išsiuntęs jums raštu ir pateikęs vaizdą, kaip tai yra vykdoma.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys A. Salamakinas. Ruošiasi B. Matelis.

A. SALAMAKINAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Seimo Pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, aš tame kampe, kur socdemai, ne ten žiūrite, ten konservatoriai. Kolega, jūsų tame procese aš neišvaizduoju, kokia gali būti slapta medžiaga. (*Balsai salėje*) Iš tiesų, kaip sako kolega A. Sysas, gal kas nors filmuoto. Su kuo jums neleidžia susipažinti?

Ir antras klausimas. Juk vien šitos komisijos darbu nesibaigs visas procesas. Jeigu bus einama į Konstitucinį Teismą, po to vėl į Seimą, jums bus aibė galimybių pasisakyti, išreikšti savo nuomonę Seime, ne tik komisijoje. Mano klausimas. Ar jūs norite, kad kuo ilgiau spauda rašytų apie tą dalyką, kad reikia dar mėnesį pratęsti? Ar yra kitų užmačių, kurių aš nelabai suprantu, dėl ko jūs prašote pratęsti darbą?

K. PŪKAS (MSNG). Aš labai ilgą laiką išvis nežinojau, kuo mane kaltina, ir su jokia medžiaga man neleido susipažinti. Prieš keletą dienų leido advokatams ir man susipažinti. Aišku, kur yra įslaptinta medžiaga, ten prokuratūros medžiaga, aš ir nesakau, kad jie turi teisę man ją duoti, bet aš išvis neturėjau jokios medžiagos. Ir kaip jiems atsakyti į klausimus, kai nežinai, kuo tave kaltina. Čia yra problema ir aš norėčiau, kad komisija objektyviai ištirtų ir kad Konstitucinis Teismas, jeigu nueis į Konstitucinį Teismą, neatmestų, kad būtų parengtas visiškai pagrįstas.

PIRMININKAS. Kęstuti Pūkai, žodis jums pakomentuoti ir atsakyti.

K. PŪKAS (MSNG). Aš atsakiau į klausimą.

PIRMININKAS. Gerai. Seimo narys B. Matelis.

B. MATELIS (MSNG). Ačiū. Gerbiamasis kolega, keista girdėti, kad jūs, kaip mažas vaikas, sakote, kad nežinote, kuo jus kaltina. Ar jūs suvokiate, ką jūs sakote? Jūs nežinote, kuo jus kaltina. Visas Seimas kalba, visa žiniasklaida rašo, jūs sakote – aš nežinau, kuo mane kaltina. Gal atsitokėkite. Tai vienas dalykas.

Antras dalykas. Jūs turite teisę teikti savo paaiškinimus tiek žodžiu, jeigu jūs manote... jūs galite pateikti raštu komisijai, niekas to netrukdo ir komisija negalės jūsų paaiškinimo atmesti. Jie vis tiek turės į tą bylą įsegti ir eis į Konstitucinį... Aš manyčiau, kad jūs, be to, turėtumėte galimybę ir Konstituciniame Teisme, kai bus nagrinėjama, jūs visus savo paaiškinimus galite teikti. Tik jūs nemeluokite sau ir kitiems. Ačiū.

K. PŪKAS (MSNG). Jeigu kalbėčiau apie tai, kaip parodė sumontuotą medžiagą „Info TV“ kovo 8 dieną, jeigu tie kaltinimai yra priimami kaip pagrindas, tada aš su jais visiškai susipažinęs. Bet jeigu mes prašome LNK, kad pateiktą medžiagą nemontuotą, kaip ten buvo vykdomas tas procesas, aš nenoriu eiti į smulkmenas, labai norėčiau, kad gerbiama D. Šakalienė išklaustytų mane ir įsitikintų, kaip iš tikrųjų buvo. Tai vienas klausimas.

O antras klausimas apie tai, kad aš norėčiau, kad tai būtų teisingai išspręsta, tai aš to ir siekiu, ir kad galėčiau pasinaudoti savo gynybinėmis teisėmis.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Ačiū, pranešėjau, ačiū jums. Galite apleisti tribūną. Viskas.

K. PŪKAS (MSNG). Ačiū.

PIRMININKAS. Dėl motyvų. Motyvai už – P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (TTF). Gerbiamieji Seimo nariai, aš sutinku, kad daugelis Seimo narių išsakė savo viešą nuomonę, jie turi tą nuomonę, ir ta komisija yra sudaryta formaliai tik dėl akių, ir ne vienas komisijos narys yra pasakęs, kad mes jau turime išankstinę nuomonę. Mes galime ir nepritari, ir nepritariame, be abejonės, K. Pūko veiksams, bet jeigu komisijoje leidžiama jam kalbėti tik tris minutes, arba jis išvaromas iš tos komisijos, ir jeigu komisija nori objektyviai priimti sprendimų, tai kodėl ji tendencingai dirba. Aš manyčiau, jeigu prašo ir turi naujų įrodymų, parodymų, kad komisija tikrai... ir jis nori pateikti, tai kodėl neleidžiama pateikti?

Antras dalykas. Kada aš mačiau per žiniasklaidą, kada moterys eina į prekybos tinklus pirkti *papinky* ir *triusikėlių*, tai ko jos ieško: vyro, meilužio ar darbo? Tai ko jos vertos, tos moterys, jūs man pasakykite? Aš manau, kad tikrai, jeigu žiūrime į šitą klausimą, žiūrėkime iš esmės.

Aš pasakysiu ir trečią dalyką. K. Pūkas, pažiūrėkite, žmogus amžiuje, nejaugi jis galėjo toms moterims ką padaryti be pakalbinimo. Ką jūs čia, kaip sakote, šnekate? Šnekate kažkokias nesąmones. Ar išprievartauti galėjo kokią, ar panašiai. Nebuvo, man atrodo, nė tokių minčių.

PIRMININKAS. Motyvai prieš – V. Čmilytė-Nielsen.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Gerbiami kolegos, iš tiesų norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad Etikos ir procedūrų komisija vakar dar kartą išnagrinėjo keturis ar penkis Seimo nario K. Pūko skundus. Mes konstatavome, kad jokių pažeidimų nei komisijos darbe, nei komisijos pirminkės darbe nebuvo, todėl aš tikrai negalėčiau pritarti tiems motyvams, kurie buvo išsakyti. Be to, mano supratimu, tik komisija gali priimti sprendimą kreiptis į Seimą ir prašyti pratęsti tyrimo laiką. Būtų sukurtas labai keistas precedentas, jeigu tą galėtų daryti pats tas žmogus, kurio elgesiui tirti ta komisija ir susibūrė. Todėl aš tikrai kviesčiau nepritarti tokiam prašymui.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl vedimo tvarkos.

D. ŠAKALIENĖ (LVŽSF). Kadangi mano pavardė buvo paminėta, tai turiu turbūt teisę replikuoti. Iš tikrųjų manau, kad kolegoms Seimo nariams, kurie gal neturi pakankamai informacijos apie komisijos darbą, yra svarbu žinoti, kad tie pažeidimai, dėl kurių esu kaltinama, nebuvo padaryti. Ponui P. Gražuliui buvo suteikta galimybė pasakyti savo nuomonę komisijos posėdžio metu iš trečio karto. O kalbant apie mūsų kolegą Seimo narį K. Pūką, jam buvo suteikta galimybė pateikti paaiškinimus, ilgai atsakyti į visus komisijos narių klausimus ir pasisakyti tiek, kiek jis norėjo dviejų komisijos posėdžių metu. Manau, kad iš tikrųjų labai svarbu turėti aiškų suvokimą, kad komisijos nariai neišsakė jokios išankstinės nuomonės, o tie, kurie iš pradžių buvo ją pasakę... (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos – T. Langaitis.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui. Mykolas Majauskas. Ačiū.

PIRMININKAS. Atsiprašau, M. Majauskas. Prašom.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas Pirmininke, mano supratimu, jūsų atsakomybė buvo nutraukti ne gerbiamąją D. Šakalienę, o P. Gražulį. Mes analizuojame galimą kriminalinį nusikaltimą, taip? Susiduriame su tokia situacija. Gerbiamo P. Gražulio pasisakymas, mano supratimu, įžeidė galimai nukentėjusius žmones. Taip, kaip laidų prodiuserio atsakomybė yra užtikrinti, kad tai, kas yra rodoma laidoje, nepatektų į televizijos ekraną, taip jūsų, gerbiamas posėdžio pirmininke, yra atsakomybė užtikrinti, kad tie žodžiai, kurie nuskambėjo iš P. Gražulio lūpų, nebūtų išsakyti čia, šiame Europos Sąjungos valstybės parlamente. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėl vedimo tvarkos – K. Pūkas. Prašom.

K. PŪKAS (MSNG). Aš norėčiau pagarsinti vakar Etikos ir procedūrų komisijos išvadas. „Rekomenduoti specialiajai tyrimo komisijai leisti dalyvauti Seimo nariui, kuriam taikoma apkalta, komisijos posėdžiuose bei kituose komisijos atliekamuose veiksmuose, jeigu juose leidžiama dalyvauti Seimo nario, kuriam taikoma apkalta, advokatui. Siekiant visapusiškai įgyvendinti teisę ir gynybą, leisti Seimo nariui, kuriam taikoma apkalta, bei jo advokatui susipažinti su specialiosios tyrimo komisijos surinkta medžiaga, išskyrus įslaptintą informaciją.“ Vadinasi, nebuvo leidžiama, komisija įpareigojo... kad man tris minutes vakar leido kalbėti, tai buvo pirmas man leistas pasisakymas. Todėl norėčiau atkreipti dėmesį, kad įgyvendintų Etikos ir procedūrų komisijos išvadas, rekomendacijas.

PIRMININKAS. Ačiū. G. Landsbergis. Prašom.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū. M. Majauskas kreipėsi į Pirmininką, prašydamas moderuoti diskusijas, kurios galbūt nedaro garbės šiam Seimui. Aš tai kreipiuosi į kolegas Seime. Europos Parlamente taip pat yra įvairių marginalų, kalbančių įvairiomis žmogų žeminančiomis temomis. Iš kolegų jie bent jau sulaukia plojimų, prašančių nutilti, ar kokio kitokio garsinio signalo, kad iš tikrųjų žmogus žinotų, kad tokios kalbos yra nepriimtinos Europos Sąjungos vienos iš valstybių parlamente. Tai, ką šiandien išsakė kolega į kairę, iš tikrųjų žemina žmones, žemina moteris, žemina galimai aukas, kurios nukentėjo nuo K. Pūko priekabiavimo, ir iš tikrųjų lygiai taip

pat žemina ir mane. Man nepatinka tai, kas yra sakoma, tai, kas yra daroma, nes to neturėtų būti XXI amžiuje. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Mano valioje nutraukti replikas. (*Balsai salėje*) Gerai. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*TTF*). Gerbiamas Gabrieliu Landsbergi, aš noriu priminti visuomenei labai gerai žinomus europinėje Lietuvoje žodžius „šunauja“, „runkeliai“ ir taip pat „kirmėlynas“. Manau, kad žinote, kas tuos žodžius paminėjo ir tautą išmokė atmintinai. Pirmiausia, žiūrėdamas į mane, pasižiūrėkite į save. Taip pat prisiminkite ir S. Stomą, kuris taip pat vežiojo į Palangą, nežinau, ką ten darė Palangoje su mergaite žaliaake, ir jūs tik juokėtės iš to – koks potencialus vyras! Ir apkaltos, komisijos nesudarinėjote. Kada jūs baigsite su dvejopais standartais? Gabrieliu, jau nas politikas esi, pažiūrėk truputėlį į save. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėkoju. Siūlau balsuoti dėl šio projekto po pateikimo.

Balsavo 86 Seimo nariai: už – 12, prieš – 61, susilaikė 13. Šiam projektui nepritarta.

Balsuojame alternatyviai, ar atmesti, ar gražinti tobulinti šį projektą. Kas balsuoja už tai, kad atmestume, balsuoja už, kas už tai, kad tobulintume, balsuoja prieš. Už – buvo atmesti.

Jeigu matote, balsavo 84 Seimo nariai: už tai, kad atmestume, balsavo 73, prieš – 11. Nutarimas atmestas.

Repliką po balsavimo – A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Aš tik noriu patikslinti dėl protokolo, kad mano balsas turi būti įskaitytas už. Daug emocijų.

11.48 val.

Seimo savaitės (2017-05-02–2017-05-05) – 2017 m. gegužės 2 d. (antradienio) ir 4 d. (ketvirtadienio) posėdžių darbotvarkės pateikimas ir tvirtinimas

PIRMININKAS. 2 rezervinis klausimas – savaitės, prasidedančios gegužės 2 dieną, posėdžių darbotvarkių tvirtinimas. Jeigu, kolegos, neprieštarausite, pristatysiu iš vietos kitos savaitės darbotvarkę.

Seniūną sueigoje svarstyta, dalis klausimų iš šios savaitės perkelta į kitą savaitę. Viešųjų pirkimų įstatymo pakeitimo įstatymo projektas gražintas, toliau – Darbo kodekso tvirtinimo projektai, ketvirtadienio darbotvarkėje Lobistinės veiklos įstatymo projektai, Biudžetinių įstaigų įstatymo pakeitimo projektai ir kiti einamieji klausimai.

Kas norėtųmėte klausti, papildyti, pataisyti? A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiamas Pirmininke, aš paprasčiausiai nespėjau pasižiūrėti į darbotvarkę, bet biuro vadovė sakė, kad buvo numatytas vienas iš socialinio draudimo įstatymų, dėl kurio padarėme pertrauką komitete. Aš dabar nespėjau pažiūrėti, gal jo jau nėra, gal išbrauktas. Mes vakar komitete svarstėme ir padarėme pertrauką.

PIRMININKAS. Išbrauktas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, tada viskas gerai.

PIRMININKAS. Ar galime darbotvarkę pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū. Pritarta.

Kolegos, turime laiko, galėtume imti iš opozicinės darbotvarkės klausimus. Gerai? (*Balsai salėje*)

11.51 val.

Psichikos sveikatos priežiūros įstatymo Nr. I-924 16 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-379, Civilinio kodekso 2.26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-380 (pateikimas)

Psichikos sveikatos priežiūros įstatymo Nr. I-924 16 ir 28 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-379 ir lydimasis – Civilinio kodekso 2.26 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIP-380. Pranešėjas – Seimo narys A. Matulas.

A. MATULAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, jeigu leisite, aš pristatysiu kartu ir Civilinio kodekso ir Psichikos sveikatos, nes jie susiję. Civilinio kodekso yra lydimasis įstatymo projektas.

Šiais projektais aš siūlau, kad... Tiksliau gal taip pasakysiu, kad Psichikos sveikatos priežiūros įstatyme šiuo metu leidžiama be teismo sutikimo žmogų gydyti iki dviejų parų, toliau turi duoti sutikimą žmogus, kuris turi ar psichikos problemų ar serga priklausomybės liga. Toliau, jeigu jis nesutinka, įstaiga turi kreiptis į teismą ir gauti leidimą. O Civiliniame kodekse yra tam tikras prieštaravimas, nes ten numatyta, kad iki trijų parų galima gydyti be jo sutikimo, toliau reikia jo sutikimo, žmogaus, arba teismo leidimo.

Į Seimo narius ir į savivaldybes kreipiasi daug žmonių, kurie išsako problemas, nes paguldėti žmogų į stacionarią įstaigą galima, jeigu jis yra pavojingas sau arba visuomenei, tai tokiais atvejais žmogus yra paguldomas ir netgi su policijos pagalba, agresyvus, ir jis paprastai antrą dieną yra išleidžiamas į namus, nes jis nesutinka. Specializuotos ligoninės turi atskirus teisininkus ir kreipiasi į teismą laiku. Paprastai, matydami, kad sveikatos būklė yra tokia, kad jo išleisti negalima, jis dar yra likęs pavojingas, jie kreipiasi į teismą ir gauna tokį leidimą. Bet mažesnės ligoninės paprasčiausiai to beveik nedaro ir išleidžia žmogų. Yra daugybė atvejų, žmonės, šeimos kreipiasi: padėkite, grįžo, toliau terorizuoja, toliau vaikosi su peiliais ir panašiai, ir panašiai. Tie atvejai, tų skaudžių atvejų, kuriuos visi žinome, nenoriu jų vardinti, bet galbūt jų ir nebūtų buvę, jeigu medikai būtų galėję pratęsti gydymą ilgesnį laiką. Aš surizikavau ir siūlau, kad toks gydymas galėtų būti pratęstas iki septynių parų. Po to per septynias paras arba jis neduoda sutikimo ir išleidžiamas į namus, arba medikai, matydami, kad vis dėlto dar jam reikalingas gydymas, jis pavojingas sau ir visuomenei, kreipiasi į teismą. Tai toks yra siūlymas. Labai prašyčiau pritarti, nes jeigu kai kam atrodo, kad tos septynios paros yra per daug, tai bent jau tada svarstydami mes suvienodinsime su Civiliniu kodeksu, nes šiuo metu, kaip sakiau, viename įstatymo projekte yra leidžiama iki dviejų parų, kitame – iki trijų parų.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys J. Olekas, ruošiasi M. Majauskas.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas Pirmininke. Gerbiamas kolega, aš suprantu jūsų intencijas. Tiktai nesupratau, jūs sakėte, kad dvi paros yra Psichikos sveikatos įstatyme ir trys paros Civiliniame kodekse, o čia net septynias jūs įrašėte, nei sudėti, nei sudauginti. Gana ilgas pratęsimas. Ar nebūtų paprasčiau paskleisti tas formas, kurias turi specializuotos ligoninės, kad turėtų ir rajonų ligoninės, nežinau, apie kurias jūs ligonines kalbate, kad neturi tų teisininkų, ir galėtų taip pat kreiptis, o ne pratęsti taip ilgai.

Ir ar galite pasakyti keletą pavyzdžių, sakykime, kaimyninėje Lenkijoje, Latvijoje, koks ten yra tas terminas, per kurį be teismo sutikimo gali gydyti mūsų kolegos, esant psichikos ligai? Ačiū už atsakymus.

A. MATULAS (TS-LKDF). Kolegos, čia mes dabar ir Vyriausybė – dauguma yra pasiryžusi aktyviai kovoti su alkoholizmu ir, matome, siūlomos tam tikros priemonės yra daugmaž vienpusiškos. Tai po įvairių įvykių, skandalingų atvejų – šulinių ir panašiai visi mes kalbėjome apie tai, kad pratęsimė priverstinį gydymą, taikysime ypač alkoholizmu sergantiems asmenims. Kiek pamenu, ir kolegė buvusi ministrė tą kalbėjo ir tą siūlė. Bet paskui kažkaip pamirštam. Kaip sakiau, mano siūlymas yra ir manymas, nes konsultavausi su kai kuriais medikais, kurie sako, kad išties per vieną dieną, per dvi dienas nuraminti ūmią būklę dažnai yra neįmanoma. Todėl ir pasiūliau septynias dienas.

Na, o paprastai Europos Sąjungoje taikoma iki trijų dienų, nes yra tam tikros Europos Sąjungos... yra Europos Sąjungos konvencija, kuri rekomenduoja taikyti gydymą iki 42 arba 72 valandų. Bet niekas nedraudžia taikyti ir priimti sprendimą. Kadangi situacija, ypač dėl alkoholizmo ir agresyvių žmonių, sergančių šita liga, Lietuvoje yra išskirtinė, tai, matyt, kad reikėtų bent kurį laiką taikyti ir išskirtines priemones.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys M. Majauskas, ruošiasi R. Šalaševičiūtė.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkui pranešėjui. Norėjau paklausti gerbiamo kolegos, sovietiniais laikais dominavo toks psichikos sveikatos ligų gydymo bruožas ir žanras – hospitalizavimas ir medikamentinis gydymas. Vakarų pasaulis vis dėlto eina kitu keliu ir sako, kad reikia mažiau hospitalizuoti ir mažiau vaistų duoti. Ar nemanote, kad šiuo įstatymo projektu mes vis dėlto gal grįžtame šiek tiek atgal ir skatiname hospitalizaciją, užuot skatinę galbūt psichoterapiją, balansuotą su vaistais, bet labiau tą gydymą bendruomeninį, o ne hospitalizavimą.

A. MATULAS (TS-LKDF). Išties kolega, jūs esate teisus ir aš dėkingas jums už veiklą Savižudybių komisijoje. Bet šiuo atveju tas įstatymo projektas būtų taikomas tik tiems žmonėms, kurie yra agresyvūs ir pavojingi sau ir visuomenei. Dėl visų kitų, be abejo, aš absoliučiai pritariu, kad reikia plėsti ambulatorinį gydymą, yra įsteigti ir psichikos dienos centrai. Deja, reikia plėsti ir priklausomybių ligų centrus, ir krizių centrus, ypač vyrų krizių centrus. Juos reikia steigti ne tiktai dešimtyje apskričių, bet galbūt ir rajonuose, kuriuose naikinami, pavyzdžiui, akušerijos ar chirurgijos skyriai, vietoj jų reikėtų steigti tuos centrus ir plėsti gydymą. Bet šiuo atveju sakau, tai būtų taikoma tiktai tais atvejais, kai žmogus yra agresyvus. Gal kas dar nesusidūrėte, bet iš reakcijos matau, kad daugelis Seimo narių linguoja galva, kai aš kalbu, ir pritaria. Tikriausiai nėra nė vieno Seimo nario, į kurį nebūtų kreipusis šeima ir sakiusi, kad štai vyrą policija išvežė, paguldė, jis rytojaus dieną grįžo ir toliau su peiliu mane vaikosi, ką man daryti? Aš tikrai nelabai žinau kartais, ką patarti. Skambini vėl į policiją, kreipiesi, vėl jie važiuoja, vėl iš naujo forminami dokumentai. Aš suprantu, kad tai yra išskirtinis atvejis, bet kontekste tos kovos su alkoholizmu sustiprinti tų žmonių gydymą, agresyvių žmonių gydymą būtų labai tikslinga.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Gerbiamas kolega, jūs įvardinote mane kaip buvusią ministrę, kuri buvo parengusi Narkologinės priežiūros įstatymo 15¹ straipsnio pakeitimo projektą. Iš tikrųjų nėra atsisakyta jo, jis yra įregistruotas su R. Žemaitaičio, jis yra tobulinamas, nes tikrai buvo daug pastabų. Būtent tobulinama aš susidūriau su tuo, kad šiandien galima pasakyti, jog, visų pirma, septynių dienų, kad žmogus visiškai būtų išblaivintas ir pakeltas tinkamai gyventi toliau, neužtenka. Iš tikrųjų Europos Sąjungos dokumentai ir mūsų nacionalinė teisė aiškiai pasisako, kad jeigu yra viršijamos 48 valandos, turi būti kompetentingo organo, tai būtent teismo sprendimas. Aš manau, ar netikslinga būtų kol kas, kol mes nepateiksime, kadangi mes apimame tą sistemą tikrai išlaikydami teisės aktų reikalavimus, tiesiog neskubėti svarstyti šito projekto. Kaip jums atrodo, ar jūs nesutiktumėte su mano nuomone?

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš su viskuo galiu sutikti, aš sutiksiu su ta nuomone, kokią priims parlamentas. Aš tik noriu pasakyti, kolegos, kad jeigu vėl įvyks atvejis, kada koks nors psichozė sergantis alkoholikas įvykdys kokį nors nusikaltimą po vienos dienos arba dviejų dienų gydymo stacionare, tada mes visi vėlgi galvosime, o kaipgi tai įvyko. Aš manau, kad septynių dienų, penkių, keturių dienų (ir tą rekomendavo man kai kurie medikai) užtektų įveikti ūmią būklę, kad jį būtų sąmoningas ir priimtų sąmoningą sprendimą, ar sutinka toliau gydytis. O jeigu medikai mato, kad nesutinka, tada kreipiasi į teismą. Bet vienos dienos arba dviejų, man nemažai medikų sakė, nepakanka įveikti ūmią būklę. O kuris čia dabar savo noru labai sutiks prisipažinti, kad jis yra pavojingas arba alkoholikas.

PIRMININKAS. Dėkojame pranešėjui. Dėl motyvų. Dėl motyvų už niekas neužsirašė. Motyvai prieš – Seimo narė A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Aš suprantu, kad Seimo narys A. Matulas medikus Medikų dienos proga greičiausiai nori pasveikinti padovanodamas ilgesnę priverstinę hospitalizaciją pacientams, bet tai yra labai liūdna ironija, nes greičiausiai reikėtų sveikinti sugrįžus arba sugrįžtant į tarybinius laikus, kada priverstinė hospitalizacija buvo ilga. Tikrai būtų sunku surasti Europoje kitą valstybę, kuri svarstytų septynių dienų žmogaus teisių suvaržymus, dar daugiau, motyvuodama, kad mes žmogaus teises suvaržysime dėl to, kad trūksta administracinių išteklių. Mano galva, tai tiesiog yra nepateisinama, ir kviesčiau visus Seimo narius atmesti minėtą projektą.

PIRMININKAS. Dėkojame. Siūlau balsuoti po pateikimo. Kas už, balsuoja už, kas prieš, kad atmestume, balsuoja prieš.

Balsavo 71 Seimo narys: už – 15, prieš – 40, susilaikė 16. Nepritarta. (*Balsai salėje*) Ar galėtume bendru sutarimu pasiūlyti gražinti tobulinti? (*Balsai salėje*) Balsuojame. Kas už tai, kad gražintume tobulinti, balsuojate už, kas už tai, kad atmestume, balsuojate prieš. Už – tobulinti, prieš – atmesti.

Balsavo 70 Seimo narių: už – 33, prieš – 37. Atmesta. Replikos po balsavimo. R. Šalaševičiūtė.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LSDPF). Aš tik norėjau pasakyti, kad šiandien mano kortelė kažkodėl nelabai veikia. Norėjau, kad mano balsas būtų prieš. Susilaikau. Dabar atmesti. Ir paprašyti, gal pažiūrės man.

PIRMININKAS. Ačiū.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDPF*). Ačiū.

PIRMININKAS. Seimo narys E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (*LSF*). Aš truputį pavėlavau, nenorėjau pertraukti. Ankstesnio balsavimo metu aš balsavau už, padariau klaidą, norėjau balsuoti prieš. Suprantu, kad tas nekeičia nieko, bet informuoju.

PIRMININKAS. Dėl protokolo. Ačiū.

12.05 val.

Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 14 ir 15 straipsnių pakeitimo, 19 straipsnio papildymo ir papildymo 11¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIIP-4409 (svarstymas)

Svarstysime kitą darbotvarkės klausimą – Vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 14 ir 15 straipsnių pakeitimo, 19 straipsnio papildymo ir papildymo 11¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. XIIP-4409. Pranešėjas – Seimo narys V. Bukauskas.

V. BUKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamasis Seimo Pirmininke. Kaip ir pristatė Seimo Pirmininkas klausimo svarstymą, Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, kaip pagrindinis komitetas, apsvarstė minėto teisės akto keletą straipsnių praeitų metų rugsėjo 21 dieną ir priėmė sprendimą atmesti Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 14 ir 15 straipsnių pakeitimo, 19 straipsnio papildymo ir papildymo 11¹ straipsniu įstatymo projektą Nr. XIIP-4409. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš nebuvo, susilaikė 3.

Taip pat vakar komitetas, kaip pagrindinis komitetas, apsvarstė gautus pasiūlymus dėl minėto įstatymo projekto Nr. XIIP-4409. Gauti Seimo narių J. Razmos, G. Landsbergio ir A. Kubiliaus pasiūlymai. Komitetas apsvarstė ir priėmė sprendimą nepritarti visiems minėtiems pasiūlymams. Balsavimo rezultatai: už – 9, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo. Siūlau atmesti.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvai už – pasisako Seimo narė V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Aš atsiprašau, aš čia norėjau tik prieš pasisakyti. Ne ten užsirašiau. Bet aš turėjau klausimą. Kaip pasiūlymų teikėjai įsivaizduoja šios pareigos įgyvendinimo kontrolę ir pareigos nevykdymo pasekmes? Ir kas kokia apimtimi vertintų, kokia pareiga būtų įgyvendinama tinkamai? Čia kalbama apie 11¹ straipsnio pakeitimą dėl savivaldybės mažumos, opozicijos...

PIRMININKAS. Šiuo atveju, kada yra atmetimo procedūra, yra tik motyvai už ir motyvai prieš. Motyvai prieš – Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, aš suprantu, kad dėl pateikto pirminio projekto galima išsakyti įvairių teisinių pastabų, bet aš vis dėlto tikėjuosi, kad komitetas supras, kad yra svarbu ką nors padaryti dėl didesnės demokratijos savivaldoje, dėl opozicijos teisių užtikrinimo ir sąlygų veiklai sudarymo. Manau, kad galima rasti tokių variantų, nebūtinai taip, kaip pasiūlė autoriai. Todėl aš ir kviečiu projekto neatmesti, kad būtų galima skirti kitą komitetą, kuris labiau nei Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas pajėgs suprasti demokratijos svarbą savivaldos lygmeniu.

PIRMININKAS. Dėkojame. Siūlau balsuoti dėl šio projekto. Kas už tai, kad atmestume, kaip siūlo komitetas, balsuojate už.

Balsavo 71 Seimo narys: už tai, kad atmestume, – 51 Seimo narys, prieš – 17, susilaikė 3. Tai gi projektas atmestas, kaip siūlė komitetas.

Turime du pasirinkimus. Galime tęsti darbą. (*Šurmulys salėje*) Kito pasiūlymo nė nesakysiu. Dėkoju.

Toliau Seimo posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pirmoji pavaduotoja R. Baškienė.

12.10 val.

Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-313 (pateikimas)

PIRMININKĖ (**R. BAŠKIENĖ**, *LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, tęsiame posėdį. Kviečiu, jeigu pasirengęs, S. Jovaišą. Savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo Nr. I-532 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-313. Prašom. Pateikimas.

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Mano įstatymo projekto pakeitimas yra labai paprastas – tiesiog leisti jauniems žmonėms anksčiau įsitraukti į politiką ir vietoj dabar esančios galimybės kandidatuoti savivaldybių tarybų rinkimuose nuo 20 metų aš siūlau nuo 19 metų. Atsakysiu į klausimus.

PIRMININKĖ. Ačiū už trumpą ir dalykišką pristatymą. Jūsų nori paklausti V. Vingrienė.

V. VINGRIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Dėkoju už pristatymą ir už iniciatyvą, bet norėjau paklausti, kodėl būtent nuo 19, o ne nuo 18, nes pilnametystė įvardijama jau 18 metų, tai gal ir atitinkamai pakeitimą formuluoti?

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Kolege, ačiū už klausimą. Tikrai geras klausimas. Aš taip pat svarsčiau dėl 18 metų, bet, remdamasis tam tikrais motyvais, vis dėlto nusprendžiau nuo 19 metų. 18 metų jaunimas įgyja rinkimų balso teisę, tai jiems turbūt įdomu pirmiausia dalyvauti ir tada žiūrėti, ar kas nors vyksta, ar ne. Po metų, jeigu nevyksta, jie turi visą teisę patys kandidatuoti. Antaras atvejis. Dabar dauguma abiturientų baigia mokslus 19 metų. Jeigu jie 18 metų bus išrinkti į savivaldybių tarybą, jie gali kaip tarybos nariai daryti įtaką netgi savo tiesioginiam direktoriui, skirdami algas ir visa kita, būti nelabai objektyvūs arba gal kažkokie kerštingi. Žodžiu, čia variantas galimas ir 18 metų, bet, aš sakau, yra tam tikrų pasvarstymų.

PIRMININKĖ. Klausia A. Šimas. Ruošiasi V. Bukauskas.

A. ŠIMAS (*LVŽSF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Pajauninti iki 19 metų einant į tarybą, ar jums neatrodo, kad čia truputį per anksti? Dabar rengiamas įstatymas parduoti alkoholį nuo 20 metų, tai įsivaizduokite, kad ateina tarybos narys ir per pirmą posėdį pakelia šampano taure su visais tarybos nariais. Kaip jūs į tai reaguotumėte? Ar čia nebus nepilnamečių tvirkinimas? Dabar jūs sakote, kad mokyklą baigia 19 metų, bet mokyklą baigia ir 20 metų, kurie truputį ilgiau užsibūna mokykloje. Dabar žadama paankstinti mokslo metų pradžią – pradėti nuo penkerių metų, nuo šešerių, tai gal kiti baigs ir 17 metų. Tai ką, tada siūlykime pradėti nuo 17 metų į tarybą? Čia kažkaip nelogiškas jūsų siūlymas, mano nuomone. Kaip jūs galvojate?

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū už klausimą. Aš nelogiškumo čia nematau. Aš esu tarp tų, kuris neskaitina bet kokia proga kelti kokias nors taures. Tai čia vienas dalykas. Dabar, jeigu mes pradėsime anksčiau leisti į mokyklą, mes galėsime grįžti prie to įstatymo ir paankstinti. Aš savo pagrindinius motyvus jau pasakiau. Kas dar man labai svarbu atrodo, kad, baigdami mokyklą, tie, kurie užsiima aktyvia politika nuo jauno amžiaus, gali papildyti savivaldybių tarybas, gali likti savo teritorijose gyventi. Mokslus važinėdami gali taip pat pabaigti ir svarbiausia, kad jie, užsikabinę už mėgstamo darbo, nepaliks Lietuvos. Tai čia irgi labai geras dalykas.

PIRMININKĖ. V. Bukauskas. Prašom, žodis jums.

V. BUKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, dalį klausimo kolega Audrys paklausė. Aš norėčiau pratęsti. Iš tiesų mes turime 19 metų, kad dar ir vidurinio mokslo nėra baigęs. Bet ar nepakenks studijoms, jei buvo įstojęs į aukštąją mokyklą, ir ar jam laikas nuo laiko dalyvavimas tarybos veikloje, komitetų veikloje, komisijų veikloje ir šiaip susitikimuose su rinkėjais nebus priešastis, kad pakenks mokslams? Ar neįžvelgiate tokios tendencijos?

S. JOVAIŠA (*TS-LKDF*). Ačiū, gerbiamasis kolega, už klausimą. Aš jau truputį minėjau, bet mes visi dirbome, dauguma mūsų dirbo savivaldybėse ir žino, kad eiliniam tarybos nariui užtenka vieną kartą per mėnesį dalyvauti posėdyje. Pasirošti posėdžiui jis gali nuotoliniu būdu, čia jokių problemų nėra. Taip pat gali suderinti priėmimo laikus, jeigu jam tai aktualu, su rinkėjais jam tinkamu metu, sakykime, kartą per savaitę. Žodžiu, šitos problemėlės, kurias jūs čia iškėlėte, faktiškai yra iš tikrųjų menkniekis. Mano tikslas paskatinti, kad anksčiau žmonės domėtusi ir eitų teisingais keliais keisdami savo gyvenimą. Jie patys gali planuoti, ar jie nori toliau mokytis Lietuvoje, būdami tarybos nariais savivaldybėse. Aišku, pasirinkti užsienio jau nelabai norės, žodžiu, privalumų yra daugiau negu klausimų.

PIRMININKĖ. Nuomonė už, nuomonė prieš. Nuomonė už – A. Armonaitė. Prašom.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Dėkoju. Aš manau, kad projektas išties vertas palaikymo, galbūt net ir galėtume pagalvoti apie galimybę šešiolikmečiams kandidatuoti į savivaldą. Taip yra Estijoje,

taip yra Austrijoje, taip yra Vokietijoje, yra kai kuriose kitose šalyse. Be abejo, Lietuvoje skamba egzotiškai.

Dabar čia buvo nuogaštavimų dėl alkoholio, kad tuoj Seimas, kai kurie Seimo nariai, priims įstatymą, leidžiantį vartoti alkoholį tik nuo 20 metų. Tai mes galėsime pateikti įstatymo pataisas, kuriose uždrausime ne tik 20-mečiams vartoti alkoholį, bet ir Seimo nariams, ir savivaldos tarybos nariams, ir merams. Bus galima teikti pataisas. Šiaip kviečiu pritarti šiam įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – R. Šarknickas. Prašom, kolega.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Nelabai įsivaizduoju, kaip šešiolikmečiai galėtų spręsti pensijos klausimus, – nei brandos, nei patirties. Ir vis dėlto Estijoje, kaip jūs minėjote, pasirodo, yra problemų su tais jauniaisiais tarybos nariais, kurių iš viso yra gal tik vienas kitas, ir jie patys sprendžia problemą, kad gal vėl reikėtų pašalinti. Manau, kad dėl šitų dalykų turi būti branda.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kadangi nuomonės išsiskyrė, tai kviečiu balsuoti. Kas pritariate po pateikimo, o kas manote kitaip, apsispręskite balsuodami.

Balsavo 70 Seimo narių: už – 33, prieš – 23, susilaikė 14. Po pateikimo nepritarta. Ar grąžiname tobulinti, ar atmetame? (*Balsai salėje*) Tobulinti. Gal galime bendru sutarimu tobulinti? Tada reikia balsuoti. Kas už tobulinimą, spaudžiate mygtuką „už“, kas manote, kad reikia atmesti, spaudžiate minusą.

Balsavo 69 Seimo nariai: už tobulinimą pasisakė 48, už atmetimą 21. Grąžiname iniciatoriui tobulinti. Dėkojame.

12.20 val.

Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-492 (pateikimas)

Ar galiu kviesti pateikti įstatymo projektą J. Razmą? J. Razma pasiruošęs. Vyriausybės įstatymo Nr. I-464 29 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-492. Prašom, gerbiamas kolega.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, pirmiausia aš labai norėčiau prašyti, kad mano teikimas nebūtų priimtas kaip nors su humoru ar kaip nerimtas, nes aš manau, kad rinkėjai pažadus iškelti dvi ministerijas į Kauną išgirdo ne kaip pajuokavimą, o kaip konkretų, aiškų politinį apsisprendimą, ir, beje, ne pirmą kartą išgirdo.

Savikritiškai turiu pasakyti, kad ir mūsų Vyriausybės laikais, kai žemės ūkio ministru buvo K. Starkevičius, toks pažadas buvo skelbiamas, bet, deja, dėl krizės buvo šiek tiek sudėtingiau jį vykdyti, kai reikėjo koncentruotis į visokius gaisrų gesinimus.

Mano siūlymas ir yra dabar tuo grįstas, kad yra pažadai, kuriuos rinkėjai, o ypač kauniečiai, jau ne kartą girdėjo, ir kad reikia žengti žingsnius, parodyti, kad tikrai tai yra daroma. Aš siūlau Vyriausybės įstatyme tai ir paminėti, kad dvi minėtos ministerijos yra Kaune. Nesakau, kad tai iš karto įsigaliojotų. Turi būti, be abejo, protingas laikas, kad toks įstatymas galėtų įsigaliooti.

Po pateikimo, be abejo, reikia laiko, kad Vyriausybė suskaičiuotų, kokios yra aplinkybės, kokie kaštai, kokios patalpos yra tinkamiausios. Bet aš manau, kad Seime mes galime parodyti, kad toks siekis yra, kad tai nebuvo vien rinkiminiai pažadai viliojant Kauno miesto rinkėjus.

Kviečiu pritarti tokiam projektui ir ramiai tęsti tolimesnę diskusiją dėl jo įgyvendinimo.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūsų nori paklausti šeši Seimo nariai. Pirmasis klausia K. Glaveckas. Prašom.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamasis pranešėjau, jūs prašėte, kad mes čia nejuokautume šiuo klausimu ir kad kalbėtume labai rimtai. Tai iš tikro pasakysiu, kad mes net su ašaromis akyse stebime tokį pasiūlymą arba girdime ir galvojame, kaip čia dabar galėtų būti.

Nekalbant apie tai, kad kaštų bus palyginti daug, yra, žinoma, kita medalio pusė. Dabartiniu metu aukštos technologijos leidžia jau 85 % visos informacijos laikyti kompiuteriuose ir valdymą atlikti kompiuteriais. Tai jeigu jūs siūlytumėte perkelti, pavyzdžiui, 100 kompiuterių į Kauną ir pasodinti du žmones, kurie juos valdytų, ir paimti dar du šunelius, kurie prižiūrėtų tuos žmones, kad jie nesugadintų tų kompiuterių, tai, aš suprantu, tas perkėlimas būtų gana vykęs ir laiku.

O šiaip, aišku, žinome Briuselio ir Strasbūro patyrimą, kai visa armija žmonių važiuoja iš vieno galo į kitą galą. Čia išeis tas pats. Jeigu ministerija bus tokios apimties, turės tokias funkcijas, kokios dabar yra, o ne šiuolaikinė ministerija, kur dirba tik keliasdešimt žmonių ar šimtas žmonių, tai tikėtis, kad tokios armijos perkėlimas...

PIRMININKĖ. Klauskite.

K. GLAVECKAS (LSF). ...tiesiog yra nepakeliamas Lietuvai.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, jūs čia kalbate apie juokavimą. Tada savikritiškai turėtumėte pripažinti, kad mūsų buvusi koalicinė Vyriausybė taip pat juokavo, kai įrašė šitą dalyką į savo programą. Tas buvo įrašyta būtent į mūsų Vyriausybės programą, vienos – Žemės ūkio ministerijos perkėlimas.

Kai jūs sakote apie šiuolaikinį darbą su kompiuteriais, tai būtent ši aplinkybė ir palengvina tą perkėlimą. Būtent elektroninis parašas, darbas kompiuteriais leidžia išvengti dažno važinėjimo iš Kauno į Vilnių. Reikia vis aktyviau naudotis tomis technologijomis ir tas perkėlimas, aš manau, kaip tik iš esmės leistų tas dvi ministerijas modernizuoti, paskatinti jas dirbti kitaip. Tai aš čia nematau prieštaravimų tarp to, ką jūs sakote, ir to, ką aš siūlau.

Sakote, iš visų ministerijų dalį darbuotojų su kompiuteriais iškelti į Kauną – vis dėlto tai būtų sudėtingesnis variantas, aš manau.

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia S. Gentvilas. Ruošiasi J. Olekas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiamasis Jurgi, labai gerbiu jus už tokį sarkazmą ir iš esmės pritariu tam leitmotyvui parodyti, kad valdantieji viena žada, kita daro. Pasaulyje nėra nauja, kad partijos išipareigoja perkelti biurokratus į regionus. Pavyzdžiui, Danijoje „Venstre“ partija 2014 metais per rinkimus pasakė, kad 10 % Kopenhagos biurokratų iškraustys. Dabar jau 38 savivaldybės, dalyvavusios konkurse, perima tą 10 %.

Aš jūsų vis dėlto norėčiau paklausti, kaip jūs suprantate valdančiųjų pažadą Kaunui? Kodėl tik Kaunas? Ar už Kauno nėra regionų? Nes Kauno iš tikrųjų šiandien yra šioks toks pakylėjimas ir ne Kauno problemas reikėtų spręsti, bet Aukštaitijos, kur masiškai sensta gyventojai ir trūksta jaunimo. Tai nėra tik didmiesčių problema, bet reikia spręsti ir Šiaurės Lietuvos apgyvendinimo problemą. K. Šešelgis, sukūręs tolygaus apgyvendinimo politiką Lietuvoje su dešimčia pramoninių centrų, turėjo tą mintį. Šiandien mes matome tik kažkokį atsidėjimą Kaunui. Ar galėtumėte pakomentuoti, kodėl valdantieji prisižadėjo Kaunui? Dėkui.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pirmas dalykas, čia gal sarkazmo nenorėčiau demonstruoti ir aš labai tikiuosi, kad Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos nariai nebalsuos prieš tą projektą, nes tada patsiteisintų jūsų žodžiai, jeigu jie dabar balsuotų prieš.

Dėl platesnio požiūrio ta linkme aš labai pritariu, bet aš neturiu tiek ambicijų, aš manau, būtų galima kur kas radikaliau galvoti apie centrinės valdžios decentralizavimą matant, kad yra šiuolaikinės ryšių technologijos, ir tai tikrai prisidėtų prie tolygesnio Lietuvos vaizdo visomis prasmėmis. Apie tai tikrai reikia galvoti ir tai skatinti. Pavyzdžiui, kur yra susitelkusios regioninės struktūros tik regiono centre, kodėl dalies jų neiškėlus į kitą regiono miestą? Pavyzdžiui, Telšių apskrityje „Sodra“ yra Mažeikiuose. Ir labai gerai. Kažkada Darbo birža buvo ne Telšiuose, o Plungėje. Jau tolygiai paskirstoma. Reikia apie tai galvoti.

Šiuo atveju dėl Kauno yra galbūt šiek tiek išskirtinis atvejis, ir aš manau, kad tai būtų gestas ne tik Kaunui, bet ir visam regionui, nes būtų jau patogų čia, Kaune, tose ministerijose įsidarbinti ne tik kauniečiams, bet ir viso regiono, ir gretimų rajonų žmonėms, kur, aš manau, yra gabių žmonių, galinčių dirbti valstybės tarnyboje, siekti karjeros centrinėse struktūrose. Kodėl jie visi turi susitelkti tik Vilniuje? Kodėl visi, kurie nori siekti aukščiausios karjeros valstybiniame sektoriuje, turi būtinai gyventi Vilniuje? Aš manau, kad tai yra neteisinga.

PIRMININKĖ. Klausia J. Olekas. Ruošiasi E. Pupinis.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, turbūt sarkastiškiausia yra tai, kad kai jūs tą buvote pažadėję ir nevykdėte, tai, tamsta, kaip aktyvus frakcijos narys, nėjote į tribūną ir nepriiminėjote pataisų. Dabar, kai kiti ką nors per rinkimų kampaniją pasakė, jūs einate su tomis pataisomis ir nešate.

Bet iš principo klausimas, ar įstatyme reikėtų įrašyti ministerijų adresus? Nes mes dabar einame tokiu... šita ministerija ten, ana ministerija ten. Matyt, kad susidaro tam tikros aplinkybės. Jūs pats pateikėte gražų pavyzdį, kuris, man atrodo, galėtų būti įgyvendintas net ir šios daugumos ir Vyriausybės, kad tam tikros institucijos prie ministerijų, naujos ar kurios kuriamos, norint paskleisti tą tolygesnį kvalifikuotų specialistų pasiskirstymą, galėtų būti kuriamos, o ne tos, kurios jau egzistuoja čia, uždaromos ir keliamos į kitas vietas. Tai, man atrodo, tikrai būtų racionali žingsnis, ir aš siūlyčiau tiesiog atsiimti šitą jūsų pataisą.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamasis kolega, jeigu jūs manote, kad pažadus galima atsiimti, aš taip nemanau. Aš manau, kad būtent Seime yra dauguma tų atstovų, kurie skelbia labai išreikštamai tokius pažadus. Čia galima diskutuoti dėl teisinės formos. Aišku, galima neįpareigojantį dokumentą, rezoliuciją, siūlančią Vyriausybei, priimti, bet tai bus neįpareigojantis dokumentas. Aš manau, kad tvirtesnis ir tikresnis kelias yra būtent įstatyme tai fiksuoti. Jeigu partijos formuluoja tokius konkrečius pažadus, aš manau, negalima taip sau formuluoti, nieko nepagalvojus, neįvertinus, ir pradėti galvoti gavus valdžią. Manau, kad tam tikri apgalvojimai buvo ir Valstiečių ir žaliųjų sąjungos, ir mūsų tuomet buvo įgaliojimai. Labai gaila, kad, kaip minėjau, dėl krizės neįvykdėme, aš tą sakau gana savikritiškai, nors galėčiau ir nutylėti, čia visi gal jau būtų ir pamiršę tuos laikus. Bet reikia, jeigu kas nors nebuvo padaryta praeityje, kodėl negalima susitelkus to daryti dabar?

PIRMININKĖ. Ačiū. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamasis kolega, ar nemanote, kad vis dėlto turėtume galbūt ir kitokius įstatymus dar priimti, nes šiuo metu vyksta totalus taupymas regionų sąskaita? Apskritai, tai yra dalis regioninės politikos, kuri kai kuriose šalyse įgyvendinama, na, galbūt kai kada ir valstybės išlaidų sąskaita, bet sąmoningai, nes reikia palaikyti tam tikrą intelektinį regionų potencialą, kad iš tikrųjų... Na, taip yra, ir verslas kai kada pasinaudoja žmonėmis, kurie galbūt užauga valstybės tarnyboje, bet tai yra labai susiję klausimai. Mes šiuo metu einame atvirkštiniu keliu, t. y. visi departamentai, visos įstaigos, valstybinės institucijos yra mažinamos ir tempiamos į centrus. Ar nemanote, kad turėtume žiūrėti plačiau – ne tik į šias dvi ministerijas, bet priimti įstatymą, stabdantį valstybinių institucijų, valstybinių įmonių atitraukimą iš regionų? Ačiū.

J. RAZMA (TS-LKDF). Pritariu, kaip kad jūs konstatavote, tokia problema yra labai ryški, aš labai sveikinčiau ritmas diskusijas dėl regioninės politikos, ne kokias nors teorines. Bet kai matau, kaip atrodo ta politika iš tų sprendimų dėl įvairių struktūrų ir žmonių perkėlinėjimo, mano šiuo atveju misija yra gerokai siauresnė. Aš tikiuosi, palaikius tą iniciatyvą, ji prisidėtų bent prie Kaučo regiono reikalų pozityviai, bet aišku, kad poreikiai regioninės politikos yra kur kas platesni ir reikia tai spręsti.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jums skirtas laikas atsakyti ir pateikti baigėsi. Dėkoju. Nuomonė už – G. Skaistė.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki. Aš, kaip projekto kopasirašytoja, norėčiau pasisakyti už projekto sprendimą. Manau, kad tie, kurie čia įžvelgia sarkazmą, turbūt galėtų pagalvoti, kad tai padėtų išspręsti dualumą, kuris šiandien yra. Vienas yra išsakytas Valstiečių ir žaliųjų sąjungos rinkimų programoje, kur buvo šitas punktas įrašytas, tam buvo pritaręs jų partijos pirmininkas, buvo išsakyta ir tam tikrų ministerijų vadovų pozicija, kad tas pažadas bus besąlygiškai įgyvendinamas. Tuo tarpu šiandien, matydami Vyriausybės programą ir jos įgyvendinimo priemonių planą, matome, kad visos ministerijos planuojamos sukelti į vieną pastatą. Tai akivaizdu, kad tas ketinimas yra sukelti visas ministerijas į vieną pastatą Vilniuje. Jeigu partijos pirmininkas minėjo, kad dabar galios centras bus Seimas, tai aš manau, kad Seimo narių valia yra iš tikrųjų pasakyti, kuris pažadas bus įgyvendintas: ar tas, kad dvi ministerijos bus iškeltos į Kauną, ar vis dėlto spręstų Vyriausybė, kad reikia sukelti visas ministerijas į vieną pastatą Vilniuje.

Kita vertus, noriu pasakyti, kad taip pat yra ne tik trumpieji kaštai, kai kalbame apie pačių darbuotojų išeitines pašalpas ir panašiai, bet taip pat yra kitokie kaštai, tai yra kur darbuotojai ilguoju laikotarpiu yra įdarbinami. Ir šiandien, žiūrėdami į valstybės tarnautojų statistiką, matome, kad Vilniaus apskrityje dirba 29 tūkst. valstybės tarnautojų. Tai yra daugiau negu visoje Lietuvoje

kartu sudėjus. Visoje Lietuvoje yra 25 tūkst., Vilniaus apskrityje – 29 tūkst. Aš manau, jeigu mes norime tą regioninę politiką skatinti, turėtume pritarti šiam sprendimui ir projektui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – J. Olekas.

J. OLEKAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, aš kviesčiau nepritari šiam projektui. Iš tikrųjų pasiūlymų buvo visų, gerbiamas J. Razma prisiminė konservatorių pasiūlymus perkelti, bet pagalvokime apie praktinį darbą. Taip, galbūt kompiuteriai gali būti, gali dalis žmonių būti, bet šiandien mes turime Vyriausybės valandą, trečiadienį yra Vyriausybės posėdis. Tai iš esmės Kaunas ten dirbančio ministro tikrai nematys. Yra įvairių derinimų ir kitų dalykų. Labai paprastas praktinis dalykas, man atrodo, būtų kur kas racionaliau sukelti visas ministerijas į vieną pastatą ir dirbti kaip Vyriausybei. Tikrai turime ką pasiūlyti regionams: yra daug agentūrų, žinybų, departamentų, kurie gali dirbti savarankiškai ir tą daryti. Čia kolega klausė ir apskritai kalbėjo apie kitas valstybines institucijas. Jeigu mes jas mažiau centralizuotume ir paliktume regionuose, mes tikrai galėtume sustiprinti regionus, ne tik Kauną, bet ir Klaipėdą, ir Aukštaitiją, ir Žemaitiją, ir Sūduvos kraštą. Todėl aš siūlau ieškoti kitų variantų, o ne taip formaliai uždaryti čia funkcionuojančias, turinčias tam tikras struktūras ir infrastruktūrą ministerijas ir kelti jas į kitą vietą steigiant naujai ir tikrai naudojant papildomas išlaidas, ir atsirandant papildomų išlaidų tame kasdieniniame darbe. Todėl aš kviečiu nepritari po pateikimo įstatymo projektui.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonės išsiskyrė. Prašom balsuoti dėl J. Razmos pateikto įstatymo projekto.

Balsavo 76 Seimo nariai: už – 28, prieš – 21, susilaikė 27. Po pateikimo nepritari. (*Balsai salėje*)

Kas už tai, kad gražintume tobulinti, spaudžia mygtuką „už“ ... (*Triukšmas salėje*) Niekas nekartoja balsavimo, nes jūs jau priėmėte sprendimą. Dabar, kolegos, kas už tai, kad tobulintume, spaudžia mygtuką „už“, kas mano, kad reikia atmesti, spaudžia mygtuką „prieš“. (*Balsai salėje*)

Balsvo 71 Seimo narys: už tobulinimą pasisakė 34, už atmetimą – 37. Įstatymo projektas Nr. XIIIIP-492 atmetas.

Gerbiamieji, turiu suteikti galimybę R. J. Dagiui. Per šoninį mikrofoną – replika po balsavimo.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Galima įvairiai tokius dalykus vertinti, jeigu nebūtų per rinkimų kampaniją Kaune šitas klausimas kone ašine agitacine forma teikiamas iš Valstiečių ir žaliųjų sąjungos pusės. O dabar siūlote netgi ne tobulinti, o visai atmetėte projektą. Deja, faktas yra toks.

PIRMININKĖ. V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Aš tai norėčiau tiesiog priminti, kad ašine forma buvo buvęs meras ir jo valdymas Kaune, tai buvo ašinė forma.

PIRMININKĖ. Replikomis apsikeitėme, o dabar grįžtame prie pagrindinės darbotvarkės.

12.37 val.

Diskusija dėl Vyriausybės metinės veiklos ataskaitos

Skelbiu 1-8a klausimą – diskusiją dėl Vyriausybės metinės veiklos ataskaitos. Nuoširdžiai dėjuosi, kad atvyko ministrai. Premjere, jūs būsite salėje kartu su mumis. Leiskite, gerbiami kolegos, priminti jums Statuto 207 straipsnio 3 dalį, kad po Vyriausybės ataskaitos pateikimo, kuris įvykdytas jau praeitą savaitę, ją svarsto komitetai. Visi komitetai apsvarstė ir rengiama speciali diskusija. Šiuo atveju prašysime komiteto... (*Balsai salėje*) Taip. Dėl vedimo tvarkos – I. Degutienė.

I. DEGUTIENĖ (*TS-LKDF*). Dėkoju, pirmininke. Iš tikrųjų aš noriu kreiptis ir į jus, pirmininke, ir į visus savo kolegas Seimo narius. Iš pagarbos Vyriausybei, kai aš žiūriu į mūsų darbotvarkę, dabar bus diskusija dėl Vyriausybės metinės veiklos ataskaitos, toliau ministrams vėl reikia ateiti 15 valandą. Aš frakcijos vardu prašyčiau iš karto po diskusijos daryti Vyriausybės valandą pusvalandžio, nes mes, kaip opozicinė frakcija, turime turbūt teisę tą siūlyti, jeigu visas Seimas sutiktų, tada klausinėtų tik opozicinių frakcijų Seimo nariai. Man atrodo, ir laiko sutaupyti pirmiausia gerbiamų ministrų.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų racionalų pasiūlymą. Gerbiami kolegos, mums reikia apsispręsti. Frakcijos siūlymas, išreikštas ponios I. Degutienės, kad tuoj po mūsų diskusijos skelbtume Vy-

riausybės pusvalandį. Prašom balsuoti. Kas už tai, kas pritariate tam, balsuojate spausdami mygtuką „už“, kas manote kitaip, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 75 Seimo nariai: už pasiūlymą pasisakė 62 Seimo nariai, prieš – 8, susilaikė 5. Tai dirbsime pagal pasiūlytą ponios I. Degutienės ir frakcijos poziciją: dabar vyksta diskusija, po jos pusės valandos Vyriausybės pusvalandis ir klausinės opozicinės frakcijos.

Dabar kviečiu komitetus pateikti komitetų išvadas, kadangi komitetai Vyriausybės ataskaitą svarstė komitetuose. Ir iš eilės kviečiu Aplinkos apsaugos komitetą, K. Mažeiką, komiteto pirmininką, pateikti komiteto išvadą.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, gerbiama pirmininke. Ištis komitetas išklause ataskaitą ir balavimo rezultatai buvo pritari: 4 – už, prieš nebuvo, susilaikė 2. Ataskaitai pritari. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Audito komiteto pirmininkę I. Šimonytę. Prašau.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Kad ir kaip čia keistai būtų, bet svarstėme Vyriausybės ataskaitą, nors Vyriausybė nelabai už savo darbą atsiskaitė vakar dienos posėdyje. Sprendimas yra tai ataskaitai pritari. Balsavimo rezultatai: 4 – už, 3 susilaikė. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dėl vedimo tvarkos K. Glaveckas. Prašau.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiami kolegos, mes esame savotiški savų paragrafų įkaitai. Ta Vyriausybė, dabartinė, dirbo praeitais metais, jeigu neklustu, 12 dienų, tai dabar mes klausysime ataskaitą 12 darbo dienų? Tai... Neturime ataskaitos, iš esmės būtų galima supaprastinti tą procedūrą bent jau komitetų išklausimu ar dar kaip nors. Ar nors vienas komitetas pasisakė prieš?

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų pastabą, tačiau, gerbiami kolegos, aš turiu priminti jums 207 straipsnio 1 dalį, kur kalbama, kad ne tik pateikia ataskaitą, taip pat ir numato artimiausio laikotarpio Vyriausybės veiklos prioritetus. Yra komitetų ataskaitose ne tik formalus pasiūlymas pritari, bet kai kurie komitetai pateikė ir pasiūlymų. Gal tai nėra blogai, vis dėlto manau, kad dirbsime pagal nustatytą tvarką. Ar jūs reikalaujate balsuoti? (*Balsai salėje*) Nereikalaujate.

Kviečiu Biudžeto ir finansų komiteto pirmininką S. Jakeliūną.

S. JAKELIŪNAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Biudžeto ir finansų komitetas kartu su K. Glavecku taip pat išklause finansų ministrą ir nesivadovavo formaliais dalykais, kas ką nuveikė pernai, o kalbėjome apie prioritetus ir kas bus pristatyta Biudžeto ir finansų komitetui šiemet gegužės, birželio mėnesiais. Buvo labai konstruktyvus ir dalykiškas pokalbis, kurio rezultatas yra toks, kad pritarėme Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 metų veiklos ataskaitai, kadangi to iš mūsų buvo klausama ir prašoma. Balsavimo rezultatai: už pasisakė 9, prieš nebuvo, susilaikė 1 komiteto narys.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ekonomikos komiteto išvadą kviečiu pateikti komiteto pirmininką V. Sinkevičių.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Sveiki kolegos, iš tiesų norėčiau padėkoti ministrams ir viceministrams, dalyvavusiems Ekonomikos komitete, turėjome net keturis. Kaip jau minėjo prieš tai kalbėjęs S. Jakeliūnas, pakalbėjome apie ateitį, nes iš tiesų ta ataskaita – tai daugiau skaičių ir statistikos žaismas. Komitetas, žinoma, pritarė: 8 balsavo už ir 2 nariai susilaikė. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kaimo reikalų komiteto išvadą turėtų pateikti ir tam rengiasi A. Stančikas.

A. STANČIKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, gerbiama pirmininke, iš tikrųjų vakar komitetas svarstė, diskutavome ir statistinius duomenis peržiūrėjome. Komitetas bendru sutarimu pritarė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Norėjau tikrai pasiteirauti, ar gerbiamas V. Sinkevičius neturėjo paskelbti Ekonomikos komiteto išvados, kuri buvo patvirtinta su pastaba, iš tikrųjų ganėtinai keičiančia esmę.

PIRMININKĖ. Virginijau Sinkevičiau, gal jūs neperskaitėte viso teksto? Taip, V. Sinkevičius, Ekonomikos komiteto pirmininkas, tribūnoje, tikslina komiteto išvadą. Prašau.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 metų veiklos ataskaitai pritari su pastaba, kad Vyriausybės ataskaitoje nėra pateiktas praėjusios Vyriausybės veiklos vertinimas ir nėra išskirti ateinančių metų Vyriausybės veiklos prioritetai. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū. Ačiū už patikslinimą. Viskas, sutarta. Kviečiu Kultūros komiteto išvadą pateikti R. Šarknicką. Prašau, kolega.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Kolegos, gerbiamas Gabrieliau, Lietuvos Respublikos Seimo Kultūros komitetas svarstė Vyriausybės 2016 metų veiklos ataskaitą. Nutarta pritarti Vyriausybės 2016 metų veiklos ataskaitai. Balsavimo rezultatai: 6 – už, 1 susilaikė.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu, Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto ataskaitą gal gali perskaityti komiteto narys D. Gaižauskas? Prašau.

D. GAIŽAUSKAS (LVŽSF). Gerbiami kolegos, Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas svarstė Lietuvos Respublikos Vyriausybės programą ir nutarė pritarti bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu A. Sysą pateikti Socialinių reikalų ir darbo komiteto išvadą.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, kadangi aš užsirašiau ir kalbėti, tai aš dabar perskaitysiu tik komiteto išvadą. Gal užteks ir man laiko pasakyti šiek tiek plačiau. Mūsų komitetas, apsvarstęs metinę ataskaitą, siūlo Lietuvos Respublikos Vyriausybei būtent tai, kas yra akcentuota mūsų Vyriausybės ataskaitoje. Atsižvelgiant į ataskaitoje nurodytą skurdo rizikos ribą, siekiančią 259 eurus, pradėti socialinės apsaugos išmokų didinimą ir (ar) indeksavimą. Noriu priminti, kad šitie dydžiai 10 metų yra nepajudinti. O per tą laiką kainų indeksas šovė į viršų beveik 30 %.

Taip pat parengti ir pateikti Seimui įstatymo projektą dėl Pareigybinės algos, atlyginimo, bazinio dydžio padidinimo, taikomo apskaičiuojant valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir valstybės tarnautojų, valstybės pareigūnų ir kitų einančių atitinkamas pareigas asmenų kategorijų pareiginės algos atlyginimus.

Ir, trečia, pateikti Seimui informaciją apie planuojamą socialinio draudimo sistemos struktūrinės pertvarkos tobulinimą, nes Seime yra svarstoma daug atskirų pavienių įstatymų, kurie visgi turėtų turėti bendrą matymą ir planą. Šitam protokolui pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiama primininke. Kviečiu Sveikatos reikalų komiteto pirmininkę A. Širinskienę pateikti Sveikatos reikalų komiteto išvadą.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Sveikatos reikalų komitetas šią savaitę posėdyje svarstė Vyriausybės ataskaitą ir jai pritarė. Balsai pasiskirstė taip: už – 5, prieš – 1, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu Švietimo ir mokslo komiteto pirmininką E. Jovaišą pateikti komiteto išvadą.

E. JOVAIŠA (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, komitetas svarstė, iš esmės pritarė Vyriausybės veiklos ataskaitai. Balsavimo rezultatai buvo tokie: už – 6, prieš – 1, susilaikė 3. Kaip matote iš balsavimo, buvo tam tikros diskusijos, kalbos, ir galbūt aš keletą žodžių pasakysiu. Kartais pasigirsta ir komitete, kad švietimo numatyti darbai vyksta kažkaip vangokai ar vangiai, bet turiu jums labai atsakingai pasakyti, kad švietimo problemos ir pokyčiai yra labai sudėtingi reiškiniai, reikalaujantys labai atidaus nagrinėjimo, ir kad jie iš tikrųjų vyksta. Vyksta ir švietimo darbuotojų etatinio apmokėjimo srityje, ir dėl klasių krepšelių finansavimo kaitos, aukštajame moksle, kaip jūs žinote, greitai turėsime naujus postūmius, aukštojo mokslo reformos srityje. Taigi, galiu patikinti Seimą, kad tie dideli darbai yra iš tikrųjų dirbami. Pridėsiu prie jų patį sunkiausią – aukštojo mokslo finansavimo kaitą. Ačiū jums.

PIRMININKĖ. Dėkoju, gerbiama komiteto pirmininke. Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą... Prašau? Jūs per šoninį mikrofoną dėl vedimo tvarkos?

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Taip, dėl vedimo tvarkos.

PIRMININKĖ. Prašau. R. Morkūnaitė-Mikulėnienė.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (TS-LKDF). Klausimas iškilo dabar Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkui pristacius išvadą, neva komitetas pritarė. Gaila, jo nėra šiuo metu salėje, bet procedūriškai, manau, tai yra pažeidimas, nes komitete nebuvo svarstoma. Kai kurie kolegos sakė gavę skambutį iš posėdžių sekretoriato, ar pritarė, ar nepritarė ataskaitai, tačiau svarstyta nebuvo. Aš asmeniškai skambučio negavau, todėl man kyla klausimas, kieno nuomonę įgarsino pirmininkas ir kaip čia procedūriškai atrodo? (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiama R. Morkūnaitė-Mikulėnienei už pastabą. (*Šurmuly salėje*) Tačiau yra pateiktas Aplinkos apsaugos komiteto posėdžio protokolai. Protokolas pasirašytas ir pirmininko, ir sekretorės. Gerbiamieji kolegos, iš tikrųjų niekuo kitu negalime remtis kaip oficialiais dokumentais, kurie yra pateikti.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamoji Pirmininke, galima?

PIRMININKĖ. Jeigu kilo kokių nors diskusijų ar neaiškumų, aš manau, tai bus išsiaiškinta.

Per šoninį mikrofoną iš eilės. Pirmasis atsistojo G. Landsbergis. Prašau pasakyti savo nuomonę.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, nenorėčiau, kad kolegoms tai vertintų kaip smulkmeną. Jeigu protokolai yra pateiktas jums ir tai nėra teisingas protokolai, galbūt jis yra melagingas protokolai arba klastotė, tai čia yra svarbus kaltinimas. (*Balsai salėje*) Aš labai kviečiu gerbiamąją pirmininkę paskelbti protokolą, kad dabar posėdyje dalyvaujantys Aplinkos apsaugos komiteto nariai susipažintų, ar jie dalyvavo tame posėdyje, ar ne. Nes, kiek mes suprantame, jie tame posėdyje sakosi nedalyvavę arba tokio posėdžio išvis nėra buvę.

PIRMININKĖ. Ačiū. Bet turiu suteikti žodį ir šito komiteto narei V. Vingrienei. Prašau.

V. VINGRIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamoji pirmininke. Aš norėčiau kolegei Radvilei priminti, kad vakar vyko posėdis nuo 9 valandos ir jinai nedalyvavo tame posėdyje. Šitas klausimas taip pat buvo svarstytas. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Pirmininko dabar nėra. S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Aš atsakingai kaip komiteto vicepirmininkas turiu pasakyti, kad man šiandien 9 val. 29 min. paskambino sekretoriato žmogus ir paklausė nuomonės, prisipažinęs, kad nėra svarstoma. (*Balsai salėje*) Mano kolegei Radvilei niekas neperskambino. Aš labai norėčiau pamatyti, kuria data yra įformintas protokolai, nes tai jau nebe pirmas mūsų sekretoriato liapsusas. (*Šurmuly salėje*) Aš nežinau dėl Statuto procedūros, bet iš esmės...

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolegos, ačiū už visas pastabas. (*Balsai salėje*) Šiuo atveju aš, kaip posėdžio pirmininkė, turiu dokumentą, kuriuo remiantis... Ir komiteto pirmininkas, beje, pagarsino kaip komiteto pirmininkas atsakingai. Mums pateiktas nutarimas pritarti Lietuvos Respublikos Vyriausybės veiklos ataskaitai. Balsavimo rezultatai: už – 4, prieš nėra, susilaikė 2. O vidinius visus neaiškumus ir jūsų pastabas išsiaiškinsime.

Tęsiame posėdį toliau. (*Balsai salėje*) Gerbiamasis Gabrieliau, tikrai gerbiu jūsų entuziazmą šiuo klausimu, tačiau tą vidinį nesusikalbėjimą, komiteto vidaus tvarkos galbūt kokį niuansą, manau, komitetas ir paaiškins, ir išsiaiškins. Mes pakviesime komiteto pirmininką. Jums bus viskas atsakyta. Leiskite tęsti posėdį.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Vieną paskutinę pastabą, jeigu galima?

PIRMININKĖ. Paskutinė pastaba.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Norėčiau lygiai taip pat protokolui registruoti gerbiamos kolegės iš Aplinkos apsaugos komiteto pasisakymą, kad vakar buvo svarstymas 9 valandą ryto. (*Balsai salėje*) Tai buvo pasakyta Seimo posėdžio metu, kad vakar buvo svarstoma 9 valandą. Norėčiau, kad taip pat būtų išsiaiškinta, ar ta informacija yra teisinga, nes jeigu ne... (*Šurmuly salėje*)

PIRMININKĖ. Ačiū, Gabrieliau. Visi mes turime teisę kreiptis dėl visų neaiškumų ir Statuto pažeidimų į Etikos ir procedūrų komisiją, kuri pajėgi visa tai išaiškinti. (*Balsai salėje*) Būtinai norite kalbėti? R. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Aš tikrai pritariu jūsų pozicijai, kad visos Seimas nebūtų įveltas į vieno komiteto vidaus darbo tvarkas.

PIRMININKĖ. Taip.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Kolegoms iš Aplinkos apsaugos komiteto siūlau neekstremalizuoti šito klausimo. Tiesą sakant, mes turėjome pakankamai laiko, pakankamai galimybių susipažinti su Vyriausybės ataskaita, padiskutuoti. Mano atveju aš buvau apklaustas telefonu ir pritariau Vyriausybės ataskaitai. Aš manau, kad ne visi galbūt galėjo, jeigu toks svarstymas buvo, ir dalyvauti.

PIRMININKĖ. Ačiū. Tuo diskusijas šiuo klausimu baigiame kaip komiteto vidaus poziciją. (*Triukšmas salėje*) Gerbiamieji kolegos, mes komiteto vidinę tvarką iškeliamo į Seimo plenarinių posėdžių salę, keliamo triukšmą. Aš, kaip posėdžio pirmininkė, manau, kad čia įsivėlėme į vidines pozicijas, todėl kviečiu Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą pateikti... J. Sabatausko nematau.

Rimante Šalaševičiūte, pateikite Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadą. O dėl Aplinkos apsaugos komiteto pozicijos tikrai viską išsiaiškinsime darbo tvarka. (*Triukšmas salėje*) Aš jau pakviečiu gerbiamąją Rimantę. Po to suteiksiu jums žodį.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (*LSDPF*). Teisės ir teisėtvarkos komitetas balandžio 19 dieną svarstė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 metų veiklos ataskaitą ir jai pritarė. Balsavimo rezultatai: už – 6, susilaikė 3. (*Balsai salėje: „O čia ne klastotė?“*) Čia tikrai ne klastotė.

PIRMININKĖ. Dėkojame. Gal replikos dėl klastočių iš tikrųjų būtų nereikalingos.

Kviečiu Užsienio reikalų komiteto pirmininką J. Bernatoni. Jo nėra. Atsiprašau, taip. Kol pakviesime Užsienio reikalų komiteto atstovą, kad pateiktų išvadą, turiu pasiūlymą. Aplinkos apsaugos komitetas... (*Balsai salėje*) Reikia surasti gerbiamąjį pirmininką, kur jis šiuo metu yra, ir pasitarti, kad išaiškintų Seimui įvykusį incidentą, nes mes aiškumo tikrai norime ir tai mūsų bendras reikalas.

M. Adomėnas per šoninį mikrofoną – dėl vedimo tvarkos.

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, jeigu vis dėlto paaiškėtų, kad Aplinkos apsaugos komitetas nėra svarstęs, tuomet mes negalime tęsti klausimo svarstymo.

PIRMININKĖ. Aš puikiai išmanau Statutą!

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Todėl tolesnė eiga turėtų būti sustabdyta tol, kol mes neišsiaiškinsime tiesos apie Aplinkos apsaugos komiteto procedūrą. Todėl mes frakcijos vardu kreipiamės į Etikos ir procedūrų komisiją, kad ji susirinktų ir išsiaiškintų šį klausimą, ir tik tuomet mes galėsime tęsti Vyriausybės ataskaitos svarstymą.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis Mantai. Aš pakviečiau Aplinkos apsaugos komiteto pirmininką, matyt, jis pateiks jums atsakymą.

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Čia kreipimasis frakcijos vardu...

PIRMININKĖ. Ir nereikės galbūt...

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). ...į Etikos ir procedūrų komisiją.

PIRMININKĖ. ...Etikos ir procedūrų komisijos. Jūsų valia ten kreiptis.

V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (*TTF*). Man atrodo, mes negalime tęsti toliau posėdžio, nes kai posėdžiui prasidėjus pirmininkas pajuto, kad yra klastotė, pasiėmė savo portfeliuką ir dingo. Jis turi būti staigiai čia iškviestas! (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Ponas Vytautai, mes apie tai jau kalbėjome. Aš taip pat prašiau, kad pirmininkas atvyktų, ir visa tai bus. Toliau. Jūsų teisėtas reikalavimas dėl to, kad išsklaidytume komiteto abejones. Bet aš turiu dabar dar teisę prašyti pateikti išvadas tų komitetų, kurie jau yra apsvarstę. (*Balsai salėje*) Dėl Aplinkos apsaugos komiteto galbūt... Pirmininkas išvykęs, susisieksime su juo. Seime, čia pat, nemanau, kad jis kažkur toli, ir pateiks jums informaciją, ir gal jūsų abejonės, kurios kilo dėl ataskaitos svarstymo ir išvados pateikimo, bus išsklaidytos. Todėl gal galime sutarti, kad išvadas pateiktų Užsienio reikalų komitetas. Komiteto vardu, gerbiamoji Armonaitė, gal jūs galite pateikti?

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Sveiki. Mūsų komitetas buvo susirinkęs, kaip paaiškėjo, kitaip negu kiti komitetai ir svarstė Vyriausybės ataskaitą. Nutarėme pritariti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 metų veiklos ataskaitai komiteto kompetencijos srityse. Taip pat nutarėme atkreipti Vyriausybės dėmesį į dėl geopolitinės situacijos kylančias grėsmes nacionaliniam saugumui bei būtinybę didinti diplomatinės tarnybos finansavimą. Balsavimo rezultatai: už – 7, prieš nebuvo, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto išvadą kviečiu pristatyti komiteto pirmininką P. Urbšį. (*Balsai salėje*) Ramiai, ramiai...

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas bendru sutarimu pritarė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 metų veiklos ataskaitai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dar Žmogaus teisių komiteto išvada. V. Čmilytė-Nielsen. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (*LSF*). Gerbiamieji kolegos, Žmogaus teisių komitetas balandžio 19 dieną apsvarstė Vyriausybės 2016 metų veiklos ataskaitą. Komiteto sprendimas: pritariti Vyriausybės ataskaitai. Balsavimo rezultatai: už – 3, prieš nėra, susilaikė 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visi komitetai pateikė išvadas. Dabar noriu paprašyti, ar K. Mažeika, Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkas, galėtų pateikti informaciją, kuri kilo Seimo nariams, jūs tikriausiai girdėjote, dėl abejonės dėl jūsų įvykusio posėdžio ir priimtose išvados dėl Vyriausybės ataskaitos. Prašom, per šoninį mikrofoną kalba komiteto pirmininkas K. Mažeika.

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Ačiū. Kolegos, iš tikrųjų tos aistros galbūt nereikalingos. Aš tik noriu patikslinti, kad mes vakar turėjome išvažiuojamąjį posėdį, buvome susirinkę prieš posėdį, viskas buvo apkalbėta, turėjome pusę dienos tam reikalui svarstyti ir kalbėti. Ir tie šeši komiteto nariai, kurie dalyvavo, visi balsavo. O buvo pasiklausta tų, kurie nedalyvavo komiteto posėdyje, ir viskas. Jeigu yra problema, mes galime susirinkti dar kartą ir persvarstyti. Tiesiog, kad šiandien yra pateikimas, čia pristatymas, todėl buvo skubos tvarka, kad būtų atlikta procedūra. Aš nematau nieko blogo.

PIRMININKĖ. Ačiū. Gerbiamieji pagal 2000... Dėl vedimo tvarkos – G. Landsbergis.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Aš atsiprašau.

PIRMININKĖ. Atsiprašau.

R. MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ (*TS-LKDF*). Pagal gautą darbotvarkę išvažiuojamojo posėdžio metu, man atrodo, nėra svarstomi procedūriniai klausimai. Pirmas klausimas skambėjo, kad renkamės 9 valandą Aplinkos apsaugos komiteto salėje, gersime kavą ir, sodindami ažuoliuką prie Lietuvos Respublikos Seimo, sveikinsime pirmininką.

Antras klausimas, 9 val. 30 min. – Architektūros įstatymo projekto svarstymas. Apie Vyriausybės ataskaitos klausimą neužsiminta nė žodžiu.

PIRMININKĖ. Gerbiamieji kolegos, dar K. Mažeika, ir baigiame diskusijas, nes iš tikrųjų... (*Šurmulys salėje*)

K. MAŽEIKA (*LVŽSF*). Aš tik noriu patikslinti, tam yra kiti klausimai. Kam iš to dabar daryti cirka? Mes įtraukėme...

PIRMININKĖ. Ir paskutinis – per šoninį mikrofoną S. Gentvilas, ir tęsime darbą.

S. GENTVILAS (*LSF*). Mes visi esame geri žmonės. Esame mažai patyrę žmonės komitete, ir tai nebuvo padaryta su intencija, bet reikia tiesą pripažinti – klausimas nebuvo vakar svarstytas. Dalyvavau visuose rytiniuose, popietiniuose posėdžiuose. Dėl klausimo ir balsavimo buvo paskambinta šiandien telefonu tik kai kuriems. Kolegos, tai ne prieš jus nukreipta, bet mūsų sekretoriatas dar kartą mus pavedė. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Suteikiu žodį gerbiamajam A. Salamakinui.

A. SALAMAKINAS (*LSDPF*). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Gerbiamieji kolegos, sutinku su jumis, kad gal ir nereikėtų stabdyti diskusijų, judėkime į priekį, mes turėsime dar ir priėmimo laiką – viską. Bet kur šiuo atveju išties padaryta klaida? Opozicija svarstymo metu, opozicijos atstovai, turi teisę pasikviesti premjerą ar ministrą, todėl tokie klausimai svarstomi rimtai. Pasikalbėjimą telefonu, komandiruotę galima padaryti, bet jokių būdu ne tokį svarstymą. Šiuo atveju opozicija teisi, bet kadangi komiteto pirmininko pavaduotojas sako, kad atiduokime nepatirimui šitą duoklę, tai judėkime į priekį, bet nestabdykime proceso.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kolegos, ar būtinai dabar visi norime kalbėti? (*Balsai salėje*) P. Urbšys – per šoninį mikrofoną. Turime laiko.

P. URBŠYS (*LVŽSF*). Gerbiamieji Seimo nariai, jūs įsiklausykite, ką pasakė komiteto pirmininkas. Jis pasakė tai, kad posėdis vyko ir dalyvaujantys podėlyje pritarė ataskaitai. Galima į darbotvarkę įrašyti klausimą, jeigu dauguma komiteto narių pritarė. Išvados, kurios yra pateiktos, figūruoja šešių komiteto narių skaičius. Bet kitų... (*Triukšmas salėje*) Gerbiamieji, Statutas numato, kad komitetas susirenka ir pirmu klausimu tvirtina darbotvarkę. Komiteto narys gali pasiūlyti įtraukti klausimą į darbotvarkę. Jeigu tai yra kvorumas... Antras dalykas, kalbama, kad nesusipratimas įvyko dėl to, kad tie komiteto nariai, kurie nedalyvavo, jiems buvo skambinta. Bet tie, kurie dalyvavo, jie nubalsavo už ataskaitą. Protokole fiksuotas būtent jų skaičius. Jeigu būtų fiksuotas skaičius tų, kurie nedalyvavo, aš sutikčiau, kad tai yra nonsensas ir yra problemų.

PIRMININKĖ. Ačiū, Povilai Urbšy. Iš tikrųjų jūs patikinote ir išaiškinote, dauguma komiteto narių buvo, klastotės kokios nors išvelgti negalime, bet E. Gentvilui būtinai suteiksiu žodį.

E. GENTVILAS (*LSF*). Ačiū. Esminis dalykas, kas yra parašyta šioje komiteto išvadoje. Pirmininkas sako, kad svarstėme tarp kitų klausimų. Ar parašyta, kad svarstant kitus klausimus, ar parašyta, kad tai savarankiškas klausimas dėl Vyriausybės veiklos ataskaitos? Paskaitykite, kas ten parašyta. Jeigu ten parašyta, protokole, kad svarstė Vyriausybės veiklos ataskaitą, tai tokio klausimo darbotvarkėje nebuvo, buvo kiti klausimai. Jeigu tai yra nesutapimas sąvokos „kiti klau-

simai“ ir to, kas parašyta ten, tai vienas žmogus už Atlanto, tai yra pavadinęs alternatyvia tikrove. Nemulkindite mūsų. Pažiūrime, kas ten parašyta.

PIRMININKĖ. Skaitau. Parašyta: „Aplinkos apsaugos komitetas, balandžio 26 diena. Svarstyta dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 metų veiklos ataskaitos. Nutarta.“ Nutarimas pritari ir skaičius asmenų: už – 4, prieš nėra, susilaukė 2. Turime tokią situaciją – tarp kitų klausimų buvo svarstomas ir šitas klausimas. Jis pažymėtas numeriu penki. (*Balsai salėje*) Gerai. Gerbiameji kolegos, mes galime iš viso šito įvykusio niuanso ar kaip jį pavadintume padaryti problemą, galime tęsti darbą toliau, prašydami Etikos ir procedūrų komisijos, tiesiog išnagrinėti detalai. (G. Landsbergis: „Ne, negalima, tikrai negalima, yra principinis dalykas...“). Nes tai yra komiteto vidinis sutarimas, nesutarimas. Dauguma komiteto narių dalyvavo, dauguma pasisakė. Aš manau, kad sutarkime bendru sutarimu gražiai ir leiskime dirbti mūsų Vyriausybei toliau.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ne. Gerbiamoji posėdžio pirmininke, atleiskite, norėčiau pasisakyti.

PIRMININKĖ. G. Landsbergis, dar kartą prie šio mikrofono.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Valdantieji turėjo galimybę atsiprašyti už klaidą ir paaiškinti, kodėl buvo suklysta – dėl nepatyrimo, dėl skubos, dėl baimės, kad nebus galima patvirtinti Vyriausybės ataskaitos ar dar dėl kažko. Dabar P. Urbšys įtikinėja, kad viskas yra teisingai, nors visi įkalčiai, jeigu taip galima pavadinti, rodo priešingai. Skambučiai buvo šiandien, nors dokumentas, protokolas yra vakar dienos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs jau tai sakėte, gal nebekartokime to paties.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Jeigu galima, jeigu posėdis vyks toliau taip, kaip yra dabar numatyta, opozicijos partijos, bent jau yra mane patikinusios, Tėvynės sąjunga tikrai nedalyvaus posėdyje.

PIRMININKĖ. Iš tikrųjų būtų labai blogai, nes jūs negalėtumėte pasakyti savo parengtos kalbos dėl Vyriausybės ataskaitos ir tai mums būtų didžiulis nuostolis.

R. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Aš frakcijos vardu prašau padaryti šito klausimo svarstymo pertrauką. Aplinkos apsaugos komitetas, jeigu kam kilo abejonių, dar kartelį susirinks, apsvarstys ir išspręsime šią problemą, ir judėsime sėkmingai tolyn. Pusės valandos.

PIRMININKĖ. Ačiū. Jūs skaitote mano mintis. Aš kaip tik norėjau Seimui siūlyti. Aplinkos apsaugos komitetas, atsiprašydamas dėl neįvykusio, sakykime, techniškai ar kokio nors nesusipratimo, dabar sukviestų posėdį. O gal galime tęsti Vyriausybės valandą, išnaudoti laiką, nes ministrai atėjo, ir jų paklausti, po to sugrįžę tęstume Vyriausybės veiklos ataskaitos svarstymą? Ar galime tokį kompromisą?.. (*Triukšmas salėje*) Frakcijos vardu, taip, buvo prašymas, kad dabar komitetas surengtų posėdį. Ar galime pritari tam bendru sutarimu?

Tuo pačiu klausimu, Simonai? S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, Vyriausybės ataskaita pristatoma opozicijai, iš esmės ir opozicija turi teisę išsikviesti ministrus arba kitus. Aplinkos ministras šiuo metu yra Maltoje, jis negalėjo prisistatyti. Mes labai norėtume gerbiamą premjerą matyti mūsų komitete per šį pusvalandį, artimiausią, jeigu jūs žadate padaryti neeilinį posėdį. Dėkui.

PIRMININKĖ. Kolegos, sprendimas paprastas. Skelbiu pusės valandos pertrauką. Ką reikia, jūs pasikviečiate, yra ir premjeras. Po to bus Vyriausybės... tai yra po to darysime svarstymą, Vyriausybės valandą ir viską dirbsime nuosekliai. Jūsų valia apsispręsti. Pusės valandos pertraukos Socialdemokratų frakcijos vardu paprašė R. Sinkevičius, kad surengtų per tą laiką Aplinkos apsaugos komitetas savo posėdį ir visi nesusipratimai būtų išsklaidyti.

Skelbiu balsavimą. Kas už tai, kad būtų paskelbta pusės valandos pertrauka, mes 13 val. 40 min. sugrįžtume į plenarinių posėdžių salę ir tęstume diskusiją dėl Vyriausybės veiklos ataskaitos?

Balsavo 60 Seimo narių: už pertrauką pasisakė 38, prieš – 12, susilaukė 10. Skelbiama pusės valandos pertrauka. Aplinkos apsaugos komitetas renkasi į posėdį. 13 val. 40 min. mes grįžtame į plenarinių posėdžių salę ir tęsiame darbą.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Ačiū gerbiamiems kolegoms, kurie atėjo laiku. Turiu pranešimą, kad dar penkias minutes komitetas prašo pratęsti mūsų pertrauką, t. y. iki 13 val. 45 min.

Pertrauka

PIRMININKĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, aš tiesiog dar jūsų atsiprašau Aplinkos apsaugos komiteto vardu, nes dabar jau spausdina komiteto išvadą ir jau neša koridoriais čia, į plenarinių posėdžių salę. Tad jeigu dar mes kantriai luktersime, leiskite dar kartą jūsų atsiprašyti komiteto vardu.

13.50 val.

Diskusija dėl Vyriausybės metinės veiklos ataskaitos (tęsinys)

Gerbiamieji Seimo nariai, prašom užimti darbo vietas, tęsiame posėdį. Į tribūną kviečiu Aplinkos apsaugos komiteto pirmininką K. Mažeiką pateikti komiteto išvadą dėl Vyriausybės veiklos ataskaitos. Prašom, gerbiamasis kolega.

K. MAŽEIKA (LVŽSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamieji kolegos, pirmiausia atsiprašau už tai, kad turėjote laukti, už tam tikrus nesusipratimus galbūt. Noriu, tęsdamas darbą ir linkėdamas gero darbo, pagarsinti mūsų komiteto protokolo išrašą dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės metų veiklos ataskaitos. Balsavimo rezultatai: už – 5, prieš nėra, susilaikė 4. Ataskaitai pritarta. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju komiteto pirmininkui. Visų komitetų išvados paskelbtos. Skelbiame diskusiją ir pagal 207 straipsnio 3 dalį diskusijoje pirmieji kalba Seimo opozicijos frakcijų atstovai.

Opozicinės frakcijos vardu užsirašė kalbėti G. Landsbergis, jo nematau. Tikriausiai ateis. Kviečiu į tribūną K. Glavecką – Liberalų sąjūdžio frakcijos vardu. Prašom.

S. Jovaiša – per šoninį mikrofoną. Prašom.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama pirmininke, aš norėjau dėl vedimo tvarkos. Kiek mes dabar turėsime laiko? Liko tik 10 min. iki mūsų paskelbto Vyriausybės pusvalandžio.

PIRMININKĖ. Kadangi mes padarėme pusės valandos pertrauką ir ji užsitęsė beveik 45 min., manau, valandą laiko mes skirkime dabar diskusijai dėl Vyriausybės programos... darbotvarkės... tai yra ataskaitos, po to, kaip ir sutarėme, tęsime pusės valandos Vyriausybės pusvalandį, klausinės opozicinės frakcijos. Prašom. K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiama posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, kuo mes daugiau kalbame apie ataskaitą, tuo, atrodo, daugiau atsiranda tokių palyginamųjų žvėrelių ar gyvulėlių. Jeigu mes kalbame, aš seniau esu minėjęs, ir pasaulis kalba, Europa apie juodą gulbę, kuri atskrenda ir, kaip žinote, atneša krizes, tai jos, ačiū Dievui, Lietuvoje dar nėra. Ji pro šalį kur nors varinėja, bet ją dar nubaidome. Tai juodas katinas akivaizdžiai šliaužioja ir vaikšto ne tik po Vyriausybės rūmus, po koalicijos koridorius. Aš norėjau pasakyti, kad abu yra vienodai pavojingi. Nes juoda gulbė tiesioginę grėsmę duoda ekonomikai ir žmonėms, mažina bendrąjį vidaus produktą, infliaciją sukelia, nedarbą ir t. t., o juodas katinas tiesiog valdančiąją daugumą pradeda skirstyti į vieną ar kitą pusę, ir prasideda nesantaika, kuri lygiai taip pat nereikalinga ir pavojinga yra valdant kraštą. Tokią labai trumpą įžangą padariau.

Šiaip svarstyti 2016 metų Vyriausybės ataskaitą būtų nevisiškai korektiška plačiąja prasme, nes 350 dienų buvo buvusios Vyriausybės ir 17 dienų, gal net mažiau, dabartinės Vyriausybės. Aišku, per 17 dienų padaryti ką nors rimtesnio negalima, nors kai kas buvo spėta ir padaryti, kai kokios reakcijos ir buvo sulaukta, kai kurie verslininkai ar parduotuvės, kurie prekiaavo alkoholiu, pavyzdžiui, jau ganėtinai smarkiai yra išgąsdinti per tą 17 dienų. Bet čia palyginti yra dar smulkmena.

2016 metai parodė Lietuvoje, kad ekonomikos augimas yra gana tvarus, bet jis nėra tiek tvarus, kad būtų garantuotas. Išorinės rizikos veiksniai Europos Sąjungoje yra gana dideli, nekalbant apie politinius. Ekonominė prasme ir palūkanų keitimas, ir Europos Centrinio Banko politika

negali nepaliesti Lietuvos. Palies Lietuvą per kreditus, per mūsų hipoteką, per kitus dalykus ir galų gale per verslą.

Antras dalykas, Europos Sąjungos rinkų situacija taip pat yra gana sudėtinga. Dėl to, kad nėra pasirašyta su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis prekybos sutarčių galų gale tokio plataus masto, yra atsiradusių prekybinių karų požymių. Mes juose irgi galime dalyvauti vienaip ar netiesiogiai, nes mes esame tiekėjai aukštų technologijų produkcijos kitiems kraštams, kitoms šalims, kitoms kompanijoms. Natūralu, jei jos mažina savo apimtį, tai mūsų, kaip bendradalyvių, tos gamybos ar ko taip pat sumažėja.

Tai, kad mūsų nedarbas yra 8,3 ir mes vidury visos Europos Sąjungos, tai nėra geras dalykas, žinant mūsų visą migraciją. Būtų naivu galvoti, kad 8 % yra gerai. Paimkite kitas šalis, kur yra 4 %. Visa problema yra ta, kad, aišku, pas mus Lietuvoje yra palyginti žema mūsų ekonomikos techninė... gaminamos, eksportuojamos produkcijos žemas pridėamosios vertės lyginamasis svoris. Tik pastaraisiais metais, gal mėnesiais atsirado keletas kompanijų, kurios gana didelės ir sugeba pateikti produkciją į kitas šalis, į „Hitechą“, kur gerokai daugiau aukštų technologijų, kur gerokai daugiau galima uždirbti.

O šiaip, kai tokia tų produktų rinka, kuriai mes priklausome, kalbėti apie valstybės galimybes pakelti kardinaliai darbo užmokestį yra labai sunku, nes darbo užmokestis atsiranda ne iš susitarimų didele dalimi, ne iš norų Seimo arba Vyriausybės, nes nei Seimas, nei Vyriausybė nieko negamina ir nieko neparduoda, o atsiranda iš pagamintos ir parduotos produkcijos bei prekių ir paslaugų. Jeigu tų paslaugų, prekių ir pagamintos produkcijos kaina, lyginamoji jų vertė yra žema, kitaip tariant, jeigu tu su šakėmis arba su grėbliu dirbi ir su kombainu, tai patys supranta, kad kombainu tu gali padaryti šimtą kart daugiau. Automatiškai ir darbo jėgos kaina auga.

Atvirkščiai, dabartiniu metu mes, Lietuva, nesame parankūs, patrauklūs šituo požiūriu. Investicijos, kurios atėjusios šiais metais ir praeitų metų pabaigoje, iš tikro labai menkos. Palyginus jos duoda ten kelis šimtus darbo vietų, o priežastys yra, aišku, susijusios su kvalifikuotos darbo jėgos išvežimu, aš todėl visuomet siūliau ir siūlau ne tik plėsti ekonomines zonas, bet ir priimti specialią Vyriausybės programą. Ji galėtų skatinti įvežimą specialistų į mūsų slėnius, kad jie būtų įdarbinti, kad mes turėtume tris ar keturis produktus, kuriuos dabar iš esmės pasirinko mūsų verslininkai (iki dešimties – biotechnologijose), ir skirti tam lėšų, kad išeitume kur kas plačiau į rinkas. Tada mes turime šansą kur kas daugiau sukurti ir parduoti, pagaminti produkcijos.

2016 metų ataskaitą labai sunku būtų apibendrinti bendrais žodžiais. Tai toks rašinys, kuris gražiai parašytas ir kuris, man atrodo, vienodai gerai tiktų ir didžiąjai daliai Rytų Europos valstybių, nes jis yra gražiai suredaguotas, net kartais sueiliuotas. Bet turinio prasme mažai kas pasakyta, nes nuo tų visų tikslų, kurie yra surašyti, ko buvo siekiama, gyvenimas labai smarkiai skiriasi. Ir paprasti žmonės, kurie klausia ar televiziją, ar bando perskaityti ataskaitą ir surasti atsakymą sau, kas jų laukia, pavyzdžiui, 2017 metais, tai nevisiškai gauna tą atsakymą.

Visų pirma, tos bėdos, kurios buvo 2016 metais ir kurios buvo paliktos anos Vyriausybės, iš esmės dar nėra pašalintos, o naujų bėdų, atrodo, atsirado dar daugiau. Tik priminsiu, kad pagrindinės iš jų, atrodo, ateina dėl juodos katės. Tai, kad juodoji gūlbė dar neskrenda, yra gera žinia, bet ji gali ilgai ir nesitęsti, kad būtų gera.

Manau, kalbėti, ar pritarti, ar nepritarti kitų metų ataskaitai, tai būtų nevisiškai sąžininga. Ataskaita, kuri yra pateikta, yra už 17 dienų. Per tas 17 dienų, kaip minėjau, iš tikro pavyko ką pasiekti, visų pirma, verslininkai išsigando labai smarkiai dėl alkoholio ir kitų dalykų, dėl savo mažo bizniuko. Tai tą pavyko padaryti, kitų dalykų dar kol kas ne, bet tikėsime, kad bus padaryti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū už jūsų žodžius ir išsakytą tikėjimą. Kviečiu Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos vardu kalbėti gerbiamą G. Landsbergį. Prašom.

G. LANDSBERGIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Kolegos, jau esame viską daugiau ar mažiau girdėję, ataskaita yra keistas žanras, perimant buvusios Vyriausybės darbus ir mėginant juos kaip nors apibendrinti ar už juos atsiskaityti. Girdėjome premjerą, kalbantį apie didžiausias šalies problemas. Pasirodo, vėl viskas jau kaip ir girdėta ir ganėtina aišku. Tačiau ataskaitoje yra, teikiant ataskaitą mes jau vieną sykį esame minėję, yra svarbi detalė. Tai yra kalbėda-

mas apie ataskaitą, turi kalbėti ir apie prioritetus. Aš suprantu, kad Vyriausybė paskelbė dar vieną dokumentą ne taip seniai, rodos, praeitą savaitę, kuris išryškina kryptis, tačiau mes, pakalbėję su ministrais vakar Ekonomikos komitete, iš tikrųjų pasigedome aiškios krypties. Aš irgi, matydamas čia sėdinčius kai kuriuos ministrus, noriu pasakyti, kad kartais užtenka pasakyti vieną uždavinį, vieną savo pagrindinį darbą, kurį jūs matote, ir tada tampa daug aiškiau. Gali būti nedidelė problema. Vakaro ūkio ministras gerbiamas M. Sinkevičius pasakė: aš negaliu kalbėti apie prioritetus, bijau kalbėti apie prioritetus, nes jūs liepsite už juos atsiskaityti. Aš noriu pabrėžti, kad jeigu ir daugiau yra taip galvojančių ministrų, žinokite, būtent toks prioritetų tikslas ir yra, kad būtų už ką atsiskaityti. Jeigu yra bijoma pasakyti prioritetus, tai po to bus bijoma už juos atsiskaityti, na, turbūt yra bijoma ir būti ministru.

Dar vienas dalykas. Iš tikrųjų noriu labai padėkoti Ekonomikos komiteto pirmininkui, kuris išdrįso tikrai principingai įvertinti pateiktą ataskaitą. Aš dar syki norėčiau pacituoti, kas buvo patvirtintame dokumente. Kad Vyriausybės ataskaitoje nėra pateiktas praėjusios Vyriausybės veiklos įvertinimas, komitetas pasako, kad nėra įvertinta netgi praeitų metų veikla. Ir svarbiausia, ką aš noriu pabrėžti, kad nėra išskirti ateinančių metų Vyriausybės veiklos prioritetai. Vadinas, ir valstiečiai, ir žalieji, ir konservatoriai, ir liberalai, ir kitos frakcijos iš esmės sutaria, kad ši ataskaita yra tikrai nevykusi, be prioritetų ir, matyt, vadovaujantis ūkio ministro baime, kad nereikėtų už nieką po to atsiskaityti.

Negalėsime pritarti šiai ataskaitai, bet aš tikiuosi, kad išgirdę pastabas šiais metais, jau kitų metų ataskaitoje tikrai įvardysite ir darbus, ir atsiskaitysite tinkamai, taip, kaip iš jūsų yra prašoma pagal Statutą. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū. Kviečiu Lietuvos lenkų rinkimų akcijos-Krikščioniškųjų šeimų sąjungos frakcijos vardu kalbėti Z. Jedinskį. Prašom, jums septynios minutės.

Z. JEDINSKIJ (LLRA-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, neapgaudinėkime savęs ir kitų, kad svarstome buvusios Vyriausybės ataskaitą. Naujoji Vyriausybė jau beveik pusę metų dirba pagal jos patvirtintą programą ir biudžetą, jau spėjo parodyti savo tikrą veidą. Niekam neįdomu, kas buvo praeityje, Lietuvos piliečiams įdomu, kas jų laukia ateityje. Man, ir ne tik man, susidarė įspūdis, kad šitos valdančiosios daugumos tikslas yra darbo procesas, o ne rezultatai. Pateiksiu tokį pavyzdį. Kiauras namo stogas. Geras šeimininkas pirmiausia remontuoja stogą, o mūsų Vyriausybė stumdo baldus iš vieno kampo į kitą – iš ten, kur laša, į ten, kur sausa, ir dar padažo, pa gražina sienas, kad rinkėjams būtų smagiau, nesvarbu, kad tas pagražinimas tik iki kito lietaus.

Tokias išvadas mane paskatino pateikti Vyriausybės ataskaitos pristatymas Ekonomikos komitete. Į mano klausimą, kokios yra priežastys, kad mūsų prekybos centruose kainos yra didesnės nei Lenkijoje, ūkio ministras atsakė: todėl, kad Lenkijoje mažesnis PVM maisto produktams. Kažkas nauja. Prieš savaitę Ekonomikos komiteto posėdyje buvo atmesti mūsų frakcijos ir Socialdemokratų frakcijos pasiūlymai dėl PVM mažinimo būtiniausioms prekėms. Kaip tai suprasti? Neveiklumas, negebėjimas pakeisti ką nors iš esmės?

Į kitą mano klausimą, kokių reikia mokesčių reformos esminių pakeitimų, kad ateitų investicijos, kad kurtųsi naujos darbo vietos, kad mūsų darbingo amžiaus piliečiai neemigruotų, finansų ministras atsakė: problema ne mokesčių politikos srityje, o reikia pradėti nuo švietimo reformos. Prisipažinsiu, atsakymo nelabai supratau. Šventai tikėjau, buvau įsitikinęs, kad ekonomikos vystymasis, investicijų pritraukimas, naujų darbo vietų kūrimas – tai kompleksinė problema, kai pagrindinį vaidmenį atlieka mokesčių sistemos patrauklumas ir stabilumas.

Naudodamasis proga, noriu priminti ir paklausti, kada sumažinsime laikinai padidintą PVM ikiprieškrizinį lygį? Tą žadėjo jau ne viena Vyriausybė.

Dar noriu pakomentuoti sveikatos ministro atsakymą į mano klausimą, kodėl poliklinikose reikia ilgai laukti priėmimo? Tuo metu mokamos medicinos paslaugos suteikiamos toje pačioje poliklinikoje darbo metu faktiškai be eilės, sąskaita tų piliečių, kurie už tokias paslaugas sumokėti nepajėgūs. Taip pažeidžiama Lietuvos Respublikos Konstitucija, kuri numato nemokamą medicinos paslaugų Lietuvos piliečiams suteikimą. Ministras atsakė: kad išspręstume sveikatos apsaugos problemas, iš biudžeto papildomai reikia skirti apie 100 mln. eurų. Tai kodėl neskiriame? Kas gali būti žmogui svarbiau už sveikatą? Negalime surasti 100 mln.?

Analizuoju biudžetą. 2014 metais sveikatos apsaugai skirta 605 mln. eurų, 2017 – 615 mln. eurų. Gynybai tuo metu 2014 metais skirta 368 mln., o 2017 metais beveik dvigubai daugiau. Noriu priminti, kad pagal Gynybos koncepciją mūsų kariuomenė, kilus agresijai, turi priešintis 72 valandas. Padidinus finansavimą krašto apsaugai dvigubai, ar padidės mūsų galimybė gintis iki 144 valandų? Klausimas: ar nenukeliaus papildomai skirtos lėšos krašto apsaugai į auksinio metalo laužo prekyautojų kišenes, kaip atsitiko buvusiai valdžiai, kai buvo perkamos auksinės šakutės? Mano manymu, biudžetui padidėjus asignavimus reikia skirti proporcingai.

Baigdamas noriu pasakyti, kad naujajai daugumai trūksta nuoseklumo. Seimui užteko politinės valios priimti įstatymą, draudžiantį naudoti fizinį ir psichologinį smurtą prieš vaikus, ir neužtenka valios atsispirti toms jėgoms, kurios stabdo mūsų pateikto įstatymo, draudžiančio žudyti negimusius vaikus, projekto priėmimą. Įstatymas nuolat marinuojamas komiteto stalčiuose, bijote net svarstymo. Kodėl? Ar tai atitinka jūsų darnios programos nuostatas? Ar bus kaip ir su Darbo kodeksu, kai sakote, kad palaikysite Darbo kodeksą, jeigu darbdaviai pažadės mokėti atlyginimus. Gerbiamieji, palaikysime, vadinasi – įstatymas, o pažadai ir liks pažadais.

Aš ne visai sutinku su Liberalų sąjūdžiu pasaulėžiūros klausimais, bet gerbiu juos už sveiką protą ir pragmatišką požiūrį į ekonomiką. Ir dabar negaliu nesutikti su pono K. Glavecko pasisakymu, kai jis pareiškė, kad dabartinės Vyriausybės darbas, ką ji sugebėjo, tai išgąsdinti alkoholio prekeivius, ir nieko daugiau.

Ir dar. Kreipiuosi į Valstiečių ir žaliųjų frakciją. Jūs ieškote valstybės priešų tarp Seimo narių, analizuojate, kas su kuo susitikinėja ir panašiai, o aš noriu atkreipti jūsų dėmesį į tokį faktą. Praeitais kadencijos Seimo nariai, kurie ir dabar sėdi Seime, balsavo už asmenų, bendradarbiavusių su KGB, išlaptinimą. Įstatymas, kad ir kaip būtų keista, su dešiniųjų jėgų pagalba buvo priimtas. Galimai tokių buvusių ir bendradarbiavusių su KGB yra ir tarp mūsų, ir tarp Vyriausybės tarnautojų. Problema yra ta, kad tokie asmenys yra pažeidžiami ir galimai šantažuojami. Jie priima Lietuvai nenaudingus, neadekvačius, pabrėžiu, neadekvačius politinei ir ekonominei situacijai sprendimus. O gal jie iki šiol tarnauja Kremliui? Kas gali tai paneigti? O jūs, gerbiamieji valstiečiai ir žalieji, tiesiog vykdate jų valią.

Kviečiu nepritarti Vyriausybės ataskaitai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu kalbėti Valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcijos vardu V. Sinkevičių. Prašom.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Sveiki dar kartą. Gerbiami ministrai, kolegos, kartu su komitetu labai rimtai vertinome 2016 metų Vyriausybės ataskaitą, ir akivaizdu, kad tai nėra šios Vyriausybės ataskaita. Kaip ir minėjo prieš tai kalbėjęs kalbėtojas, tai yra būtent buvusios Vyriausybės ataskaita.

Ataskaitoje daug gražių skaičių, daug statistikos, bet nieko konkretaus. Esminis dalykas, pasidžiaugta yra, kad auga mūsų ūkis po šiokios tokios stagnacijos, įvykdyti tam tikri energetikos projektai – „LitPolLink“, kyla algos, bet kartu mes esame įkrite į labai didelę demografinę duobę. Mūsų žmonės, deja, dauguma jų neįaučia tų algų kilimo.

Deja, nėra daug mūsų kolegų, bet labiau norėjau kreiptis iš tiesų į juos ir paklausti, ar jie norėtų, kad jų ataskaita atrodytų lygiai taip pat? Nes priešaky laukia išties labai rimti pokyčiai, kuriems arba mes ryšimės, juos įgyvendinsime ir turėsime galbūt kitokią ataskaitą gale metų, arba turėsime tokią pat sudėję skaičius, kas kiek augo, kas mažėjo. Liūdniausia, kad tie augimai nepriklausė nuo mūsų, nepriklausė nuo mūsų sprendimų, o tiesiog buvo padaryta įtaka daugiau aplinkos veiksnių, nei kad mūsų priimtų sprendimų.

Į kolegas, žinoma, aš noriu kreiptis, nes mūsų laukia iš tiesų labai sunkūs sprendimai, kuriuos turėsime priimti vieningai. Tai pirmiausia švietimo reforma, kuri yra visko esmė. Taip, švietimo reforma nėra tas žemiausiai kabantis vaisius, kurį nusiraškę jau rytoj turėsime rezultata, tai yra turbūt ilgalaikė reforma. Ir galbūt pradžia bus labai sudėtinga, bet aš kolegų prašau remti Vyriausybę ir nepalūžti.

Valstybinio sektoriaus reforma. Jeigu mes norime, kad kiltų algos, jeigu norime, kad valstybinis sektorius iš tiesų išlaikytų talentingiausius ir gambiausius ir kartu dirbtų efektyviai, reforma

bus reikalinga ir bus didžiulis jai pasipriešinimas, ministrams bus labai sunku. Bet čia vėlgi viskas priklausys nuo mūsų. Lygiai taip pat gale dienos mes galėsime pasakyti, ar mes padarėme viską, ar vis dėlto mes nuleidome rankas ir palikome taip, kaip yra. Aš tikiu, kad tiek daug valstiečių nebūtų Seime, jeigu viskas taip, kaip yra, būtų gerai.

Taip pat negaliu nepaminti labai svarbios valstybės valdomų įmonių reformos, mūsų stojimo į EBPO – vieno iš pagrindinių akcentų. Mažais žingsniais einame į priekį. Džiaugiuosi, kad naujoji Ūkio ministerijos komanda yra ambicinga ir dirbame kartu siekdami šio tikslo, nes praeitoje kadencijoje Lietuva tokiam „Doing Business“ reitinge nusmuko iš 20 vietos į 21. Ir buvusi Ūkio ministerijos vadovybė tai pavadino stabilumu.

Kolegos, aš čia turbūt ir baigsiu, bet norėčiau jūsų paprašyti nepasimauti ant to stabilumo, ant tos stagnacijos, žengti į priekį ir būti drąsiems priimant sprendimus ir remiant mūsų Vyriausybę, kurią turbūt daugelis jūsų ir svajojo turėti tokią, kokia jinai yra. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Diskusijos kviečiu Lietuvos socialdemokratų frakcijos vardu gerbiamąją I. Šiaulienę. Prašau.

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Gerbiami kolegos, tikrai Vyriausybės veiklos ataskaitos vertinimas kartais atrodo rutininis dalykas, bet tai nėra šiaip sau Seimo statute. Kita vertus, reikia sutikti ir su opozicija, kad tai yra galimybė įvertinti metus, kaip funkcionavo Vyriausybė, kokie buvo prioritetai, kokia buvo jos veikla, ką apskritai valstybė ir šalis pasiekė per tą laikotarpį.

Visiškai sutinku, kad įvertinus tą bazę, tą rezultatą, tuos pasiekimus tai yra tinkama proga pamąstyti dėl prioritetų, dėl ateities arba dėl kilusių iššūkių, kam reikės susitelkti. Kadangi premjeras pateikdamas ataskaitą kaip ir atsiribojo nuo buvusios Vyriausybės, nenorėdamas už ją atsiskaityti, vis dėlto aš teikiau klausimą, ar pripažįsta, kad buvusi XVI A. Butkevičiaus Vyriausybė pagal makroekonominius, finansinius rodiklius, ekonomikos augimo rodiklius, eksportą, investicijas, naujų projektų gausą, konkurencingumą, pagal pasaulio reitingus, Ekonomikos forumo konkurencingumo tyrimo, „Doing Business“, inovacijų indeksus tikrai Lietuva yra padariusi didelę pažangą. Jeigu Lietuva pagal „Doing Business“ reitingus gali užimti 21 vietą tarp 190 pasaulio šalių, o 10 vietą tarp Europos valstybių narių – tai neatsiranda šiaip sau tuščioje vietoje. Pagal Pasaulio ekonomikos forumo konkurencingumo tyrimo duomenis Lietuva yra pakilusi į 35 vietą ir priskiriama šalims, pereinančioms į naujovėmis grindžiamą ekonomiką. Naujovėmis. Vadinas, valstybė yra pasirengusi pereiti į kokybiškai naują etapą, tiesiog reikėtų to pasirengimo neprarasti, neapleisti jo, kad tikrai galėtume kalbėti taip, kaip ir mūsų Baltijos šalys kaimynės Latvija ir Estija akcentuoja, jog priskiria save inovatyvios ekonomikos šalių grupei.

Pagal pasaulio inovacijų indeksą Lietuva – 36 vietoje tarp 128 valstybių ir tai yra aukščiausia vieta nuo 2007 metų. Taigi net pagal septynis rodiklius Lietuva patenka į pirmąjį dešimtuką. Ir pasekmė viso to, kad Lietuvoje didėja užimtumas, akivaizdžios nedarbo mažėjimo tendencijos, galų gale apie tai signalizuoja ir praeitų metų biudžetas, kad jis įvykdytas, pajamų gauta daugiau, negu planuota, – net 102 mln. eurų. Beveik visų pagrindinių mokesčių įplaukos yra didesnės, nei prognozuota 2016 metais. Sumažėjo centrinės valdžios sektoriaus deficitas daugiau kaip 0,5 %, augo vidutinis darbo užmokestis, minimali mėnesinė alga pasiekė beveik 51 % vidutinės mėnesinės algos. Galėjome skirti daugiau lėšų šeimai, visų pirma, vaiko pinigai, išmoka vaikams didėjo... apėmė daug didesnę ratą vaikų – ne iki 7 metų, bet iki 18 metų. Net 66 tūkst. vaikų gavo tokią išmoką. Įtvirtintos dvi naujos išmokų rūšys – besimokančio ir studijuojančio vaiko priežiūrai, ir dydis iki 152 eurų, arba keturių bazinių socialinių išmokų dydžio mokinio reikmėms įsigyti skiriamų lėšų.

Pradėtos reformos. E. sveikatos sistema pajudinta, kad pagaliau pereitų prie e. recepto. Sukurtas netolygumų indikatorius stebėsenos modelis sveikatos sistemoje. Vyriausybė turėjo priėmus nutarimą dėl aukštojo mokslo mokyklų, studijų, institucijų pertvarka. Pertvarkytas finansavimas, nebėra kliūčių studijų prieinamumui pagal gebėjimus. Valstybės įmonių pertvarka. Imtasi regioninės politikos. Daugiabučių renovacija. Apie tai nieko neužsiminta buvo ataskaitoje, bet reikėtų išlaikyti, nes čia daugiapusis procesas, nes tada visiškai kitaip yra su energijos šaltinių panaudojimu, energijos suvartojimu; šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo į atmosferą mažinimas, socialinės aplinkos gerinimas – visa tai paliečia šitas procesas. Apskritai gerėjo verslo

sąlygos, sumažėjo šešėlinė ekonomika. Taip pat tą pripažino net šešėlinės ekonomikos ekspertas profesorius F. Šnaideris, jis pažymėjo, kad nuo bendrojo vidaus produkto net 1,3 procentinio punkto ir iki 25,8 %, arba iš šešėlio atimta pinigine, bendrojo vidaus produkto vertė sudaro pusę milijardo eurų. Kovoiant su šešėliu, taip pat pradėta diegti išmanioji mokesčių administravimo sistema. Tai ir siekis mažinti administracinę našą mokesčių mokėtojams, didinti mokesčių mokėtojų pajamų apskaitumą, surinkimą, veiklos efektyvumą, perkelti mokesčių mokėtojų ūkinių operacijų duomenų rinkimą, tvarkymą, valdymą ir teikimą į elektroninę erdvę. Žinoma, tikrai daug padaryta infrastruktūros srityse ir dujų rinkoje, dėl elektros energijos jungčių, energijos išteklių ir...

PIRMININKĖ. Jau jūsų laikas, kolege!

I. ŠIAULIENĖ (LSDPF). Aš baigiu. Ir tai, kad vis dėlto sudėtingoje geopolitinėje situacijoje taip pat skirta lėšų ir pasistūmėta, kad įsipareigojimas, kad 2 % nuo bendrojo vidaus produkto būtų siekiama, taip pat yra padarytas XVI Vyriausybės.

Mieli kolegos, ypač Seimo kolegos, komitetų pirmininkai, norėtusi, kad svarstant kitą ataskaitą nebūtų pasakyta, kaip nubalsavo komitetas. Jūs svarstote atitinkamą sritį, norėtusi, kad, pristatydami tą ataskaitą, jūs pasakytumėte, kaip jūs įvertinote, už ką galite pagirti Vyriausybę, ko tikėtės iš naujos, ir aš manau, kad premjeras kalbėdamas dar tuos akcentus, remdamasis ta baze ir tuo, ką artimiausiu pusmečiu Vyriausybės įsipareigojusi įgyvendinti, tikrai pasakys. Dėkoju.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji kolege.

Jūs kaip tik ir užsiminėte, kad Ministras Pirmininkas turės ką pasakyti. Dabar maloniai kviečiu Ministrą Pirmininką S. Skvernelį dalyvauti diskusijoje.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Gerbiamieji kolegos, matyt, toks gausus Seimo narių buvimas čia, salėje, dar kartą parodo, kad reikia galvoti apie procedūrą, pagal kurias mes gyvename, logiškumą, pagrįstumą ir adekvatumą. Matyt, labai visus domina buvusios Vyriausybės ataskaita ir dabartinės veiklos prioritetai. Aš, naudodamasis proga, tiesiog dar kartą pakartosiu, kad pateikiau praeitos Vyriausybės ataskaitą vadovaudamasis objektyviais statistiniais duomenimis, ir man turbūt būtų visiškai neetiška vertinti buvusios Vyriausybės veiklą. Aš linkęs atsiskaityti už savus darbus, ir tikiuosi, kad po metų, stovėdamas šitoje tribūnoje, ko palinkėjo gerbiamasis G. Landsbergis (net neabejoju, kad mes tuos metus išdirbsime), galėsiu atsiskaityti už savo veiklą. Tada tikrai bus normali ataskaita.

Taip, aš irgi galiu ir pajuokauti dėl praėjusios Vyriausybės – ypač buvo produktyvūs ir vaisingi pusantrų metų toje Vyriausybėje. Tą pripažįstu. Likusieji dveji su puse irgi buvo neblogi, tą rodo objektyvūs skaičiai, būtume neteisūs, jeigu nenuneigtume. Aš tikrai nenorėčiau vėl grįžti prie tos ataskaitos, bet kadangi profesorius mato juodą katę ar juodą gulbę, tai, na, ta katė nėra tokia juoda, net nėra pilka.

Visgi kalbant apie praeitos Vyriausybės veiklą, praeitos Vyriausybės darbus, reikėtų paminėti, tai irgi svarbus dalykas, nuo ko gi atsispyrė XVI Vyriausybė, kalbant apie skolą, valstybės skolą. Mes tą irgi puikiai suprantame, kad, norint įgyvendinti pokyčius, norint kalbėti apie socialinės atskirties mažinimą, reikalingos lėšos. Atsakingai „skolintis“ nėra jokių galimybių. Nepaisant to, vis dėlto momentas, kurį reikia paminėti, reikia akcentuoti ir būti objektyviems, yra tas, kad valdžios sektoriaus skola 2016 metų pabaigoje sudarė 40,2 % bendrojo vidaus produkto ir buvo dviem su puse procentinio punkto mažesnė negu 2015 metais. Taip, tie visi sėkmingi biudžeto įgyvendinimai, mokesčių surinkimas, visos tos valstybės gaunamos pajamos ir pelnas, generuojamas į mūsų valstybės biudžetą, yra skiriamas šitam skauduliui, arba valstybės skolai, mažinti. Puikiai žinote, gerbiamieji kolegos, daugelis iš jūsų čia priėmėte Fiskalinės drausmės konstitucinį įstatymą. Čia būkime labai aiškūs ir supratingi.

Gerbiamasis kolega iš Lenkų frakcijos, aš kreipiuosi į jus! (*Balsai salėje*) Kalbant apie tai, kad jūs paminėjote, aš po to atsakysiu, dėl pinigų poreikio... Esminis dalykas, ką turime suvokti, – kokia mes ta suma galime disponuoti darydami reikalingus pokyčius be struktūrinių reformų ir ką mes galime generuoti darydami struktūrines reformas. 300 mln. eurų. Pusė iš jų yra paskirta, jau paskirta ir tai bus suprojektuota, ir įgyvendinta kitų metų biudžete šalies gynybai. Reikia to, nereikia? Kaip suprantu, kad nereikia iš Lenkų rinkimų akcijos, frakcijos, atsiprašau, Krikščioniškų

šeimų sąjungos pasisakymo. Niekada su tuo nesutiksiu. Tas praleistas laikotarpis, kalbant apie mūsų gynybos finansavimą praеityje, neleidžia dabar tų pinigų skirti ten, kur jų tikrai labai reikia: ir švietimui, ir socialinei apsaugai, ir sveikatai. Bet mes dedame ant svarstyklių arba mūsų šalies nepriklausomybę ir laisvę, arba kažkokius kitokius interesus.

Dėl prognozių. Dėl juodos katės ir juodo gandro. Visgi prognozės yra ir Europos Komisijos, ir mūsų Finansų ministerijos, ir irgi reikia būti objektyviems. 2017 metais bendrasis vidaus produktas augs sparčiau ir turėtų pasiekti 2,7 % augimą. Trumpuoju laikotarpiu, tarp 2018–2020 metų, tai nėra vien mūsų prognozės, pabrėžiu, tai sutampa iš esmės su Europos Komisijos prognozėmis, vidutiniškas augimas numatomas po 2,2 % per metus. Taigi gal ta katė nėra visai tokia juoda. Bet, aš tikrai sutinku su profesoriumi, mes matome augimą ir kieno sąskaita augame – vidaus vartojimo. Sukam į spiralę, susijusią su vidaus vartojimo padidiniu ir infliacijos kilimu, ir tai yra grėsmė, Vyriausybė ją mato, atsakingai mato. Dėl to, teikdami kitų metų biudžetą, mes labai aiškiai jums pasakėme, kokios yra galimybės ir ką mes privalėsime padaryti, kad puikiai žinotume ir neskleistume populizmo (rinkimų nėra), ką mes galime ir kaip finansuoti.

Eksportas. Taip, vienintelis dalykas, kuris mus gali ir šioje situacijoje gelbėja, be vidaus vartojimo, tai eksportas. Kas tą lemia? Grįžtame į tai, kas irgi buvo šiandien paminėta. Darbo sąlygos, Darbo kodeksas ar socialinis modelis lyg ir reikalingas kažkuriai vienai pusei – ar verslui, kurį mes dar ir šiandien vis bandome vardinti ir daryti atskirtį, kad verslas yra vergvaldžiai ir žmonių išnaudotojai, ar tai profsąjungoms, ką kai kurie atstovai verslo pasako, kad viskas, kas buvo pasiekta, suderėta, vien tik profsąjungų naudai, ar to reikia valstybei. Taip, ta pusės metų pauzė paimta. Jinai buvo reikalinga. Mes paskatinome socialinį dialogą, socialinę atsakomybę. Išsiderėjo, ne visi patenkinti, tiksliau, šioje situacijoje visi nepatenkinti, bet tai ir yra derybų esmė ir kompromiso menas. Niekas nesijaučia nugalėtoju, nes visi turėjo derėtis ir susiderėti. Darbo santykiai, kurie paskatina ir skatina, jau šiandien tos pirmos kregždės yra per investicijų atėjimą. Pasitiki mūsų valstybe ir tuo žodžiu, kurį pasakėme, kad liepos 1 dieną kodeksas įsigalios, labai svarbi yra žinia. Ir atstovams pasakyti, kad jis per mažai liberalus, tikrai taip nėra. Taip, galbūt neišspaudė tiek, kiek norėjo verslas, bet tai yra subalansuotas sprendimas, todėl jį reikia priimti. Dėl susitarimo, kurį mes irgi bandome... Nepriversime. Taip, nepriversime mes nieko administracinėmis priemonėmis algas kelti. Algos kyla. Pastarieji keleri metai, treji metai, rodo, ypač privačiame sektoriuje, algų kėlimą, ir pakankamai ženklų. Bet pasirašymas šitos deklaracijos, idėjos ar susitarimo leistų verslui taip pat pasijusti socialiai atsakingam. Tik taip. Ir laikytis to žodžio arba ne, o tai yra labai svarbu, tai svarbu dėl abiejų pusių socialinio dialogo.

Profesinės sąjungos, kurios mano, kad jų galių yra per mažai. Nereikia tų galių sudėti į šiuos įstatymus, darbo santykius reguliuojančius įstatymus. Tai galima padaryti per profesinių sąjungų skatinimą ir stiprinimą, kad kuo daugiau žmonių būtų suinteresuoti ir matytų prasmę būti profesinių sąjungų nariais. Čia yra jų galių stiprinimas iš socialinio dialogo pusės.

Dėl prioritetų. Pabėgo Gabrielius, gaila man. Aš dar kartą galiu pakartoti: ir Vyriausybės programoje, ir priemonių plane yra išskirti aiškūs prioritetai, penki prioritetai su 800 darbų. Mes turime teisę pasiimti tik vieną ar kitą prioritetą. Ar galime kokias sritis palikti be struktūrinių reformų? Aš norėčiau, kad taip būtų. Bet mes konstatuojame faktus, kuriuos jau ne kartą šitoje tribūnoje aš irgi minėjau. Neturime pasirinkimo. Dabar, ką mes sakėme, ateina iš paskos Valstybės kontrolės išvados. Dėl valstybės įmonių, tikiuosi, pasiskaitėte visi, kiek mes jų turime, kiek turime savivaldybių įmonių, viešųjų įstaigų ir kaip mes jas valdome. Kiek iš jų moka dividendų? Iš esmės dvi. Ir kaip mes juos panaudojame? Galime palikti šitą sritį ar ne? Negalime.

Viešasis sektorius. Aš tiesiog pacituosiu, tai yra ne dabartinė problema, bet ankstesnės problemos. Nenuoseklūs ir aktyvūs pokyčiai buvo viešajame sektoriuje. „Kurį laiką (Valstybės kontrolės citata) nestebime esminių pokyčių, mažinant viešojo sektoriaus biurokratinį aparatą. Nepateisinamai ilgai tęsiasi procedūros, pradėtos pertvarkos, sistemiškai nesprendžiami darbo apmokėjimo klausimai, nėra aiškios vizijos, kokia turi būti institucinė viešojo sektoriaus sąranga. Vidaus kontrolė viešajame sektoriuje nedemonstruoja efektyvios sistemos principų.“ Dar daugiau nenoriu cituoti. Tai mes esame ir numatę savo prioritetuose.

Kitas momentas, ką jūs atradote ir Vyriausybės programoje, ir mūsų prioritetuose, vieną iš jų, aš nenoriu kartotis, pasakėme, kad turime suformuoti kitų metų biudžetą kitokiais principais,

ne taip, kaip buvo anksčiau pageidavimų koncertas: mums reikia daug arba kas kur nors prasi-mušė, pribėgo prie stipresnio ar silpnesnio Seimo nario ar frakcijos. Tai ir padarėme. Pirmą kartą mes bandome suformuoti pokyčių krepšelį, arba pokyčiams reikalingą finansavimo krepšelį. Ir sa-kome: tie darbai, kurie yra prioritetiniai, turės būti daromi visi, neturime pasirinkimo. Bet pagrindiniams, kuriems reikalingas... kalbant apie tuos 300 mln., kuriuos aš paminėjau, turi būti sufor-muotas pokyčių krepšelis su papildomu finansavimu. Ir jų yra šiandien, Vyriausybė apsisprendė artimiausiu laikotarpiu 33. Kokio dar jums reikia didesnio aiškumo? Tai yra naujas... Jeigu mums pavyks tai įgyvendinti su biudžeto formavimo principais, mes žengsime esminį žingsnį.

Lygiai taip pat su vadinamąja VIP programa – pageidavimų koncertas, kam stogą reikia už-klijuoti. Ne tai turi būti. Tikiuosi, kad taip daugiau nebus mūsų šalyje. Statome bet ką, bet kokiais mastais ir nežiūrime, kokia bus investuotojo euro graža. Taip nebus prieš šitos Vyriausybės.

Dėl PVM. Noriu atsakyti, kodėl Lenkijoje maisto produktai pigesni ar brangesni. (*Balsai sa-lėje: „Laikas!“*) Aš dar porą minučių, jeigu posėdžio pirmininkė leis, panaudosiu, kadangi šiandien chaoso ir taip buvo daug. Norėčiau atsakyti labai trumpai.

Tai nėra vien PVM klausimas, nes jis yra netgi didesnis kai kurioms prekėms Lenkijoje. Bet tai yra masto ekonomika ir neapgaukinėkime čia vienas kito. Kokia yra Lenkijos rinka ir kokia Lietuvos rinka? Mes dar pasilyginkime tada su Kinijos vidaus rinka ir kalbėkime apie kainų re-guliavimo galimybę. Ar jūs norite, kad mes grįžtume į socializmą ir reguliuotume kainas kitokiu būdu? Mažinkime PVM? Mažinkime. Sutinku su kiekvienu jūsų pasakymu. Tačiau (...) kad ma-žinkime, man nurodykite finansavimo šaltinį. Viskas bus gerai, mes įvertinsime. Lengva pasakyti: mažinkite PVM, didinkite sveikatos apsaugos finansavimą ir visa kita. Iš kur, kalbėkime konkre-čiai. Mes esame numatę iš kur ir tą nuosekliai darysime.

Investicijų pritraukimas nėra vien mokesčiai, tai puikiai suprantame. Tai taip pat yra ir švie-timas, mes šiandien turime tą bėdą. Karaliaus Mindaugo profesinio rengimo centras. Niekam nėra gėda? Tai šio keturių mėnesių darbo rezultatas? Tai yra parodytas sisteminis nepotizmo lyg-muo profesinio mokymo, kada rengiama bet kas, bet kam švaistomos lėšos ir visiems gerai buvo tą laikotarpį. Tai yra švietimo klausimas. Ar mes randame aviamechanikų „Ryanair“ Kaune? Ar rengiame grožio industrijos specialistus, kurių ten net nereikia? Reikalinga struktūrinė reforma. Mes prieisime prie aukštojo mokslo. Mumis netikite? Tikėkite tuo, ką sako EBPO ekspertai. Kokį mes turime tinklą, kokia yra aukštojo mokslo kokybė ir efektyvumas? Tai irgi ne keturių mėnesių rezultatas. (*Balsai salėje*) Sakė, kiek reikia.

Ir paskutinis dalykas, ką noriu paminėti, dėl išgąsdinimo, kad me išgąsdinome alkoholio pramonę. Nemanau, kad ji tokia baili, ir pagal reakciją, kurią dabar mums siunčia, matau, kad yra pakankamai drąsi. Nežinau, kas ką labiau išgąsdintų, ar kišimasis į moters sveikatą, apsi-sprendimą tokiu būdu, kaip siūloma, kad būtų uždrausta, ar sudaryti sąlygas, keičiant ir maži-nant socialinę atskirtį, planuoti vaikus, gimdyti vaikus ir tokiu būdu saugoti gyvybę, kad moterys nebūtų priverstos daryti abortus dėl socialinės atskirties, vargo ir skurdo. Aš manau, kad čia yra mūsų prioritetas.

Vyriausybės praėjusioje ataskaitoje, aš savo nuomonę pasakiau, tai yra objektyvūs skaičiai, patinka kam ar nepatinka. Ne viskas buvo padaryta, norėjosi geriau padaryti ir tai galima pada-ryti. Bet postūmis, kuris buvo padarytas, aš kalbu tik apie gerus darbus, tikrai yra matomas. Tai, kas buvo bloga, tai irgi įvertino, įvertino rinkėjas ir padarė kitokius sprendimus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkojame, premjere, už atsakingą, užtikrintą poziciją, prioritetus, pokyčius. Ir tiems, kurie klausėte. Matau, klausė ir trys konservatoriai. Dėkoju ir jiems. O kad premjeras kal-bėjo ilgiau, tai Seimo Pirmininkas, turintis teisę pagal Statutą ir galintis taip pat kalbėti be eilės diskusijoje, kiek girdžiu, savo laiką tam ir paskyrė.

Per šoninį mikrofoną – E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Ačiū. Tokia piktoka premjero kalba...

PIRMININKĖ. Energinga.

E. GENTVILAS (LSF). ...visą laiką žiūrint į opoziciją, kadangi konservatorių kaip ir nėra. Tai visą laiką žiūrima į liberalus, apeliuojama į K. Glavecką ir jo pasisakymą. Aš tik noriu draugiškai perspėti premjerą: jums reikia žiūrėti į saviškius, pirmiausia juos įtikinti. Ar mes balsuosime, ar

nebalsuosime už ataskaitą, tas neturėtų spręsti. Tikrai palinkėjimas pirmiausia švelniai ar piktai įtikinti valdančiąją daugumą. Ne K. Glaveckas jus išgelbės ir ne liberalai.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Replika... Dėl vedimo tvarkos – M. Majauskas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų drįsčiau pasakyti, kad tikrai labai stebina toks Ministro Pirmininko pasirodymas, nes prieš kelias savaites matėme jį tiesiog skaitantį, o šiandien jis šaukė, rodė pirštu, kvietė nenusukti akių ir šiek tiek netgi priminė Rusijos ambasadoriaus Jungtinėse Tautose kalbą. Aš tikrai kviečiu šiek tiek ramiau žiūrėti į situaciją ir dirbti kartu su valdančiąja koalicija, o sprendimai būtų priimti. *(Triukšmas salėje)*

PIRMININKĖ. Ačiū. Z. Jedinskis.

Z. JEDINSKIJ (LLRA-KŠSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Ministras Pirmininkas labai daug dėmesio skyrė, mano pasisakymas, ilga diskusija, bet aš noriu atkreipti dėmesį į vieną momentą – būtent dėl PVM lengvatų ir pas mus. Gerbiamasis premjerministre, čia jūsų ūkio ministras pristatė Ekonomikos komitete, kad yra tokia priežastis, aš tiesiog pakomentavau. Čia jūsų ekonomikos ministras. Galima pažiūrėti stenogramą, viskas yra parašyta. Mes tik siūlome sprendimo būdus. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji posėdžio pirmininke. Aš tiesiog žaviuosi mūsų jaunuju ponu M. Majausku, bičiuliu, kolega Seime. Turbūt jums reikėtų perklausti kad ir praėjusios sesijos arba kada R. Juknevičienė, jūsų lyderė, išvadino visus arba dalį Seimo narių padugnėmis, čia viešai. Ten tai retorika, deranti tikrai konservatorių lyderei. Aš manau, kad premjeras, kaip tik įsijautęs į valstybės darbus, negali kitaip nei emocionaliai kalbėti. Tad priimkite, pasimokykite iš R. Juknevičienės, o gal ir neverta iš jos mokytis, bet perklauskite Seimo įrašus.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis nori replikuoti K. Glaveckas.

K. GLAVECKAS (LSF). Gerbiamieji kolegos, aš norėjau padėkoti savo kolegai E. Gentvilui už tai, kad du kartus paminėjo mane. Labai retas atvejis yra, bet, matyt, tai yra dalis tiesos.

O premjerui noriu pasakyti, jeigu jūs pažiūrėsite kalbas Italijos parlamente ar kur nors, tai premjerai paprastai daugiau kalba rankomis negu liežuviu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kolegos, pagal mūsų nustatytą laiką diskusijos laikas pasibaigė. Labai apgailestaujame, kad nepavyko suteikti žodžio jums visiems, norintiems išsakyti savo pozicijas, tačiau taip jau buvome sutarę. Dabar vėlgi pagal mūsų Statuto 207 straipsnio 3 dalį Seimas gali priimti rezoliuciją.

14.41 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 metų veiklos ataskaitos“ projektas Nr. XIIIIP-601 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Seimas yra parengęs rezoliuciją. Kviečiu V. Sinkevičių, kuris yra šios rezoliucijos autorius, pateikti Seimo rezoliucijos „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 metų veiklos ataskaitos“ projektą Nr. XIIIIP-601. Prašom. M. Adomėnas.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Gerbiama posėdžio pirmininke... Atsiprašau, gerbiamas Ekonomikos komiteto pirmininke.

PIRMININKĖ. Aš jus pakviečiau į tribūną, bet jau pradėjo kalbėti M. Adomėnas, tai gal?..

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Nemanau, kad galime tęsti svarstymą, kol nėra pateikta Seimui išvada, kaip ten buvo su Aplinkos apsaugos komiteto posėdžiu...

PIRMININKĖ. Galime...

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). ...ir ar tas protokolas, kuris mums buvo pateiktas, atitinka tikrovę. O kol kas jokio kito nebuvo pateikta. Taigi svarstymas nėra baigtas. *(Balsai salėje)*

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamas Mantai. Aplinkos apsaugos komiteto pirmininkas čia, iš šitos tribūnos, pateikė ataskaitą, Seimas išgirdo išvadą, tai yra ne ataskaitą, o išvadą. Pateiktas naujas protokolas, komitetas buvo susirinkęs, tad jokios abejonės nebenaudingos ir suteikiu žodį V. Sinkevičiui.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 metų veiklos ataskaitos. Lietuvos Respublikos Seimas, apsvarstęs Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 metų veiklos ataskaitą, pritarė Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 metų veiklos ataskaitai. Tokį sprendimą aš teikiu ir kviečiu pritari.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Virginijau, jums teks atsakyti į Seimo narių klausimus. Pirmasis – R. J. Dagys, kurio nėra. A. Sysas nori paklausti. Prašom, gerbiamas kolega.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ne, nenoriu paklausti.

PIRMININKĖ. Nenori. E. Gentvilas. Taip pat nenori paklausti.

Po pateikimo galima bendru sutarimu?.. Čia nereikia mums ir sutarti, pateikimas įvyko. Diskusija dėl rezoliucijos. Ar yra užsirašę kalbėti? Ačiū, gerbiamas Virginijau.

Yra R. J. Dagys. Jo nėra. M. Adomėnas. Prašom. Ačiū M. Adomėnui.

Diskusija... ir mes toliau, atitinkamai keturi – už, keturi – prieš. Už – A. Skardžius. Nėra. Yra A. Skardžius. Žodį suteikiame A. Skardžiui.

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Jūs tik mikrofoną įjunkite, pirmininke. Labai ačiū. Gerbiamieji kolegos, kaip norime, galime vertinti, bet patys skaičiai, kaip ir premjeras minėjo, kalba patys už save. Ekonomikos augimas kaip niekad pradėjusiais metais buvo didelis ir siekė 3 %, tai yra gerokai lenkė Europos Sąjungos vidurkį. Padarytas akivaizdus proveržis ne tik pigiai perkant šilumos gamybai reikalingus išteklius, t. y. ir vietinius, ir importuojamus, tiek dujas, tiek biokurą, bet ir šilumos kaina buvo rekordiškai mažiausia. Investicijos į regionus taip pat buvo padarytos įspūdingos ir siekė beveik 200 mln. eurų.

Galime kalbėti apie tokius klasterius kaip Kauno klinikų ir Šiaulių respublikinės ligoninės, kurios gerokai medicinos srityje, širdies kraujagyslių ligų srityje, skaičiuojama iki 20 %, sumažino mirtingumą kovodamos su šia sveikatos neganda.

Todėl, gerbiamieji kolegos, tikrai kviečiu pritari šiai ataskaitai. Be abejo, visada lūkesčiai yra didesni už realias galimybes. Mes dažnai matome ir girdime emigruojančių žmonių pasakymą, kad norime gyventi kaip Danijoje, užtikrinkite mums tokį atlygį. Šiandien į frakciją net buvo atvykę sveikatos sistemos: ir ministerijos, ir įvairių grandžių, atstovai. Lygiuojasi į atlygius, kurie yra Norvegijoje. Matome didžiulius kaštus...

PIRMININKĖ. Jau laikas, kolega!

A. SKARDŽIUS (*LSDPF*). Todėl pradėkime mąstyti kaip danai, tada ir gyvensime kaip danai. Ačiū. Siūlau pritari.

PIRMININKĖ. Ačiū. Nuomonė prieš – R. J. Dagys. Nėra. G. Landsbergis. Nėra. M. Adomėnas.

M. ADOMĖNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamoji posėdžio pirmininke, gerbiamieji kolegos, iš tiesų sunku vertinti šį dokumentą. Tiems iš jūsų, kas prisimena ankstesnės Vyriausybės ataskaitas, suprantu, kad iš valdančiosios daugumos tokių nėra dauguma, be abejo, tai yra kokybiškai naujas dokumentas. Racionalesnis, dalykiškesnis, turintis kažkokį ryšį su tikrove. Tačiau jo žanras skaitant yra labai keistas. Aišku, aš labiausiai gilinausi į švietimo dalį, bet *mutatis mutandis* tai galioja, manau, ir likusiai Vyriausybės ataskaitai. Tai dokumentas, kuris tarsi kažkokiu ramiu stebėtojo balsu identifikuoja įvairias Lietuvos gyvenimo negeroves ir nesiūlo jokių prioritetų ar žingsnių, kaip bus iš tų kritinių padėčių išeinama. Kalbama apie tai, kaip svarbu būtų padaryti, reikėtų atlikti.

Kitaip tariant, tai dokumentas, kurį galėtų parašyti tas pats danas ekspertas, žiūrėdamas pro langą į tai, kas ten dedasi toje Lietuvoje. Tai nėra Vyriausybės politinis strateginis dokumentas. Kviesdamas nepalaikyti šio dokumento, aš linkiu Vyriausybei bent iki kitos ataskaitos išmokti rašyti dokumentą, kuris būtų politinis, strateginis ir atspindėtų tuos žingsnius, kuriuos ji atliko ir ketina atlikti, kad mes jį skaitydami žinotume, kur Vyriausybė nori mus nuvesti ir kokių žingsnių žada imtis.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis Mantai. Kviečiu nuomonę už išsakyti V. Rinkevičių.

V. RINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Ačiū, pirmininke. Man visai patiko premjero retorika ir žmogus, Vyriausybės vadovas, matyti, kad žino, kaip daryti, ką reikia daryti ir kaip tą padaryti. Labai iš to aišku ir man labai malonu, kad šitaip aiškiai atrodo ir suprantamai viską išdėstė. Tik nesuprantu, kodėl tokios mūsų patyčios pasidarė kaip ir madingu dalyku. Patyčios prasideda, deja, čia – nuo

Seimo nueina iki vaikų darželio, per visą tautą, per visą valstybę ir t. t. Patys užduodame tam toną, po to patys kalbame, kaip čia kovoti su tuo. Tiesiog gėda.

O šiaip Vyriausybė dirbo. Galbūt galėjo šiek tiek ir kai ką geriau padaryti, bet, aš manau, neįvyko jokių tokių rezonansinių įvykių per tuos metus. Manau, kad galima Vyriausybės darbą vertinti teigiamai. Jeigu rašytume pažymį, galime, sakyčiau, aštuonis su minusu, su dviem brūkšniukais, kaip vertino kažkada, atrodo, praeitų metų pabaigoje, buvęs premjeras A. Butkevičius. Aš galėčiau, pridėjęs dar ir bendrą pabaigą jau mūsų Vyriausybės, tai tikrai tvirtai galima tą aštuonektą rašyti, siūlau balsuoti už. Mano kolega A. Skardžius už danus, aš už švedus. Aš kaip švedai norėčiau, ne kaip danai. Bet irgi pritariu, kad mes galėtume taip pat gyventi ir su šios Vyriausybės siekiais ir galimybėmis.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamasis Viktorai. Žodį sutikiu E. Gentvilui. Nuomonė prieš.

E. GENTVILAS (LSF). Valdantieji, vertindami Vyriausybės ataskaitą, maždaug pateikė šitaip: nepaisant vis dar pasitaikančių trūkumų. Tai mes, kaip opozicija, sakome, pastebime jau atsirandančius privalumus, tačiau manome, kad jų vis dar yra per mažai. Tikrai tikimės ambicingesnės Vyriausybės veiklos ir, jeigu neaišku, kokie prioritetai yra Lietuvos, tai yra toks Europos Komisijos tarnybų darbinis dokumentas „Šalies ataskaita – Lietuva 2017“. Ten yra išvardinta, į ką turime fokusuoti savo kasdienę veiklą, visos institucijos, žinoma, net tik Vyriausybė. Tai tokio strateginio ar bendraeuropinio, globalesnio konteksto matymo iš tikrųjų pritrūko tiek vertinant praėjusios Vyriausybės, kur čia dabartinė valdžia niekuo dėta, sakysime, veiklą, tiek metant žvilgsnį į ateitį. O svarbi, manyčiau, pastaba yra ta – valdžių balansas. Tvirtinant šitą Vyriausybę, formuojant ją buvo sakoma: Seimas perims galias į savo rankas. Tai ne kartą skambėjo. Aš tada iš tribūnos sakyčiau: man neramu, kad Vyriausybė taps tokia vykdomąja valdžia, kuriai bus numesta, liepiama, leidžiama arba draudžiama. Deja, greičiausiai panašiai ir atsitiko. Nėra to valdžios sferų balanso tarp Vyriausybės ir Seimo, iš Vyriausybės yra atimtos galios centro galimybės, Seimas taip ir neatpa galios centru. Bijau, kad tampa be galios apskritai visa valdžia. Štai čia aš iš tiesų matyčiau problemų. Kaip jau tik jūs norėsite, pasidalinkite, bet turi atsirasti sprendimų galia vienoje ar kitoje rankoje arba abiem sudėjus rankas kartu. Štai to tikrai pasigendame. Ačiū.

PIRMININKĖ. Ačiū. V. Sinkevičius – nuomonė už.

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Iš tiesų, kolegos, ta ataskaita yra tokia, kokia yra. Daug statistikos, džiaugiuosi, kad buvo pastebėti ir kažkokie pozityvūs dalykai, bet žiūrime į priekį. Turime labai gabią Vyriausybę, kuri, tikiu, atneš į Seimą labai daug rimtų reformų. Dar kartą norėčiau kolegas paraginti nebijoti imtis tų reformų, kad gale dienos mes didžiuotumės savo kadencija ir darbu, kuri nudirbome, kad ta ataskaita fiksuotų didžiulį mūsų šalies augimą ir progresą. Manau, kad tie, kurie abejojo ir nemato ataskaitoje prioritetų, tai uginga premjero kalba buvo pristatyta viskas ir viskas suminėta. Todėl kviečiu kolegas pritari ataskaitai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Nuomonė prieš – S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Gerbiami kolegos, man labai patiko šiandien premjero kalba, nepaisant to, koks tonas būtų ir kiek ilgai būtų šnekama.

Aš noriu atskirti tą, ką šnekėjo premjeras, ir dėl ko balsuojame. Balsuojame dėl 350 darbo dienų ataskaitos ir tik 12 iš jų dirbo ši Vyriausybė. Čia valstiečiai, atėję į rinkimus su pažadu daryti reformas, turėtų patys pagalvoti, ar jie kartais nekritikavo būtent tų darbų, kurie buvo atlikti praeitos Vyriausybės. Aš suprantu L. Linkevičių, suprantu R. Masiulį, suprantu patį premjerą S. Skvernelį, kurie buvo anos Vyriausybės nariai, bet *bardako*, chaoso ir neapsisprendimo buvo labai gausu. Aš, kaip Aplinkos apsaugos komiteto narys, šiandien nustebau dėl kolegų valstiečių balsavimo, nes dauguma iš jų pritarė, o pritarė jie iš esmės kam? K. Trečioko komandos darbams. K. Trečiokas išbuvo visą Vyriausybę po V. Mazuronio. Apie ką mes kalbėjome? Jis nuosekliai buvo vardinamas kaip prasčiausiai dirbantis Vyriausybės narys, susijęs su daugeliu korumpuotų skandalų, apgintas nuo interpeliacijos, ir šiandien mes matome, kad Aplinkos apsaugos komiteto valstiečiai pakelia rankas už tuos darbus ir tą ataskaitą, kuri yra padaryta. Ir, priešingai, aš matau, kad šiandien yra atvirkščiai. Aplinkos ministras net nesugeba atsiriboti nuo kai kurių asmenų, komandos narių, pilkųjų kardinolų, kurie ten iš tikrųjų priimdavo tikruosius sprendimus. Todėl

aš valstiečių labai prašau suprasti, kad jūs iš tikrųjų arba tęsiate, arba keičiate. Šiandien aplinkos srityje aš matau, kad jūs tęsiate. Kviečiu susilaikyti.

PIRMININKĖ. R. Sinkevičius – nuomonė už.

R. SINKEVIČIUS (*LSDPF*). Labai ačiū, posėdžio pirmininke. Tiesiog nesinorėtų grįžti prie skaičių, tik gal keletą tokių štrichų. Energetinės nepriklausomybės įtvirtinimas, transporto ir logistikos sistemos optimizavimas, europinių projektų įgyvendinimas, valstybės nacionalinio saugumo ir gynybos užtikrinimas – tai vieni iš tų prioritetų, kurie buvo įgyvendinami buvusios Vyriausybės ir kurie turės tęsinį šioje Vyriausybėje. Man patiko premjero ir tonas, bet labiausiai patiko, kad iš kalbos matėsi, kaip giliai jis suvokia šių dienų aktualijas ir kaip sugeba prioretizuoti naujos Vyriausybės, XVII Vyriausybės, veiklos kryptis. Man labai gaila, kad kai kuriems, esantiems opozicijoje, na, su klausa ne visada gerai sekasi ir ne visada išgirstama. Būtų gerai, kad mes girdėtume dalykišką kalbą, paremtą faktais, paremtą šios dienos aktualijomis, visi siektume tos vienybės žiūrėdami į ateitį. Geras ūkininkas mažai dairosi į ražienas, geras ūkininkas daugiau žiūri į želmenis, tikėdamasis, kad iš želmenų gali išaugti kas nors gero. Aš linkiu, kad tikrai išaugtų geri dalykai, naudingi Lietuvai ir mūsų žmonėms.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir nuomonė prieš – I. Degutienė. Prašau.

I. DEGUTIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, aš pirmiausia reaguočiau į gerbiamo kolegos V. Rinkevičiaus pasisakymą, kad čia kažkas iš kažko tyčiojasi. Gyvenime Seime nesu iš nieko tyčiojusius ir nesityčiosiu, bet turbūt turiu teisę savo nuomonę išsakyti ir šiuo klausimu. Aš suprantu, kad gerbiamo premjero S. Skvernelio gana sudėtinga situacija, nes jam reikia pateikti ataskaitą už kitų veiklą, kitos Vyriausybės ir kitos valdančiosios daugumos. Per tą laiką tikrai mažai buvo galimybių šitai Vyriausybei ir šitai daugumai ką nors nuveikti. Tačiau įspūdingiausiai turbūt pasisakė šiandieninis naujasis socialdemokratų partijos lyderis, savikritiškai įvertindamas buvusios Vyriausybės darbą ir buvusios koalicijos veiklą. Tikrai reikia pasidžiaugti jaunu perspektyviu politiku, kuris nebijo savikritiškai pažvelgti į tai, kas buvo nepadaryta, ir, kaip jis pasakė, dėl to mus rinkėjai ir nubaudė.

Norėdama žiūrėti į ateitį ir matyti bendrą mūsų visų darbą ir siekį, kad Lietuvos žmonėms būtų geriau gyventi, tai turbūt pirmas dalykas, apie kurį ir kalbama šioje ataskaitoje, analizuojant 2016 metų investicijų augimo sustabdymą arba ženkliai sulėtėjusį investicijų augimą. Šiandien kaip tik girdėjau gerbiamojo G. Nausėdos komentarą apie tai, kas vyksta Latvijoje, ir noriu palinkėti mūsų Vyriausybei ir premjerui: darykime pirmiausia mokesťines reformas, kad jos būtų patrauklios investiciniam klimatui ir investicijoms pritraukti. Atrodo, kad latviai mus posūkyje dar kartą ženkliai aplenkė. Todėl aš, balsuodama už Vyriausybės programą, galiu tik susilaikyti.

PIRMININKĖ. Ačiū, gerbiamoji kolege. Išsakytos nuomonės už ir nuomonės prieš. Seimo statuto 184 straipsnis – priimti rezoliuciją be pataisų ar kitaip balsuoti. Tie, kurie pasisakote, kad būtų priimta rezoliucija be pataisų pritariant Vyriausybės veiklos ataskaitai, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate prieš arba susilaikote.

Šios rezoliucijos priėmimas

Balsavo 84 Seimo nariai: už balsavo 59 (dingo skaičiai), susilaikė 20 ir prieš balsavo 5. Seimo rezoliucija „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016 metų veiklos ataskaitos“ priimta. (*Gongas*)

Prieš skelbdama pabaigą, nuoširdžiai dėkoju Vyriausybei, linkiu sėkmingo darbo įgyvendinant tuos užsibrėžtus tikslus, dėkoju Vyriausybei ir linkėjimai Vyriausybės nariams.

Baigėme rytinį posėdį ir pirmininkavimą perduodu Seimo Pirmininkui V. Pranckiečiui.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

II (PAVASARIO) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 54 STENOGRAMA

2017 m. balandžio 27 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkas V. PRANCKIETIS
ir Seimo Pirmininko pavaduotoja I. DEGUTIENĖ*

PIRMININKAS (V. PRANCKIETIS). Gerbiami kolegos, pradėdame kitą posėdį – vakarinį posėdį. (*Gongas*) Kviečiu registruotis. (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo 72 Seimo nariai.

R. Juknevičienė.

R. JUKNEVIČIENĖ (TS-LKDF). Pirmas buvo? Gerai. Ačiū, pirmininke. Aš trumpą repliką dėl prieš tai buvusio balsavimo tiesiog pamąstymui. Gal mes būtume pajėgūs kaip nors keisti žanrą dėl tokio pobūdžio dalykų, kuriuos ką tik svarstėme?

Jūs patys pasvarstykite. Rinkimus laimėjo partija, kuri labai kritiškai žiūrėjo į buvusios Vyriausybės veiklą. Dėl to laimėjo rinkimus, kad labai stipriai kritikavo, atėjo su visiškai kitokia programa ir dabar po pusės metų arba mažiau, po kelių mėnesių, tie patys žmonės ateina į Seimą ir kviečia mus pritari tiems pačioms buvusios Vyriausybės veiklai kaip tinkamai. Arba mes tada tą žanrą keiskime taip, kad atėję buvusios Vyriausybės ataskaitų nebesvarstome. Mūsų valia viską pakeisti. Gi čia ne nuo Dievo duota. Tai galvokime apie tai, nes (labai atsiprašau psichiatrų) tokia šizofreniška situacija truputiuką ir balsuojant, ir turbūt pristatant.

PIRMININKAS. Dėkoju. Rytinio posėdžio darbotvarkė baigėsi prieš dar vieną gongą. (*Balsai salėje*)

P. GRAŽULIS (TTF). Aš taip pat norėčiau sureaguoti. Na, kiekviena valdžia, gerbiama Rasa, yra iš Dievo, tu turėtum tą žinoti kaip krikščionių demokratų viena iš lyderių. O dabartinė Vyriausybė taip gerai dirbo pusantro mėnesio, kad tiesiog nematyti buvusios Vyriausybės klaidų, ir tada neturime pasirinkimo, turime balsuoti už. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. Jau balsuota buvo aname posėdyje.

15.02 val.

Vyriausybės valanda

Pagal patvirtintą darbotvarkę yra Vyriausybės pusvalandis. Klausia tik opozicija.

Seimo narys J. Razma.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas Ministrė Pirmininke, neabejoju, kad jūs gerai susipažinote, viešojoje erdvėje buvo daug faktų apie skandalinę situaciją valstybės įmonėje „Mūsų amatai“, kuri yra Teisingumo ministerijos srityje. Socialdemokratų visos puokštės įtakingų asmenų įdarbinimai, nevykdomi kalinių įdarbinimo planai, neskaidrūs pirkimai, ikiteisminis tyrimas ir t. t., ir t. t.

Tikrai mes negirdėjome, kad Socialdemokratų partija kaip nors prisiimtų atsakomybę ir įvertintų tą situaciją. Aš abejoju, ar dabar Teisingumo ministerija, kai atiteko Socialdemokratų partijos įtakos sferai, tikrai pajėgs ištaisyti tą padėtį. Aš dėl to kreipiausi į jus šiandien raštu. Ar vis dėlto jūs pats asmeniškai nematytumėte pagrindo imtis tiesioginės atsakomybės, kad ta padėtis būtų iš esmės ištaisyta, kad pagaliau ta įmonė nekompromituotų visų socialinių įmonių, nes ji turi tokį statusą?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Jūs teisus, tikrai ten yra gana daug, švelniai tariant, problemų. Aš tikrai norėčiau pabandyti dar kartą paaiškinti skirtumą XVII Vyriausybės, tikiuosi, kad ateityje taip bus. Nėra ir, tikiuosi, nebus nė vienos partijos įtakos sferoje nė viena Vyriausybė. Tai yra Lietuvos Respublikos Vyriausybė suteiktu mandatu, čia, Seime, dirbanti ir vykdanči Vyriausybės programą. Partijos, delegavusios savo atstovus, arba žmonės pasiūlę, bet tai nėra

įtakos sferoje. Todėl aš tikiu, kad nauja ministerijos vadovybė (tiek ministrė, tiek viceministras, atsakingas už tai, tiek ir, tikiuosi, skaidriu, labai aiškiu būdu išrinktas naujas Kalėjų departamento vadovas) gebės išspręsti šitą klausimą. O aš tikrai asmeniškai domiuosi ir ateityje domėsiuosi, kad ta situacija, kuri yra ten susiklosčiusi, su visais faktiškai jūsų paminėtais faktais būtų pakeista iš esmės.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narys K. Glaveckas, ruošiasi L. Talmontas.

K. GLAVECKAS (LSF). Klausimas finansų ministrui, nes Ministrą Pirmininką čia užklausinėti baigiame. Sakykite, gerbiamas ministre, jūs tą puikiai žinote ir atstovaujate finansų ministrų susitikimuose Briuselyje, visur. Atskirų euro zonos valstybių skolos iš tikro labai smarkiai skiriasi. Lietuva turi tik 42 % BVP skolos, Italija – 130, Prancūzija per 100, kitaip sakant, mūsų iš tikro labai gera padėtis. Ir faktiškai tų šalių netgi šių metų deficitas, fiskalinis deficitas yra didesnis kaip 3 %. Viskas baigiasi tuo, kad susidaro vaizdas, kad tos didžiosios šalys gali viešus finansus naudoti vienaip, pagal vienokius rezultatus, vienokius reikalavimus, o mes, mažiukai, turime kaip skruzdėlytės rinkti lašą prie lašo ir tiesiog dėlioti ir žiūrėti, kad mums neduotų per nagus.

Sakykite, koks nors lygybės siekimas, ar ta diskusija vyksta Europos Sąjungoje, kad iš tikro visi turėtų būti vienodai atsakingi už tą dalyką? Nes dabar, kada kalbama apie QE, pinigų į antrą rinką išmetimą, tų papildomų emisijų, tai tie pinigai vėlgi nueina toms kitoms šalims, toms, kurių turi dideles skolas.

PIRMININKAS. Laikas!

K. GLAVECKAS (LSF). O mes neturime skolų beveik, nieko mes iš jų ir negauname, nors ten mūsų irgi pinigų yra. Tai tą poziciją politinę, ar jina išdėstoma, ar reikalaujama kaip nors?.. Ar turite jūs sąjungininkų tarp Baltijos valstybių ar kokių tą poziciją kaip nors keisti?

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų situacija nėra lygi ir mūsų ekonomikos nėra tapachios dėl to, kad Lietuvos ekonomika nėra didelė, jina yra atvira, ir jeigu yra nuosmukis, tai mūsų tas skolos lygis labai greitai tampa iš keliolikos procentų iki 40, kaip ir paminėjote.

Komunikacijos požiūriu ne kartą tiek Europos Komisijos dėmesį, tiek kitų ministrų dėmesį pats asmeniškai atkreipiau, kai mes vertinome šalių pažangą ir atitiktį fiskalinei drausmei. Dabar, pavyzdžiui, Lietuva, vykdydama struktūrinę reformą, kol nėra gauta išlyga, yra nuolat linksnuojama kaip rizikuojanti pažeisti fiskalinę drausmę, tuo tarpu kitos šalys su prastesniais rodikliais yra parodomos kaip iš esmės atitinkančios rodiklius. Šiuo atveju Europos Komisijos palaikymą mes turime ir yra svarstoma keisti tiek pačią komunikaciją, tiek sprendimų priėmimą dėl pačių išlygų. Manau, kad šitoje situacijoje tikrai progresas yra pasiektas. Kalbant apie fiskalinės drausmės taisykles, ar jos nėra per griežtos, tai šiuo atveju mes turime situaciją, kai euro zonos taisyklės sako viena, mūsų nacionalinis konstitucinis įstatymas kai kuriais atvejais yra griežtesnis. Tai tą tiesiog irgi verta prisiminti, kad mes patys tas taisykles esame prisiėmę.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys L. Talmontas, ruošiasi A. Dumbrava.

L. TALMONT (LLRA-KŠSF). Ačiū, pirmininke. Aš irgi noriu paklausti susisiekiimo ministro. Gerbiamas ministre, ar jums teko važiuoti keliu Pirčiupiai–Eišiškės? Neteko. Na, kai dar buvau meru, prieš 10 metų buvo nuspręsta renovuoti šitą kelią ir buvo pradėta, nuo Baltarusijos pusės buvo pradėta ir per Eišiškių miestelį buvo padaryta 5 kilometrai. Paskui, praėjusią kadenciją, kažkas nusprendė, kad ten rekonstrukcijos nereikia, galima tik truputį pataisyti asfaltą. Na, gerai, padarė dar 10 kilometrų.

Gerbiamas ministre, liko dar 5 kilometrai, kur asfaltas buvo paklotas prieš 50 metų. Čia, aš manau, yra vienas blogiausių kelių Lietuvoje. Ar ne laikas vis dėlto pataisyti, nes ten iš Baltarusijos pusės yra kuo puikiausiai sutvarkyta. Atvažiuoja svečiai tuo keliu, matot, mes nelabai gerą pavyzdį rodome, sutinkame svečius. Ačiū.

R. MASIULIS. Ačiū už klausimą. Aš nespėjau atsakyti, bet, man atrodo, esu važiuęs tuo keliu, tik senokai. Ar jis neveda prie Šalčios upės? Aš ten žvejoti važiuodavau, man atrodo, Šalčios upė, taip? Kažkaip neatkreipiau dėmesio, kad blogas, gal tiesiog upė taip traukė, kad... (*Balsai salėje*) Taip, iki upės geras. Pasidomėsime, dabar man sunku atsakyti, tikrai labai seniai buvau, negaliu pasakyti. Tikrai pasidomėsime ir atsakysime. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia Seimo narys A. Dumbrava. Ruošiasi M. Adomėnas.

A. DUMBRAVA (TTF). Dėkoju. Žemės ūkio ministro norėčiau paklausti. Gerbiamasis ministre, norėčiau pasiskųsti, išsakyti tokias abejones dėl Nacionalinės mokėjimo agentūros darbo. Atėjo pas mane neseniai žmogus dėl parduotos karvutės. Šešios dienos kaip pridavė į kombinatą, po to nusipirko naują, bet Nacionalinė mokėjimo agentūra kažkaip nesuvedė į kompiuterį ir jam liepė gražinti atgal 900 eurų išmoka. Na, tikrai tokie dalykai yra gana keisti. Ir tas viskas buvo 2014 metais, vadinasi, po trejų ar po ketverių metų ateina tokios žinutės, kad žmogus privalo. Šiaip tai nebe pirmą kartą su tais gražinimais. Ar ten iš tikrųjų taip jau viskas griežta? Žmonės daugeliu atvejų nesuprantu, kodėl taip atsitinka. Ką jūs apie tai manote? Ačiū.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų turime apie 132 tūkst. pareiškėjų ir turime labai įvairių atvejų. Aišku, šiuo atveju labai reikėtų įsigilinti. Iš tikrųjų yra nustatytos datos, iki kada turi būti išlaikomas gyvulys, kad gautų tas išmokas. Reglamentavimas yra labai griežtas, ir agentūra neturi galimybės, kad, sakykim, jeigu pavėlavo, tai kažkaip padaryti išlygą, nes tai yra Europos Sąjungos pinigai. Jeigu yra auditas, yra tikrinama, tai yra taikomos sankcijos. Aš labai prašyčiau konkrečiai arba to žmogaus pavardę, tikrai išsiaiškintume ir pasikviestume agentūros specialistus, ir jeigu ten įmanoma ką nors... Tenka, deja, bet taip, tenka dažnai aiškintis, nes tikrai turime įvairių ir skirtingų situacijų. Ir jeigu pavyks padėti, tikrai padėsime.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia Seimo narys M. Adomėnas. Ruošiasi S. Gentvilas.

M. ADOMĖNAS (TS-LKDF). Ačiū. Aš norėčiau paklausti švietimo ir mokslo ministrės. Viešąją erdvę pasiekė žinios, kad prieš gerą mėnesį pasirašėte įsakymą skirti pusę milijono eurų Lietuvos edukologijos universiteto valgyklos rekonstrukcijai į valgyklą skaityklą. Seimas vis dar laukia Vyriausybės išvados ar darbo grupės išvados dėl universitetų optimizavimo. Ar toks pinigų skyrimas, kai dar nėra aiškus Edukologijos universiteto likimas, ar apskritai tų pastatų nereikės parduoti, nėra, švelniai tariant, valstybės išteklių neracionalus naudojimas?

J. PETRAUSKIENĖ. Ačiū už klausimą. Šis projektas, aš noriu pasakyti, yra tęstinis. Pradžiai rekonstrukcijos yra nuspręsta ir patvirtinta ne vieno Seimo, vyksta nuo 2004 metų. Į pastato rekonstrukciją jau yra investuota 5,5 mln. eurų. Taip pat noriu pasakyti, kad įstatymo projektas, kur šis projektas buvo numatytas, taip pat buvo svarstomas Seime ir buvo svarstomas Švietimo ir mokslo komitete, pastabų taip pat nebuvo pateikta. Skiriama suma projektui pabaigti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia Seimo narys S. Gentvilas. Ruošiasi R. Žemaitaitis.

S. GENTVILAS (LSF). Dėkoju Pirmininkui. Klausimą norėčiau adresuoti žemės ūkio ministrui B. Markauskui. Visų pirma, norėčiau pareikšti komplimentą maisto pramonės, ūkininkų vardu, kad aktyviai dirbate dėl eksporto, ir šiandien premjeras irgi akcentavo, kad Lietuvos ekonomiką kels eksportas. Jūsų pastangos matomos tiek susitikimuose su Azijos šalimis, tiek kitur. Bet aš norėjau paklausti dėl Nacionalinės žemės tarnybos, kurią jūs reorganizuojate. Visų pirma, maža pastabėlė, kad reikėjo priaugti iki „Hannerio“ masto, kad pati ministerija užsiimtų reforma. O šiandieninė reforma, jūs pataisykite ar praskleiskite užuolaidas, apima tik 10 % etatų mažinimą, iš esmės tuščių etatų mažinimą, o tarnybos direktorius, kuriam jūs pareiškėte nepasitikėjimą, net negavo atleidimo lapelio. Pavaduotojai, kurie žadėjo būti jų sąskaita atleidžiami, iš esmės perėjo į patarėjų statusą su ta pačia valstybės tarnautojo kategorija. Ar galėtumėte truputį plačiau papasakoti? Dėkui.

B. MARKAUSKAS (LVŽSF). Ačiū, Simonai, už klausimą. Aišku, labai gaila ir aš turiu pripažinti, kad, pasirodo, organizuoti ir susitarti dėl maisto produktų eksporto, ir gauti leidimus eksportuoti yra kur kas paprasčiau, negu reorganizuoti valstybines institucijas. Aišku, jūsų informacija nėra visiškai tiksli dėl pavaduotojų. Vienas pavaduotojas jau yra atleistas, kitas pavaduotojas, rodos, Užsienio reikalų ministerijos prašymu, nes užsiima sienos demarkacija, yra paliktas iki gegužės 20 dienos, ir mes turime jo pažadą, kada tas darbas bus baigtas, kad jisai išeis.

O dėl tarnybos vadovo, taip, deja, bet mūsų Valstybės tarnybos įstatymas ir valstybės tarnybos darbuotojų, dirbančių valstybės tarnyboje, apsauga ar jų statusas tikrai sukelia tokias problemas. Aš jau ne kartą, rodos, tris ar keturis, buvau pasikvietęs tarnybos vadovą ir dar kartą pareiškiau nepasitikėjimą, ir prašiau susitarti gražiuoju, bet kol kas to nepavyksta. Dėl skaičių, ką jūs

paminėjote. Nėra tas skaičius, 10 %, jeigu skaičiuosime techninius darbuotojus, bet kalbant apie valdančius, apie vadovus, tai yra 30 %. Aišku, vienas dalykas.

Kitas dalykas, kad kur kas didesnę mažinimą mes numatome rajoniniuose skyriuose. Vis tiek, aišku, ta priežiūros procedūra, juo labiau kad mes kalbame apie žemės reformos užbaigimą, tai, sakykim, pačios tarnybos, kuri ir daro iš esmės tą darbą ir užsiima valstybinės žemės kontrole, mums yra svarbu. Centrinė tarnyba turės stipresnę, bet kalbant apie rajoninius skyrius tikrai tas mažinimas bus didesnis.

PIRMININKAS. Dėkojame. Vietoj R. Žemaitaičio klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, Pirmininke. Klausimą turėčiau švietimo ministrei. Vakar mūsų Sporto ir jaunimo komisija kartu su Sveikatos komiteto pakomitečiu domėjosi mūsų jaunimo fiziniu pasirengimu mokyklose. Kaip rodo ir Krašto apsaugos ministerijos specialistai, jiems trūksta mūsų armijoje žmonių, kurie tiktų žvalgybai. Nutarta, kad nuo kitų metų turėtų būti trys valandos per savaitę. Tačiau daugelis narių galvoja, kad trys valandos yra per mažai. Norint, kad pasiektų tinkamą fizinį pasirengimą, turėtų būti ne mažiau kaip penkios valandos. Kaip jūs galvojate?

J. PETRAUSKIENĖ. Ačiū už klausimą. Pirmiausia sveika gyvensena yra labai svarbi tiek švietimo sistemos, tiek ir apskritai visuomenės ugdymo sritis. Jeigu kalbame apie mokyklas ir jeigu remtumės tarptautine patirtimi, yra svarbu užtikrinti kokybišką užimtumą ir kokybišką sporto veiklą mokykloje, bet taip pat norėčiau atkreipti jūsų dėmesį, kad tai yra labai svarbi ir neformalaus švietimo dalis. Manychiau, kad yra labai svarbu paklausti vaikų ir jų šeimų, kiek jie sportuoja tik pamokų metu. Jeigu jie visai nesportuoja, nejuda po pamokų, manychiau, visų problemų vien tik didindami pamokų skaičių neišspręsimė.

PIRMININKAS. Dėkojame. Klausia Seimo narys S. Jovaiša. Ruošiasi A. Armonaitė.

S. JOVAIŠA (TS-LKDF). Ačiū, Pirmininke. Aš sveikatos ministru norėjau klausimą. Dabar čia tas vėjus dėl 10 %, aš nesigilinsiu dėl vaistų kainų. Paprastas dalykas, ar ministerija nebandys megzti kontaktų su kitomis valstybėmis ir bendrai kartu dalyvauti konkursuose, taip laimėdami dėl kainos? Žinome, jeigu lenkai sugeba 40 % ir daugiau turėti pigesnius vaistus ar Bulgarija, man teko girdėti, tai galbūt tikrai siųskime žvalgus ir kažkokius rezultatus ten bandykime pasiekti su jais. Ačiū už atsakymą.

A. VERYGA (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Ne tik bandysime, bet jau ir darome. Lietuva kartu su Slovėnija, Vengrija, Lenkija pasirašė susitarimą ir dabar dirba grupė, kaip suderinti šalių teisinį reguliavimą, kad šalys galėtų kartu derėtis dėl ypač brangių vaistų, kur mes iš tikrųjų išleidžiame labai daug. Taip pat prieš dvi dienas grįžau iš Danijos, kuri jau 17 metų turi tokią kaip centrinę perkančiąją organizaciją ligoninėms pirkti medikamentus centralizuotai, tuos pačius generinius medikamentus. Sutarėme, kad siųsime ten žmones mokytis ir perimti tą gerąją praktiką. Kaip ir sakiau, ne tik žadame, bet jau ir darome, kad atsirastų ir bendradarbiavimas, ir ateityje, tikiuosi, ir bendri pirkimai.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narė A. Armonaitė. Ruošiasi... V. Kamblevičius jau kalbėjo. M. Majauskas.

A. ARMONAITĖ (LSF). Dėkoju, Seimo Pirmininke. Aš klausimą turiu švietimo ministrei dėl liūdnei pagarsėjusių tikybos pamokų Telšių Žemaitės gimnazijoje. Čia gimnazistams sovietiniams laikams būdingu stiliumi, melo propagandos stiliumi yra kalbama apie gėjų kanibalizmą. Man atrodo, kad tiek man, tiek jums 2017 metų Lietuvoje tai yra sunkiai įsivaizduojami dalykai. Ir aš norėčiau pasiteirauti, ką jūs darysite dėl susidariusios situacijos Telšiuose? Ką darysite apskritai, kalbant apie ugdymo programas, kad mes išsiaiškintume, galbūt ir daugiau tokių mokyklų ir tokių pamokų yra? Ir ką darysite dėl lytiškumo pamokų? Tai gana svarbus dalykas, kad mes nepalikume erdvės tokioms keistoms interpretacijoms Lietuvos mokyklose. Dėkoju.

J. PETRAUSKIENĖ. Ačiū už klausimą. Tikrai labai apmaudu, kad vesdami dorinio ugdymo pamokas mokytojai naudojami mėgėjiška informacija, nesiremia moksliniais tyrimais, nesiremia netgi ugdymo programomis. Tokia situacija yra tikrai netoleruotina, bet ką tai atskleidžia? Tai atskleidžia, kad pagrindiniai dalykai, kas yra švietimo sistemos širdis, t. y. ko mokome, kaip mokome ir kas moko, yra keistini. Tai, kokia informacija mus pasiekė iš žiniasklaidos priemonių, pateikus kelias skaidres, kas buvo rodoma vaikams, tikrai neturėtų pasiekti nei jų akių, nei jų ausų.

Pirmiausia atsakomybės, kiek irgi žiūrėdama žiniasklaidos priemonės matau, ėmėsi, kas ir turėtų imtis, mokyklos vadovybė, mokyklos bendruomenė, mokyklos taryba ir savivaldybė. Nemanau, kad tokią medžiagą teikdama mokiniams mokytoja toliau gali dirbti. O Švietimo ir mokslo ministerijos atsakomybė yra ugdymo programų pertvarka, mokytojų kvalifikacijos kėlimas. Tokie žingsniai ir yra numatomi. (*Balsai salėje*)

Dėl lytiškumo pamokų, taip, esu ne kartą susitikusi ir su moksleivių bendruomene, ir su mokytojų bendruomene. Yra parengta ilgai ir sudėtingai rengta Sveikos gyvensenos, pasirengimo šeimai ir lytiškumo programa. Kaip tik noriu informuoti, atrodo, prieš porą dienų buvome susitikę su įvairių mokyklų asociacijų atstovais, moksleiviais, programos rengėjais, Tėvų forumu ir aptarėme, kaip turėtume pasirengti kartu programos įgyvendinimui. Ugdymo plėtotės centras sudėliojo visą pagalbos mokyklai programą. Manau, kad tuo keliu ir turime eiti.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys M. Majauskas. Ruošiasi E. Gentvilas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Aš noriu paklausti finansų ministro V. Šapokos. Vyriausybė deklaruoja, jog socialinės atskirties mažinimas yra vienas iš pagrindinių prioritetų, ir apie tai mes kalbėjome pristatant Vyriausybės veiklos ataskaitą Biudžeto ir finansų komitete. Bet iš jūsų darbų kol kas to nematyti, gal net matyti priešingai. Ar nemanote, kad pridėtinės vertės mokesčio lengvatos naikinimas centralizuotam šildymui iš tikrųjų didins socialinę atskirtį? Ar nemanote, jog bandydami nubausti kelis procentus galbūt turtingai gyvenančių žmonių, kurie gyvena daugiabučiuose, iš tikrųjų nubaustite 97 % ar 95 % vidurinės klasės žmonių, kurie iš tikrųjų gyvena daugiabučiuose? Ar nemanote, jog siūlydami kompensacijų tvarką, ar nematote bėdos, jog padarysite 100 tūkst. papildomai socialinės paramos gavėjų? Ar nemanote, jog tai yra moralinė žala daugiabučių namų gyventojams? Ar nemanote, jog tas papildomas 100 tūkst. gyventojų...

PIRMININKAS. Laikas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). ...kurie turės kreiptis, nesikreips dėl sudėtingos socialinės stigmos, dėl savivaldos biurokratinių procedūrų...

PIRMININKAS. Ačiū. Laikas.

M. MAJAUSKAS (TS-LKDF). ...ir negaus tos paramos? Ar nemanote, jog yra didelė bėda, jog didelė žmonių dalis yra?..

PIRMININKAS. Dėkojame. (*Balsai salėje*) Prašom atsakyti, kam buvo skirtas klausimas.

V. ŠAPOKA. Ačiū už klausimą. Nemanau. Tai viena. Šiuo atveju reikėtų atkreipti dėmesį. Socialinės atskirties mažinimas, pajamų nelygybės mažinimas priklauso nuo to, ar valstybė efektyviai naudoja įvairias lengvatas ar paskatas. Vyriausybė yra išreiškusi poziciją dėl PVM lengvatos šildymui, jog ji nėra socialiai orientuota.

Dabar klausdamas apie tai, ar nepadarysime žalos ir ar tai nėra priešingas veiksmas skurdui mažinti, kalbate apie vidurinę klasę ir turtingąją klasę. Turime fokusuoti visas lengvatas, paskatas ir pajamų nelygybės mažinimo priemones labai efektyviomis priemonėmis, kurios būtų orientuotos į tikslą, o ne dalinti labai ribotus Lietuvos finansinius resursus visiems.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys E. Pupinis. Ruošiasi G. Vaičekauskas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Norėčiau paklausti gerbiamojo premjero. Žinia, turbūt vienas iš svarbiausių klausimų šiuo metu, laukiame čia, Seime, – Darbo kodeksas. Iš tiesų jis buvo atidėtas, atidėtas iki liepos 1 dienos. Pagal viską galėtų įsigalioji, jeigu nieko neįvyktų. Tačiau, kaip žinoma iš jūsų pranešimų, vis dėlto vyko derybos ir tose derybose pasiekti keli punktai, kurie vis dėlto netenkina profsąjungų. Iš tikrųjų kokie jūsų siūlymai bus ir kokie sprendimai? Ar priimti su tais punktais, kurie nieko nereiškia, nes iš tikrųjų profsąjungos nerimsta? Toliau kitas variantas, jeigu bus tas sprendimas nepriimtas, įsigalios liepos 1 dieną, kaip ir numatyta, ar vėl bus atidėta?

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Darbo kodekso pusės metų pauzė, kuri buvo paimta, aš jau šiandien tribūnoje kalbėjau, gaila, kad nebuvo jūsų, buvo suteikta tam, kad visos šalys galėtų grįžti į socialinio dialogo kelią, tiek profesinės sąjungos, atstovaujancios darbuotojams, tiek darbdaviai ir Vyriausybė. Buvo „atidaryti“ tie derybiniai skyriai, kurie galbūt buvo priimti, anksčiau panaudojus vienokį ar kitokį spaudimą, ir buvo labai aiškiai išsakyta Vyriausybės pozicija, kaip vienos iš šalių Trišalės tarybos, kad dėl šių pozicijų reikia derėtis, deramasi ir derybų metų siekiama tam tikro kompromiso.

Dabar man keista girdėti, kad viena pusė, galbūt net ne asocijuotos struktūros, bet atstovaujančios institucijos, tokios kaip Laisvosios rinkos institutas, sako, kad nieko čia *nesuliberalėjo* darbo santykiai, laimėjo profsąjungos. Kai kurios profesinės sąjungos įvardina, kad profesinės sąjungos nieko nelaimėjo, laimėjo darbdaviai. Tikrai esmė, kad niekas nelaimėjo, bet laimėjo vienas dalykas – socialinis dialogas. Jie susitarė tarpininkaujant Vyriausybei, ir mūsų frakcijos pozicijas mes jau svarstėme koalicijos taryboje, kad tai, kas yra suderėta, perkeliama į įstatymą. Vakar, jeigu neklystu, ar praeitą savaitę Vyriausybės posėdyje mes priėmėme tas įstatymų pataisas, pateikėme Seimui. Valdančioji koalicija, aš, kviečiame ir jus, kurie tikrai nori mūsų ekonomikos augimo ir mūsų darbuotojų saugumo, ir darbo užmokesčio kėlimo, palaikyti tai, kas yra suderėta.

Dėl tų pasiūlymų, kurie liko neišspręsti, kurių dar bus priregistruota dėl tų projektų, įsigaliojus įstatymui liepos 2 dieną, vėl dirbs Trišalė taryba ir tokiu socialinio dialogo principu ieškos kompromiso, nes be šito nieko nebus. Taip pat tikiuosi jūsų visų palaikymo, kodeksas bus priimtas, kas yra suderėta, kas labai svarbu, nebus iškreipta derybų esmė, t. y. mes nedarysime intervencijų, ir jis įsigalios liepos 1 dieną. Aš esu įsitikinęs, kad tai bus nauda ir Lietuvos ūkiui, ekonomikai, ir darbuotojams, ir toms organizacijoms, kurios atstovauja darbuotojams.

PIRMININKAS. Klausia Seimo narys G. Vaičekauskas.

G. VAIČEKAUSKAS (LSF). Ačiū už suteiktą galimybę paklausti premjero. Gerbiamasis premjere, jūs žinote, kiek turi būti Seimo narių. Jų turi būti mažiau. O ar jūs žinote, kiek turi būti valstybės tarnautojų, klerkų, pareigūnų ir t. t.? Ačiū, kad išklausėte.

S. SKVERNELIS (LVŽSF). Ačiū. Šiandien ir tribūnoje minėjau Valstybės kontrolės tam tikras išvadas, kurios yra žinomos apie mūsų viešąjį sektorių. Mūsų manymu, Vyriausybė šia kryptimi ir darbuojasi, mes orientuojamės į viešojo sektoriaus atsakingumą ir efektyvumą. Nesiorientuojame, kad reikia būtinai 10 ar 20 %, kas čia bandoma pasakyti, kai kur sumažinti, norint efektyviai vykdyti funkcijas, motyvuoti tuos darbuotojus. Faktas, kad viešasis sektorius šiandien yra per didelis, atsižvelgiant į viską, taip pat ir į gyventojų skaičių, kai kurios vykdomos funkcijos yra perteklinės, nereikalingos. Išsprendę esminius valstybės arba viešojo sektoriaus efektyvios veiklos klausimus mes ir pasakysime, kiek turi būti valstybės tarnautojų.

PIRMININKAS. Dėkojame. Vyriausybei skirtas pusvalandis išseko. Dėkojame už dalyvavimą. Toliau posėdžiui pirmininkaus Seimo Pirmininko pavaduotoja I. Degutienė.

PIRMININKĖ (I. DEGUTIENĖ, TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, tęsiame posėdį.

Darbotvarkės 2-3 klausimas – Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 4 ir 13 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-250(2) pateikimas. Kviečiu L. Kasčiūną. Ir antrasis yra L. Kasčiūno klausimas. Tai gal galėtų grįžti į salę?

Opozicinės Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos darbotvarkė

15.33 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-326 (pateikimas)

Kol grįš Laurynas, kviečiu G. Skaistę. Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-326.

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Sveiki, gerbiami kolegos. Išties parengto įstatymo tikslas yra iš apmokestinamųjų gyventojų pajamų mokesčių pajamų išskaityti ne tik už pirmąjį išsilavinimą išleistas lėšas išsilavinimui įgyti, bet taip pat ir už antrąjį, ir už trečiąjį išsilavinimą. Išties šiandien įvairios tarptautinės organizacijos ne kartą yra pareiškusios pastabų dėl tam tikrų darbuotojų kvalifikacijos išsiskyrimo, t. y. dėl to, ką siūlo šiandien darbuotojai, ir to, ko nori darbdaviai iš savo darbuotojų.

Europos profesinio mokymo plėtros centras („Cedefop“) yra padaręs tyrimus ir prognozes, kad per ateinančius metus aukštos kvalifikacijos darbuotojų poreikis bus linkęs tik augti, tuo tarpu žemos kvalifikacijos darbuotojų poreikis bus linkęs mažėti. Taip pat Tarptautinė darbo organizacija irgi išskiria labai svarbų darbuotojų kvalifikacijos kėlimo aspektą, kad išties darbuotojų įgalinimas ir suteikimas jiems kvalifikacijos pagerina jų derybų pozicijas ir tuomet jie gali iš tiesų

išeiti iš šešėlio ir efektyviau bendradarbiauti su savo darbdaviais dėl savo darbo užmokesčio. Taip pat Europos Komisija savo pateiktoje ataskaitoje nurodo, kad suaugusiųjų mokymas Lietuvoje yra itin žemo lygio: 2014 metais jis siekė 5 %, kai Europos Sąjungos vidurkis yra 10,7 %. Kalbėdama apie būtent šį konkretų įstatymo projektą, noriu priminti truputį priešistorę, kad ši lengvata anksčiau galiojo ne tik dėl pirmojo, bet ir dėl kitų išsilavinimų, gautų vėliau, bet 2008 metais, artėjant krizei, kai buvo taupomos lėšos, ta lengvata buvo sumažinta. Šiandien manau, kad tikrai Lietuvos ekonomikos augimas leidžia mums tą lengvatą sugrąžinti ir parodyti valstybės prioritetą, kad išsilavinę žmonės, gebantys žmonės yra mūsų prioritetas.

Šio projekto tikslas ir buvo paskatinti darbuotojus naudoti naujas technologijas, pereiti iš žemo ar krintančio į augančio ar aukštesnio produktyvumo ekonomines veiklas. Išties kartais žmonės yra įgiję išsilavinimą prieš 20 ar 30 metų ir šiandien jų įgytos žinios ir kvalifikacijos darbo rinkoje nėra paklausūs, todėl manau, kad tokia lengvata galėtų pasinaudoti ypač tie žmonės, kurie gana seniai įgijo kvalifikaciją. Taip pat viena iš tokių tikslinių grupių yra statutiniai pareigūnai, kurie įgiję kvalifikaciją, pavyzdžiui, baigę Policijos akademiją, po 20 ar 25 metų išeina į pensiją, tačiau jų kvalifikacija toliau darbo rinkai yra nenaudinga ir jiems lieka tiesiog tokios pareigybės kaip apsaugininkai ir t. t. Manau, kad atnaujinę savo kvalifikaciją jie tikrai galėtų kurti didesnę pridėtinę vertę. Toks buvo įstatymo projekto tikslas.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolege. Jūsų klausia V. Sinkevičius. Nebeklausia. Tada R. Sinkevičius.

R. SINKEVIČIUS (LSDPF). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Miela kolege, idėja iš tikro labai patraukli ir tai atitinka tikslą mokytis visą gyvenimą, prisitaikyti prie aplinkybių.

Dėl statutinių pareigūnų būčiau linkęs su jumis diskutuoti. Įgydamas savo tiesioginę profesiją ar kariškis, ar kitas statutinis pareigūnas kartu turėtų mokytis ir civilinės specialybės ir išeiti parengtas – ir, ir. Bet, sakykite, kiekvienas geras daiktas kainuoja. Kas padengs tą mokymosi lengvatą ir kiek reikės pinigėlių?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties įstatymo projekto aiškinamajame rašte nurodyta, kad būtų reikalinga Vyriausybės išvada, nes tikrai reikia paskaičiuoti konkrečius skaičius, tačiau galiu pasakyti, kad per pastaruosius metus – nuo 2010 metų iki 2015 metų – šia lengvata pasinaudoja vis mažiau žmonių. Anksčiau, 2010 metais, pasinaudojo 100 tūkst., o 2015 metais šia lengvata pasinaudojo tik 45 tūkst. žmonių. Per pastaruosius metus visiems tiems žmonėms lengvata kainavo 6,3 mln. eurų. Išties aš manau, kad, Vyriausybei apskaičiavus, kiek galėtų kainuoti tokia lengvata, svarstymo metu būtų galima apsispręsti. Šiandien spėlioti turbūt būtų ne visai tikslinga. Kita vertus, noriu pasakyti, kad visos kvalifikacijos, įgytos tų žmonių, vėliau sugrįžta didesniais mokesčiais, didesniais darbo užmokesčiais ir visa tai tikrai nepradingsta.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiama kolege, suaugusiųjų rengimas numatytas mūsų įstatymų bazėje, yra mokymo centrai. Ar būtina žmogui iš naujo dar mokytis ketverius ar penkerius metus, kad įgytų antrąjį aukštąjį išsilavinimą, jeigu jis nori pakeisti profesiją? Tam yra pigesnių būdų ir trumpesnis laikotarpis. Kadangi dėl pinigų jau klausė, tai mano klausimas būtų. Matau, iniciatoriau, asmeniškai jūs įsirašėte, ar į jus su kokiomis nors grupėmis... interesų grupė kreipėsi? Iš kur kilo ta idėja, nes, kaip sakau, yra galimybės pakeisti profesiją nereikalaujant didesnių išlaidų?

G. SKAISTĖ (TS-LKDF). Išties, kadangi pati atėjau iš mokslo srities, teko analizuoti, ir gana nemažai, mokslinių tyrimų šioje srityje. Taip pat ir pati skaičiavau, analizavau, yra parengta ir tam tikra ekonominių galimybių studija, kurią su kolegomis išleidome. Išties tos idėjos dėl gyventojų kvalifikacijos kėlimo gimė daugiau iš mokslinių studijų. Kita vertus, kitos galimybės, kurios yra numatytos Užimtumo rėmimo įstatyme, kurias valstybė remia, dažniausiai yra skirtos tiems žmonėms, kurie arba jau yra praradę darbą, arba įmonė jau yra informavusi, kad jie bus atleisti. O tokiems žmonėms, kurie nori pereiti į kitą aukštesnio produktyvumo veiklą, iš tikrųjų jokių lengvatų nėra. Iš tiesų tai yra žmogaus apsisprendimas, kad aš noriu ką nors savo gyvenime uždirbti geriau ir noriu investuoti į savo išsilavinimą. Manau, kad čia rodome principinį valstybės požiūrį, kad skatiname tokius dalykus.

PIRMININKĖ. Taigi dėkoju pranešėjai. Nėra norinčių kalbėti prieš. Gerbiama Viktorija, jūs labai norite už kalbėti? (*Balsai salėje*) Prašau tada. Gerbiama Viktorija, kalbate už?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN (LSF). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, XXI amžiuje ypatingą svarbą ir ypatingą aktualiją įgyja mokymosi visą gyvenimą klausimas. Aš labai norėčiau paraginti palaikyti šį projektą. Žinoma, Vyriausybės išvada bus būtina, nes reikia tikrai žinoti, kiek lėšų jam prireiktų, tačiau tikrai sveikinu tokią iniciatyvą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Gal galime bendru sutarimu pritarti po pateikimo? (*Balsai salėje: „Balsuojame.“*) Balsuojame. Kas po pateikimo pritariate Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 61 Seimo narys: už – 24, prieš – 11, susilaikė 24. Po pateikimo nepritarta.

Tada turime apsispręsti, ar gražiname iniciatoriams tobulinti, ar atmetame. Jeigu gražiname iniciatoriams tobulinti, balsuojame už, už atmetimą balsuojame prieš.

Balsavo 63 Seimo nariai: už – 42, prieš – 21. Gražinta iniciatoriams tobulinti.

15.43 val.

Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo Nr. XII-1215 4 ir 13 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIII-250(2) (*pateikimas*)

Matau, jau grįžęs L. Kasčiūnas. Kviečiu į tribūną pateikti Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo 4, 13 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 13¹ straipsniu įstatymo projektą.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama pirmininke. Gerbiami kolegos, suprantu, kad šiandien po tokios politinės atmosferos opozicinė darbotvarkė yra beveik pasmerkta. Man pasakojo, aš dar nebuvo Seime, bet praeitoje kadencijoje, kai čia buvo Darbo partija, ji šluodavo bet kokių atveju, kas ateidavo iš opozicijos, ar ten geri projektai, ar negerai. Aš vis labai tikiuosi, kad čia ne Darbo partija, kad Darbo partijos tradicijų šiame Seime jau nebus. Todėl bus puiki proga patikrinti visa tai.

Iš tiesų noriu pakalbėti su jumis apie regioninę politiką, regioninę politiką, kuri tikrai sutelkė daug mūsų visų dėmesio šiuose rinkimuose, nuskambėjo daug pažadų, daug įsipareigojimų. Matome rimtas transformacijas mūsų valstybėje, iš tikrųjų virstame vieno miesto valstybe, Vilniuje jau sukonzentruota daugiau nei 40 % bendrojo vidaus produkto, pridėję dar Klaipėdą ir Kauną, turime iš viso 72 % bendrojo vidaus produkto, o visa kita likusiai Lietuvai. Akivaizdu, kad turime apsispręsti, ar tokia Lietuva yra mūsų kelias, ar vis dėlto mėginti kurti regionų Lietuvą.

Aišku, tos dvi Lietuvos ar kelios Lietuvos, tie terminai, kuriuos jūs puikiai žinote, yra iš tikrųjų rimta problema. Vien tai, kad darbo užmokestis už tą patį darbą didmiesčiuose ir regionuose skiriasi trečdaliu, yra rimta problema, kad nedarbo lygis skiriasi du kartus, ypač tarp jaunimo, yra labai rimta problema. Tai, kad kaimiškose vietovėse per dešimtmetį sumažėjo gyventojų nuo 17 iki 20 %, irgi yra labai rimta problema. Vyksta migracija, tiek vidinė į didmiesčius, tiek išorinė į užsienio šalis. Natūralu, kad pabandyti sustabdyti šį procesą, pabandyti sukurti regionų Lietuvą vis dėlto yra mūsų įsipareigojimas ir mūsų visų, nepaisant, kokiai politinei jėgai mes atstovaujame.

Be abejo, regioninė politika yra sudėtingas klausimas, neužteks vieno ar kito įstatymo. Reikia sisteminio požiūrio, reikia skatinti, viena vertus, verslą, kad jis kurtų darbo vietas regionuose. Kita vertus, kai kalbi su verslu regione, jis aiškiai sako, žinote, čia bedarbių lyg ir nemažai, bet dirbančių, galinčių dirbti tą darbą, kurio reikia mums, nėra. Turime struktūrinio nedarbo problemą, turime uždarą ratą. Kitaip tariant, neužteks vien ekonominių paskatų per mokesčines lengvatas verslui, reikia būtinai skatinti šeimas, jaunus žmones kurtis regionuose, susieti su regionais savo ateitį. Ir tam reikės, be abejo, specialių Vyriausybės priemonių.

Todėl aš čia ir esu tam, kad pasiūlyčiau pataisą dėl Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo, ir būtų numatyta papildoma 15 % parama toms jaunoms šeimoms ar toms kategorijoms asmenų, kurios gyventų ir ruošūsi gyventi ne Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose ir Panevėžyje ir ne kurorto statusą turinčiose teritorijose, kad šalia jau dabar esančių galimybių gauti valstybės paskatą kreditui prisidėtų dar papildomi 15 %. Aš tik noriu akcentuoti, kad pagal šiuo metu galiojantį Paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymą jaunos šeimos, auginančios vieną ar

daugiau vaikų ar įvaikių, ir šeimos, kuriose vienas iš vaikų ar įvaikių tėvų yra miręs, turi teisę į paramą pirmajam būstui įsigyti. Joms apmokama 10 % suteikto valstybės būsto kredito. Kita kategorija – teisę į valstybės paramą pirmajam būstui įsigyti turi asmenys, likę be tėvų globos iki jiems sukanka 35 metai, ar jų šeimos, taip pat šeimos, auginančios tris ar daugiau vaikų, neįgalieji arba šeimos, kuriose yra neįgaliųjų. Tai šitos dvi kategorijos jau dabar įtvirtintos įstatyme. Viena turi 10 % galimybę kompensuoti savo kreditą, kita turi 20 %. Mano pasiūlymo esmė, tie žmonės ir tos šeimos, kurios patenka į šiuos apibrėžimus, jeigu jie įsikuria ir nori įsigyti būstą ne didmiesčiuose ir ne kurortinėse zonose, galėtų gauti dar papildomą 15 % paramą iš valstybės.

Kita idėja, papildoma idėja to paties įstatymo pataisos yra laisvos valstybinės žemės sklypų, tinkamų gyvenamųjų namų statybai, perleidimas, t. y. įtvirtinti nuostata, jeigu yra laisvos valstybinės žemės, kad būtų numatytas Vyriausybės mechanizmas, kaip šeimoms, kurios nori įsikurti regionuose, Vyriausybės nustatyta tvarka būtų galima suteikti galimybę ja naudotis, galų gale galbūt išsipirkti, be abejo, įdedant saugiklius, kad 10 metų nuo įsigijimo nebūtų galima perleisti jokiai kitai nuosavybei.

Tokia trumpai mano pasiūlymo esmė. Tas pasiūlymas būtent orientuotas į tą vieną svarbių regioninės politikos kryptį – skatinti jaunas šeimas kurtis regionuose. Noriu pabrėžti, kad šitas pasiūlymas, šita idėja yra numatyta ne tik Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų programoje, bet lygiai taip pat ji buvo numatyta ir Valstiečių ir žaliųjų sąjungos programoje. Tai yra mūsų visų bendras reikalas. Tikiuosi, ne taip svarbu, kas tą dalyką inicijuoja, kas tą dalyką pristato, o svarbu tai, kad mes turėtume bendrą sutarimą ir bendrą matymą vardan tos Lietuvos. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai dėkoju jums, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis pranešėjau, iš tiesų šiuo metu Lietuvoje tokia situacija, kad visos politinės partijos pasisako, kad reikia spręsti regionų problemas. Kad tikrai yra daug problemų, visi pripažįsta. Žiūrėdami į tokias priemones, kurios yra siūlomos skirtingų partijų programose, mes matome, kad jos iš esmės sutampa. Mes visi turime panašų požiūrį ir aš labai tikiuosi, kad nebus čia kokio nors išsiskyrimo. Ar jūs negalvojote apie tai, kad reikėtų galbūt kokio nors nacionalinio susitarimo? Esame susitarę dėl gynbos klausimų, dėl kitų dalykų, bet gal ir dėl regioninės politikos konkrečių projektų reikėtų mums susitarti ir nustoti konkuruoti?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Miela kolege, labai ačiū už daugiau gal tokią pastabą, aš visiškai pritariu jūsų mintims. Be abejo, yra turbūt ir ideologinių skirčių, gal yra Liberalų sąjūdžio vienkoks ar kitoks požiūris į tai, kaip dabar ta Lietuvos raida vyksta, ar čia turi valstybė kištis, ar ne. Bet aš manau, kad tikrai reikia tokio susitarimo, tikrai reikia tokios galbūt šiuo atveju neideologizuotos diskusijos, o dalykinės diskusijos. Aš labai tikiuosi, kad mus Vyriausybė ir pakvies į tą diskusiją. Šiandien Vyriausybė skaičiuoja 136 dieną, laukiame tų reformų, laukiame visų tų paketų, susijusių ir su regionine politika. Kol jų dar nėra, na, mes registruojame pasiūlymus ir prašome paramos šiems pasiūlymams. Galbūt juos bus galima įkomponuoti į bendrą reformų paketą. Dėl to mes atviri ir einame pirmyn kartu, kartu einant bus lengviau įveikti tas visas kliūtis.

Manau, kad visos jūsų išsakytos idėjos yra labai teisingos. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia V. Sinkevičius. (*Balsai salėje*)

V. SINKEVIČIUS (LVŽSF). Dėkoju, pirmininke. Pirmiausia norėčiau Lauryno paklausti, ar jis žino, koks yra valstybės biudžetas ir kiek jis tame biudžete numatė pinigų siūlomiesiems savo pakaitimams ir tai puikiai idėjai? Aš labai žaviuosi, nes buvimas opozicijoje tu ir yra žavus, kad iš tiesų tu už nieką neatsakai ir gali siūlyti idėjas, kurios jau yra numatytos Vyriausybės programoje į priekį. (*Balsai salėje*) Irena, prašau nesakyti, koks yra valstybės biudžetas. Tai tiek.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, labai ačiū. Aš atsakysiu jums į klausimą. Mes buvome apskaičiavę, kai anksčiau buvo šitas įstatymas, kuris jau galioja, turėjo numatytą eilutę ankstesniais metais, tai kalbėdavome apie 30 mln. eurų. Dabar su tomis pataisomis ir pasiūlymais, aš manau, čia kalbama apie papildomų kokių 15 mln., ne daugiau.

Noriu iš karto pabrėžti, kad visi šitie dalykai, apie kuriuos aš kalbėjau, yra susiję su aiškiais pajamomis tų šeimų, kurios patenka į apibrėžimą. Įstatyme yra numatytos labai aiškios pajamos,

kurių neviršijus tikrai šeimos gali aplikuoti į tas... sakykime, norą gauti tą valstybės kompensaciją. Mes su jumis, manau, nepatektume į šitą apibrėžimą, o paliktume visa tai kukliau gyvenančioms šeimoms. Reikia galvoti apie tai, kad galbūt tą kartelę galima būtų net ir pakelti.

Atsakymas būtų toks, kad reikės Vyriausybės išvados bet kokių atveju dėl šito projekto, tai ir sakau, viskas vis tiek yra jūsų rankose. Manau, kad būtų kalbama apie 15 mln. eurų, bet kalbama apie Lietuvos ateitį, apie Lietuvos modelį, apie regionų ateitį, kas turbūt visada buvo svarbu Vals tiečių ir žaliųjų sąjungai.

PIRMININKĖ. A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, jeigu jūs labai norėsite, aš galėsiu jums papasakoti, kas čia būdavo, kai valdžioje būdavo A. Kubiliaus Vyriausybė – ji ne tik neleisdavo pristatyti, bet nušluodavo visus vadovus, kitaip maistančius. (*Balsai salėje*) Istorijos mes galime papasakoti labai daug.

Mano klausimas būtų, pastaba dėl 3 straipsnio 2 dalies, apie tai kalba ir Teisės departamentas, tai yra kas nutinka, jeigu per nustatytą laiką nepastatai namo?

Ir antras trumpas klausimas: ar nereikėtų visgi apibrėžti didesnės ribos apie didžiuosius miestus? Nes nuvažiavus 10 kilometrų nuo centro – jau Vilniaus riba. Ir visi statys ne kur nors Skuode, Kupiškyje, Naujojoje Akmenėje, o čia, 10 kilometrų nuo Seimo.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Labai ačiū už klausimus. Iš tiesų Teisės departamentas išreiškė mintį apie tai, kad įstatyme turi būti kuo konkrečiau numatyti žemės sklypų dydžiai ir visa kita. Bet, aš manau, puikiai suprantame, kad visas tas darbas patikslinant viską vyksta komitetuose ir tą galima bus puikiai padaryti kartu su Vyriausybės atstovais ir panašiai.

Manau, kad dar svarbesnis klausimas, kurį jūs iškėlėte dėl tų galbūt žiedinių savivaldybių, vadinkime jas taip. Galvojau, kaip jas įrašyti, suprasdamas tą niuansą, kad Vilniaus rajonas tam tikra prasme yra čia pat ir tai yra prestižinės vietos ir panašiai. Tai irgi apie tai reikėtų galvoti. Sutinčiu, kad tai yra tiesiog atviras startas tam apibrėžimui – surasti apibrėžimą, formulę. Tos pastabos tikrai yra labai teisingos. Bent jau kalbant apie Vilnių, Kauną ir Klaipėdą reikėtų galvoti apie tuos dalykus.

PIRMININKĖ. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, norėjau paklausti, ar jums yra žinoma bendra paramos būstui sistemos situacija ir ar nagrinėjote Valstybės kontrolės ataskaitą apie tai, kas vyksta? Mano klausimas toks pusiau retorinis: kodėl jūs operuojat Valstiečių ir žaliųjų sąjungos programa, puikiai suprasdamas ir žinodamas tikriausiai, aš nežinau, gal nežinote, kad mūsų nuostata yra kitokia? Mūsų nuostata yra pakeisti apskritai paramos būstui regionuose principą ir nesieti jo su pajamomis. Tikrai tas susiejimas su parama sugalvotas iš esmės toks labai liberalus, jis neduoda reikiamos naudos. Mūsų programoje yra numatytos visai kitos priemonės. Šiandien aš negaliu balsuoti už jūsų pataisas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerai. Gerbiamas Tomai, nelabai tikėjausi jūsų balso, tiesą sakant, dėl to labai nenustebinote šituo aspektu. Bet aš atsakysiu labai paprastai. Jūsų Vyriausybei jau yra 136 dienos, dirba, jau šimtadienis praėjo, atšventėme. Man reikėjo šitam pasiūlymui įregistruoti, na, savaitės. Savaitės tam, kad mes jį būtume įregistravę, dar net Vyriausybės programos nebuvo.

Aš nematau, apie ką mes galime diskutuoti, štai ta yra problema. Jeigu taip būtų, ką jūs sakte, pateikta, formulė atsietą nuo paramos, galbūt būtumėte gavę mano balsą, nebūčiau registruvęs ar nebūčiau net kėlęs šito klausimo. Neturime apie ką kalbėti, dėl to esu čia ir prašau palaikymo, kad būtų bent jau apie ką kalbėti. Jeigu jūs turėsite savo pasiūlymą, juos galbūt integruosime, susiesime ir turėsime bendrus sprendimus. Kol kas situacija yra tokia, atsiprašau, bet kamuolikas jūsų pusėje, ne mano.

PIRMININKĖ. Klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (TTF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, iš tikrųjų sveikinu už tokią gerą idėją ir niekaip negaliu suprasti Ekonomikos komiteto pirmininko V. Sinkevičiaus, sako, ar žinai, kiek yra pinigų biudžete? Jei mes taip kalbėsime, kiek tų pinigų, tada, vyrai, nekalbėkite apie jokios emigracijos sustabdymą! Nėra pinigų – reikia ieškoti pinigų, reikia imti paskolas, bet neleisti, kad visa Lietuva išvažiuotų, visi žmonės iš Lietuvos.

Mano pasiūlymas būtų, Laurynai, ar nepagalvojai, kad kraštiniuose rajonuose, pasienio, kur išvis baigia žmonės išvažiuoti, turėtų būti daugiau negu 15 %, ypač kraštiniuose rajonuose, kur jau baigia išvažiuoti Lietuva? Kaip jūs į tai žiūrite?

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Aš tikrai atviras įvairiems pasiūlymams. Jeigu mes galėtume rasti kokią nors pusiausvyrą, logika tam tikra vidine pagrįsta, kodėl gi ne.

PIRMININKĖ. Ir paskutinis klausia S. Gentvilas.

S. GENTVILAS (LSF). Laurynai, gerbiu už iniciatyvą, tikrai nelabai man suprantamas išskyrimas. Panevėžys, pavyzdžiui, prasčiau gyvena negu Jonava, Visaginas arba Mažeikiai, nors jūsų projekte nėra įvardintas. Pramoniniai miestai kaip ir gautų tą lengvatą, o, pavyzdžiui, Panevėžys negautų.

Bet aš principinį klausimą. Mes, liberalai, skatiname nuosavybę, bet iš esmės apie ką čia kalbama, kad žmonėms, kurie šiaip nesugeba įsigyti turto, bus peršama nuosavybė, kreditai. Ir kai mes matome, po 2008 metų krizės iš esmės kas emigravo – žmonės, kurie pasiskolino, negalėjo gražinti kredito ir bijodami prarasti jau įmokėtas įmokas emigravo tam, kad susimokėtų kredito įmokas. Aš verčiau matyčiau nuomos rinkos skatinimą, nes visuomenėje yra klasė žmonių, kurie niekada nesugebės turėti nuolatinių pajamų, ir tai yra pasaulinis *trendas*.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Žinote, man dabar galbūt būtų sunku atsakyti, nesu pasidaręs emigracijos priežasčių analizės. Galbūt tie dalykai ir paskolos paskatino tam tikrus judėjimus iš didmiesčių tam tikrą segmentą žmonių, kur yra brangi nuosavybė. Bet, sakykime, regionuose tos kainos arba tie dalykai, kuriuos reikės gražinti, nėra tokio dydžio, kad būtų galima tai vadinti ta varomąja emigracijos jėga.

Bet jūsų pastaba dėl Panevėžio ir Šiaulių – taip, iš tikrųjų aš pats dar nesu šimtu procentų tikras, ar jie turi būti tame sąrašė. Aš manau, kad jie turėtų būti čia, juos galbūt reikėtų išbraukti ir palikti tikrai Vilnių, Kauną ir Klaipėdą, pavyzdžiui, su žiedinėmis savivaldybėmis. Tiesiog yra teisinių niuansų, kaip tą suformuluoti. Iš tikrųjų tai nebuvo labai lengvas uždavinys, mes tikrai daug ir ilgai kankinomės tą darydami, bet kol kas siūlome tokią formulę, bet manau, kad idėja yra tokia, kad tuos du miestus galima išbraukti. Ačiū. Ir labai prašau...

PIRMININKĖ. Dėkoju pranešėjui. Dabar motyvai dėl viso. Vienas – už, vienas – prieš. Už – A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Gerbiamieji kolegos, aš tiesiog kreipiuosi į kairę, į dešinę. Regioninė politika – tai, kad mūsų miestai, miesteliai tuštėja, ir ta situacija ateityje tik blogės, yra mums visiems tikras ir labai rimtas signalas, kurį mes jau seniai girdime. Aš tikrai kviečiu imtis ryžtingų, konkrečių darbų. Nustoti šnekėti, bet tiesiog priimti reikalingus įstatymų projektus, kurių labai laukia mūsų regionai.

PIRMININKĖ. Prieš – A. Skardžius.

A. SKARDŽIUS (LSDPF). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Išties nesu prieš šį siūlymą. Tai, be abejo, labai sudėtingas, bet labai reikalingas valstybei ir piliečiams, ir neišsivaikščiojančiai Lietuvai įstatymo projektas, galbūt ne tik teikiant jį opozicijai, bet, besikeičiant valdančiajai daugumai, besikeičiant kadencijoms arba žvelgiant į Valstybės investicinę programą, reikalingas nuoseklus, sisteminis darbas. Mes dabar, na, iššokę iš opozicijos staiga sakome: štai, mes registruojame tą projektą ir, Vyriausybė, jūs darykite. Ne, rinkėjai turbūt turi lūkesčių žvelgdami *in corpore* į parlamentą ir todėl norisi, kad jų lūkesčiai būtų realizuoti. Todėl aš kviečiu per partinį nacionalinį susitarimą spręsti šią itin opią jauniems žmonėms problemą, regionams problemą, rasti bendrą konsensuą, užtikrinti ilgalaike paramos, finansų kreditų programą, ar tai būtų nuoma, ar nuosavybės įsigijimas, o ne šaudyti tokiais pavieniais, sakyčiau, net tuščiais šoviniais. Todėl, gerbiamieji kolegos, susitarkime, o tada teikime kompleksiskai visas priemones. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Balsuojame. Kas po pateikimo pritariate įstatymo projektui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 74 Seimo nariai: už – 32, prieš – 10, susilaikė 32. Po pateikimo nepritarta.

Vėlgi balsuojame. Kas už tai, kad atiduotume iniciatoriams tobulinti, balsuojate už, kas už atmetimą, balsuojate prieš.

Balsavo 75 Seimo nariai: už – 54, prieš 21. Gražiname iniciatoriams tobulinti.

16.04 val.

Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-576 (pateikimas)

Pabandome dar pakviesti L. Kasčiūną, nors tendencija yra, kad vis tiek atmes, bet pateikite Gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 20 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-576. (*Balsai salėje*) Replika po balsavimo, kol ateis L. Kasčiūnas, – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, ką tik girdėjau (jau nebėra salėje, man atrodo) pono A. Skardžiaus pasisakymą apie susitarimus. Mes jau susitarėme anksčiau ir pats ponas A. Skardžius pasirašė vieną įstatymą, kuris vadinamas Šeimos stiprinimo įstatymu, kur yra numatyta šita priemonė, tik nėra iki šiol realizuojama. Lygiai taip pat šita priemonė numatyta Vyriausybės programoje. Reikėjo ją tik priimti. Čia motyvai... Tiesiog gal varžytuvės, pavydo jausmas, kad ne tie parengė. Principinis susitarimas dėl to yra, tai kam atmesti tai, dėl ko mes esame jau susitarę?

PIRMININKĖ. Prašau, pranešėjau.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū. Gerbiamoji pirmininke, gal iš karto dėl tobulinimo tartis, užtektų balsų. (*Balsai salėje*) Iš tikrųjų kita iniciatyva, susijusi su šeimos politika, mielieji valstiečiai ir žalieji, irgi yra jūsų programinėje nuostatoje – skatinti šeimas auginti vaikus. Turbūt pats efektyviausias būdas paskatinti dirbančias ir norinčias užsidirbti šeimas auginti vaikus, t. y., aišku, papildomo nepamokestinamojo pajamų dydžio didinimas. Aš galbūt tik šiek tiek dar bendro konteksto norėčiau pateikti.

Jūs turbūt žinote tas liūdnas demografines prognozes, kad esant dabartinėms tendencijoms 2050 metais, jeigu niekas nesikeis, Lietuvoje bus mažiau negu 2 mln. gyventojų. Norint išlaikyti demografinę pusiausvyrą mūsų šalyje, reikia, kad šeimoje augtų bent jau daugiau negu du vaikai, t. y. 2,11, yra toks skaičius. Šiandien mūsų rodiklis yra 1,7 ir akivaizdu, kad mes labai smarkiai atsiliikame nuo tos pusiausvyros palaikymo formulės, todėl turime daryti valingus sprendimus ir asmeniniu pavyzdžiu turbūt irgi rodyti pavyzdį visuomenei, kad mes esame pasirengę formuoti realią, o ne fasadinę šeimos politiką.

Todėl mano pasiūlymo esmė yra tokia, kad siūlyčiau didinti papildomą nepamokestinamųjų pajamų dydį: už kiekvieną vaiką, skaičiuojant nuo antro, padidinti nuo 200 iki 300 eurų, ir tokiu būdu iš esmės paskatinti šeimas auginti vaikus. Noriu pabrėžti, kad dabar yra tokia neapmokestinamojo pajamų dydžio schema, kad 310 yra tas fiksuotas nepamokestinamųjų pajamų dydis, o už kiekvieną vaiką numatyta po 200 eurų. Aš siūlau nuo antro vaiko skaičiuoti po 300 eurų. Tai būtų labai geras dalykas tuo požiūriu, kad tai nėra šiaip kokia nors išmoka, kuri galbūt iš dalies kelia klausimų, kad nebus kokių nors manipuliacijų, ir t. t., ir pan., tai nėra tas lenkiškas kelias, kurį galbūt irgi reikėtų apsvarstyti kaip visai neblogą sprendimą. Tai yra sprendimas, kuris yra iš tikrųjų sukurtas ir geras dirbančioms ir norinčioms užsidirbti šeimoms, todėl siūlau po pateikimo pritarti pasiūlymui, nes vėlgi kol kas jokios alternatyvos, kurią galėtume svarstyti kaip alternatyvą šitam pasiūlymui, mes kol kas dar neturime ir nematome. Gerbiamieji valdantieji, siūlau ne žodžiais, o darbais atsigręžti į šeimos politiką. Labai ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamasis pranešėjau, aš tiesiog norėčiau, kad galbūt galėtumėte pasidalinti gerais pavyzdžiais. Pavyzdžiui, Lenkijos šeimos politika ir galbūt asmenine patirtimi. (*Juokas*) Lenkijos pavyzdys. Kiek man teko girdėti, tenai buvo gana sudėtinga situacija, gimstamumas buvo tikrai labai nedidelis, galbūt galėtumėte trumpai pristatyti, kaip pagerino situaciją nauji sprendimai, priimti Lenkijoje.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Labai ačiū, Agne. Iš tikrųjų noriu jus informuoti, kad demografinės tendencijos Lenkijoje pastaraisiais metais buvo labai prastos ir iš tiesų tenai šeimai ir vienai moteriai, taip statistiškai žiūrint, buvo tik 1,3 vaiko. Nauja valdžia, kuri dažnai galbūt ir nepelny-

tai susilaukia didelės kritikos iš užsienio, padarė labai stiprų ir valingą sprendimą, t. y. nuo kiekvieno antro vaiko skirti papildomai kas mėnesį po 500 zlotų, ir tai davė efektą. Per metus gimstamumas Lenkijoje išaugo 10 %. Tai yra, mielieji, valingos, rimtos valdžios sprendimų padariniai. Keisti galima ir reikia ne tik kalbėti, ne tik sukelti lūkesčius, bet juos ir įgyvendinti, mielieji, reikėtų, jeigu jau jeigu ne 500 zlotų, tai bent jau NPD tikrai, manau, verta padidinti. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia V. Sinkevičius.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Aš iš tiesų džiaugiuosi, koks Seime vyksta stebuklas, žmogus įėjo į Seimą tarptautinių santykių ekspertu ir staiga tapo socialinių reikalų ekspertu. O įdomiausia, kad visus šiuos projektus Socialinės apsaugos ir darbo ministerija mūsų frakcijai pristatė prieš kelias savaites. Smagu, kad ir su jais pasidalinote, gerbiamasis Laurynai. Norėčiau paklausti, ar pats ruošėte projektus kartu su frakcija? Ačiū.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis Virginijau, žiūrėkite, jūs turbūt žinote, kad visi ruošėmės rinkimams, rašėme programas, daug politologų sakė, kad jūsų programoje buvo daug mūsų gerų idėjų, jūsų Vyriausybės programoje buvo mūsų gerų idėjų, šeimos politikos srities buvau vienas iš tų programų rašytojų. Šeimos politika yra artima sritis net ir geopolitika užsiimantiems žmonėms. Suprantama, kad vidinis saugumas yra kartais svarbiau nei išorinis saugumas. Iš esmės suvokiame NPD priemonės svarbą, efektyvumą. Jis turi ir savo trūkumą, jo efektas mažesnes pajamas turintiems galbūt yra šiek tiek mažesnis ir panašiai, bet apie tai vėlgi reikėtų diskutuoti.

O apie tai, kad kažkas kažką jums pristatė, gerbiamasis Virginijau, neteko girdėti. Atleiskite, neteko kalbėti. Aš tikiu, kad ateis kažkas labai rimto, bet kol kas mes gyvename tokia burbule. Aš siūlau iš to sapno pabusti ir pradėti imtis rimtų sprendimų. Todėl labai džiaugiuosi, kad jūs turbūt pritarсите mano sprendimui. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia A. Sysas.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, pirmiausia sveikinu su iniciatyva, sveikinu kaip daugiavaikį tėvą, bet tai reikalauja, net jūsų skaičiavimais, papildomai apie 40 mln. lėšų. Konservatorių partija buvo iniciatoriai Fiskalinės drausmės įstatymo. Mes tą prisimename, vykdome, todėl mano klausimas. Ką siūlysite papildomai apmokestinti ar iš ko paimsime tuos 40 mln., nes šiandien, jeigu dalyvavote posėdyje, Ministras Pirmininkas aiškiai pasakė – mes kitiems metams turime 300 mln. pagal Fiskalinės drausmės įstatymą, 150 atiduodame krašto apsaugai, 150, turbūt 200 ir daugiau išdalinta. Tai labai konkrečiai: šaltinis, iš ko mes galėtume finansuoti šitą siūlymą? Aš palaikau.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Aš pasakysiu galbūt asmeninę nuomonę. Iš tiesų bet kokiu atveju šis įstatymas reikalautų Vyriausybės išvados, kuri matytų bendrą kontekstą, ir tai yra toks pasiūlymas, jeigu šitam neras, tokio lygmens pasiūlymui, paramai neras pinigų, tai aš iš viso nelabai suprantu mūsų Vyriausybės prioritetų.

Aš pasakysiu labai paprastai. Kai Lenkijos valdžia padarė 500 zlotų priemoną, išmoką, jų irgi klausė opozicija, tai iš kur jūs gausite pinigų. Jie pasakė, kad čia yra šeimos politika, čia yra egzistencinis klausimas mūsų visuomenės ir valstybės, mes paimsime ir surasime pinigų. Jie kalbėjo galbūt apie prekybos centrų apmokestinimą ir panašiai, bet to nepadarė.

Asmeniškai aš galvočiau, kad valstybės įmonių valdymas ir efektyvinimas yra tas resursas, kurio galima ieškoti, ir galima būtų iš ten permesti į šeimos politiką; galbūt reikia galvoti apie didesnę tam tikrą kapitalo, tai yra turto, mokesčio įvedimą, kur yra irgi labai svarbūs dalykai, apie kuriuos reikėtų diskutuoti. Bet galų gale mes kalbame apie šeimos politiką, tai yra strateginis tikslas, ir turime rasti, čia nėra klausimas, iš kur. Tie 30 mln. nėra koks nors stebuklas. Ačiū.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Aš turbūt pratęsiu klausimą. Iš tiesų Lenkija pasiekė tikrai neblogų rezultatų, aišku, surado resursų. Ir mūsų ekonomika auga, ir buvo žadėta mokesčius surinkti. Resursų kaip ir yra, tik man šiek tiek nerimą kelia tos mažos dozės. Kada mes po mažai darome, padidiname, tai iš tikrųjų efekto paprastai nelaukiame, tai nuplaukia, nuplaukia, nuplaukia. Ar nemanote, kad reikėtų koncentruotai, jeigu vieną problemą sprendžiame, tai iš tikrųjų padidiname iš esmės, kad iš tikrųjų būtų efektas, po to einame prie kitos problemos ir taip sprendžiame? Aišku, bus galima tobulinti šitą įstatymo projektą, bet ar nemanote, kad vis dėlto mes ir pavyz-

džių turėjome, kada buvo priimtas klaidingas įstatymas, nežinojome jo pasekmių, bet iš tikrųjų efektas buvo.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis Edmundai, jūs matote, jūs gerai sakote, reikia tokio koncentruoto, kažko didelio, kaip galbūt gražinti motinystės atostogas iki šimto procentų ir visa kita, tuos dalykus padaryti. Bet gavau klausimą, iš kur jūs rasite 30 mln. PNPD padidinimui 100 eurų. Suprantate, čia ir esame tokioje aikštelėje, kur iki galo neaišku, ar mes turime kažkokį šeimos politikos prioritetą, ar visa tai tik buvo kalbos ir nebus jokių realių sprendimų.

Aš visiškai pritariu, tiesiog pradedu nuo tokios mažos, pakankamai inkrementinės reformos, suvokdamas neapmokestinamųjų pajamų dydžio efekto pakankamai nedidelį efektą, bandau ateiti su juo, bet žiūriu, atrodo, kad nelabai pavyks, čia iš gerbiamojo Ekonomikos komiteto pirmininko, jaunos šeimos... kuriančio šypsenos atrodo, kad gal gali nepavykti. O gal aš klystu? Norėčiau klysti. Bet jeigu su šituo nesusitvarkome, tai apie ką kalbėti.

PIRMININKĖ. Klausia V. Kamblevičius.

V. KAMBLEVIČIUS (*TTF*). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamasis kolega, man iš tikrųjų patiko A. Syso pasiūlymas, sako, iš kur imsi pinigų? Sako, gal iš armijos paiksi. Bet aš norėjau jūsų paklausti. Jeigu nebus gimstamumo, nebus vaikų, nebus šauktinių, ir armijos nereikės. Tai ir galvokime, kas yra svarbiau, ar Lietuvos išlikimas, ar kas? 40 mln. neišspręs problemų. Galima paimiti iš armijos. Kaip jums atrodo?

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Ne. Gerbiamasis Vytautai, iš armijos geriau neimkime, einame teisinga linkme, finansuojame savo gynybą, įsipareigojimas NATO yra labai svarbu. Gerbiamasis Vytautai, žinokite, tikrai būkime solidarūs tuo požiūriu, nepriešinkime mūsų kariuomenės, gynybos finansavimo su kitomis sritimis, tai nėra labai korektiška. Nes, pavyzdžiui, ta pati Estija, kuri nuolat nuo narystės NATO pradžios skyrė 2 % savo gynybai, vis tiek turi 100 eurų didesnę vidutinę pensiją. Tai nėra prieštaravimų tam, reikia ieškoti kitų resursų, o gynybą palikime ramybėje. Gerai, kad apsisprendėme, einame į priekį, nes tai yra mūsų saugumo esmė. Jeigu mes neturėsime savo savarankiškumo, tai, gerbiamasis, pensijas mums mokės Rytų kaimynai. Geriau nedarykime šito, saugumas ir gynyba yra mūsų prioritetas.

PIRMININKĖ. Klausia R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Gerbiamasis kolega, faktiškai beveik visų partijų programose, kiek aš žinau, yra parašytos panašios nuostatos. Aišku, jeigu sąžiningai, šiandien turbūt turėtų visi entuziastingai tam dalykui pritarti. Turbūt visi yra gerai suskaičiavę, kiek tam pinigų reikia, nes mes tikrai tiems dalykams vargu ar turėtume labai gailėti, nes čia ir mūsų ateities pinigai, mes Vaikų teisių pagrindų įstatymui pritarėme, jis kainuos 30 mln. Drąsiai padarėme.

Klausimas, ar jūs tikite tuo, kad Vyriausybė iš tikrųjų šių metų biudžete su tais pinigais galės... bus priimti kokie nors sprendimai? Nors gaisras, dega, ar mes tikrai pasiryžę eiti Lenkijos keliu, juo labiau šiandien aš, kaip kaunietis, mačiau, kad vieno pažado valstiečiai dėl Kauno jau neištesėjo, tai mane labai nuvylė.

L. KASČIŪNAS (*TS-LKDF*). Aš ko ir bijau, kad tie pažadai, tie įsipareigojimai tik ir liks pažadais. Mes matysime, kaip jie dūžta ir dūžta. Bet tai, be abejo, valdančiųjų pasirinkimas, aš matyčiau ir vis tikiuosi, kad tokie dalykai, sukelti lūkesčiai ir tie pasiūlyti sprendimai ir dėl šeimos politikos, ir dėl regioninės politikos vis dėlto bus priimti tam tikra prasme. Tai ir bus patikimumo testas. Pažiūrėkime, tuoj, už kelių akimirų, matysime balsavimo rezultatus.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Jūs atsakėte į visus klausimus. Po pateikimo vienas – už, vienas – prieš. A. Bilotaitė – už.

A. BILOTAITĖ (*TS-LKDF*). Gerbiamieji kolegos, mes visi puikiai suprantame, kad gimstamumo gražiais žodžiais, kad mes palaikome šeimas, skatiname gimstamumą, tikrai nepaskatinsime, tam reikia tikrai konkrečių priemonių. Lenkija yra pavyzdys, kad tos priemonės, konkrečios priemonės, veikia. Aš suprantu, kad čia buvo pasakyta tokia mintis, kad Vyriausybė kažką yra paruošusi, bet mes kol kas nematėme šitų projektų, ir aš manau, kad tikrai tuos dalykus galima suderinti, jeigu tie projektai ateis iš Vyriausybės, juos galima sujungti ir kartu svarstyti. Tiesiog aš kviečiu palaikyti, palaikyti konkretų dalyką, kas tikrai galėtų prisidėti prie to, kad Lietuvos demografinė padėtis imtų gerėti.

PIRMININKĖ. T. Tomilinas – prieš.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Gerbiamieji kolegos, ponas L. Kasčiūnas vėl painiojo programas, painiojo žanrus. Jokiu būdu čia nėra mūsų programos nuostata, mūsų programos nuostata yra kita, mes pažadėjome ir įgyvendinsime vaiko pinigų sistemą, būtent lenkišką variantą. Šitos pataisos yra siūlomos visai ne tos, apie kurį pavyzdį kalbame. Mes taip pat įgyvendinsime, kai turėsime aiškius skaičiavimus, šiuo atveju negalime neatiduoti prioriteto Vyriausybei būtent Vyriausybės nuomonei ir jos iniciatyvai dėl būsto, nepriklausomai nuo šeimos pajamų. Vaiko pinigai reikalingi, labai reikalingi, o mokesčių lengvatos tiems, kas uždirba, aišku, yra gerai, tačiau absoliuti dauguma, arba didžioji dauguma, rinkusių mus žmonių neturi tų pajamų ir jiems tos NPD lengvatos iš esmės nieko nekeičia. Nekeičia jų gyvenimo. Jie neuždirba. Jie dabar turi tas NPD, tas 10 ar 20 eurų nepagelbės. Mes turime kalbėti apie rimtus vaiko pinigus, nepriklausomai nuo pajamų.

Taigi aš siūlau normalia tvarka laukti Vyriausybės projektų. Svarbiausia, mes kalbame apie 2018 metus, nerūkukite, aš manau, kad mes sulauksime tų projektų ir tada aš pažiūrėsiu, kai mes pasiūlysime sumažinti finansavimą tam tikrų sričių, nekalbame apie gynybą, mes kalbame apie kitas sritis, kai mes pasiūlysime labai aiškius žingsnius, iš ko reikia paimti pinigus, aš tada pažiūrėsiu į jūsų drąsą. Tada pažiūrėsiu. Kai jūs pradėsite svaidytis kaltinimais, kad mes kažką griauname, va tada pažiūrėsime į jūsų drąsą.

PIRMININKĖ. Be pykčio balsuojame.

Balsavo 73: už – 37, prieš – 17, susilaikė 19. Pritarta. Po pateikimo pritarta. (*Plojimai*)

Pagrindinis komitetas – Biudžeto ir finansų komitetas. Numatomas svarstymas birželio 15 dieną. (*Balsai salėje*) Taip, be abejojimo, reikia Vyriausybės išvados. Jūs esate teisūs.

Repliką po balsavimo – A. Širinskienė.

A. ŠIRINSKIENĖ (*LVŽSF*). Aš labai atsiprašau, tiesiog užsikalbėjusi ne taip balsavau. Aš susilaikyti norėjau.

PIRMININKĖ. Bet yra tik dėl protokolo jūsų susilaikymas. (*Balsai salėje*) Nieko, jokių perbalsavimų. Repliką po balsavimo – R. J. Dagys.

R. J. DAGYS (*TS-LKDF*). Pataisykite mane, jeigu aš klystu, gerbiamas kolega, bet, kiek aš žinau, lenkų projektui su vaiko pinigais Vyriausybės nepritarė.

PIRMININKĖ. A. Armonaitė.

A. ARMONAITĖ (*LSF*). Išties gal ir nekalbėčiau, bet labai nustebino kolegos T. Tomilino kalba. Mes puikiai žinome, kad šeimos, auginančios vaikus, ypač daugiau vaikų, Lietuvoje skursta. Skursta tos šeimos, kurios realiai dirba darbą nuo ryto iki vakaro labai sunkiai. Mes laukiame Vyriausybės projektų, mes jų nesulaukiame. Seimo posėdžiuose yra dviejų valandų pertraukos dėl to, kad Vyriausybė neneša projektų. L. Kasčiūno projektas yra konkreti reforma, pagerinsianti šeimų finansinę padėtį, todėl aš visai nesuprantu, kodėl čia buvo tiek daug skepsio.

PIRMININKĖ. T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (*LVŽSF*). Mes frakcijos vardu siūlome perbalsavimą, nes vieno balso skirtumas.

PIRMININKĖ. Viskas, procedūra yra užbaigta. Dabar eina replikos po balsavimo. Prašom gerbiamą V. Sinkevičių.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Bet, gerbiama pirmininke, vienas balsas. Jūs puikiai žinote procedūras. Buldozeriu stumiate.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, prašom neįžeidinėti. Atsiverskite Statutą.

V. SINKEVIČIUS (*LVŽSF*). Aš jūsų neįžeidinėjau.

PIRMININKĖ. Prašom atsiversti Statutą ir tada su manimi ginčytis, nes nėra jokios nuostatos, kad jeigu vieno balso skirtumas, tai reikia... tai yra arba perbalsuojame. Tai yra pirmininko apsisprendimas, tačiau tokios prerogatyvos, kad taip privaloma daryti, nėra.

Ir kitas dalykas. Gerbiamieji kolegos, būkime *biedni*, bet teisingi. Kodėl lygioje vietoje darome tokią situaciją? Čia žinote, kaip pagal tą anekdotą, kas pirmesnis. Jeigu buvo geras projektas, tai būtinai reikia... ir kažkas suklydote balsuodami. Tai būkime garbingi bent jau. Aš tikrai neprašysiu perbalsuoti, nes dabar eina tik replikos. I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Labai ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Turiu repliką dviem kolegoms. Pirmiausia ponui Tomui norėčiau pasakyti, kad ko jau ko, bet šitos salės pusės gąsdinti

išlaidų mažinimu tikrai nereikėtų, nes mes jums galėtume priverkti upę, kaip atrodo tikras išlaidų mažinimas. Tai, kad negali skirti tiek išlaidų, kiek nori viskam, yra visai kita istorija.

O kolegai A. Sysui, kuris į mane nežiūri, aš vis dėlto norėčiau priminti, kad fiskalinės drausmės įstatymus priėmė kaip tik socialdemokratų Seimai, o juos vykdyti sekėsi daug blogiau. Ačiū.

PIRMININKĖ. P. Saudargas.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, pirmininke. Aš norėčiau gerbiamam Ekonomikos komiteto pirmininkui repliką pasakyti. Išties jūsų klausimas, aš manyčiau, buvo netinkamas ir neetiškas, nes apeliuoti (mes čia esame pagal Konstituciją visi lygūs, kaip jūs žinote, jeigu nežinote, tai pasitikslinkite) į žmogaus amžių ar lytį, ar profesiją, ar išsilavinimą yra tikrai netinkama. Tai, kad tarptautinių santykių specialistas kartu su fizikais, medikais ir muzikais teikia socialinės srities projektus anksčiau už jūsų Vyriausybę, tai jums turėtų būti dėl to gėda.

PIRMININKĖ. Gerbiamasis J. Imbrasas. Prašom.

J. IMBRASAS (TTF). Gerbiama pirmininke, tiek triukšmo salėje, patildykite retkarčiais! Todėl aš prieidamas nespėjau išgirsti balsavimo ir mano balsas nėra. Mano balsas už. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Dėl protokolo – J. Imbraso balsas už.

Gerbiamieji kolegos, gal reaguokime į kolegų paprašymą – šiek tiek tylos ir ramiai sau dirbame toliau.

16.27 val.

Civilinio kodekso 4.84 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-476 (pateikimas)

Civilinio kodekso 4.84 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-476. Pateikimas. V. Kernagis.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Dėkui posėdžio pirmininkei. Sveiki, kolegos, norėčiau pateikti Civilinio kodekso 4.84 straipsnio 4 dalies pakeitimą, ja skatinama siekti, kad daugiabučių namų administratoriai teiktų geresnes ir kokybiškesnes paslaugas. Pagal šiuo metu galiojantį įstatymą pakeisti daugiabučio administratorių namo gyventojai gali tik tuo atveju, jeigu į susirinkimą susirenka viena penktoji gyventojų ir jie raštu kreipiasi į savivaldybę. Tačiau žinant, kad gyventojai sunkiai renkasi į susirinkimus, o praktika rodo, kad Vilniaus mieste tokie dalykai iš esmės nevyksta, Klaipėda tą patį atsakė, Šiauliai tą patį atsakė, tai tokiu atveju, jeigu gyventojai į susirinkimą neatvyksta, savivaldybė privalo dar penkeriems metams pratęsti sutartį su esamu daugiabučių administratoriumi. Šis įstatymo pakeitimas, ši pataisa leistų savivaldybei, gyventojams nesusirinkus į susirinkimą, savarankiškai skelbti konkursą ir parinkti naują administratorių tam daugiabučiui. Yra manoma, kad greičiausiai daugiabučių administratoriai, norėdami, kad būtų išrinkti toliau prižiūrėti daugiabučius namus, keis savo sąlygas, gerins kainas bei paslaugų kokybę, todėl siūlau pritarti šiam pakeitimui.

PIRMININKĖ. Klausia I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama posėdžio pirmininke. Gerbiamasis Vytautai, gal jūs galėtumėte taip pat pateikti ir šiek tiek statistikos, kurią turite, kiek iš tikrųjų ši problema aktuali, kokiam daugiabučių namų gyventojų ratui? Ačiū.

V. KERNAGIS (TS-LKDF). Šiuo metu bent jau Vilniaus mieste yra pasirašytos sutartys, 4 tūkst. 133 daugiabučiai namai yra pasirašę administravimo sutartis ir 60 % įmonių, kurios prižiūri šiuos daugiabučius, priklauso vienai įmonių grupei. Čia vėlgi yra toks monopolizavimas. Aš manau, kad būtų šis pakeitimas leis ir naujiems administratoriams įeiti į šią rinką.

PIRMININKĖ. Klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Bendruomenės daugiabučių gyventojai mūsų apygardoje yra truputį sunerimę dėl šio projekto, kurį jūs teikiate, nors iš dalies pritariu, bet yra tam tikro nerimo. Yra butų ūkio įmonės, kurios valdo bendrijas, bendrijos turi administratorius, kaip žinome, ne visi tikrai gali susirinkti į tuos susirinkimus ir taip toliau. Ar neatsiras niša prašokti butų ūkiui susitarus su naudinga administratoriumi, nes vyksta ir tos renovacijos, sukasi milijonai? Kaip ten išvelgtumėte, kokį saugiklį būtų galima priimti?

V. KERNAGIS (*TS-LKDF*). Nemanau, kad būtų galima prašokti, nes bet koku atveju paskirtą administratorių daugiabučių namų gyventojai gali bet kada pakeisti kitu susirinkę į susirinkimą ir nutarę, kad šitas paskirtasis administratorius netinka. Čia absoliuti laisvė yra palikta ir jokios prievolės penkerius metus turėti paskirtą administratorių tikrai nėra.

PIRMININKĖ. Klausia J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, kolega, atsiprašau, ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, bet jūs siūlote išbraukti iš Civilinio kodekso nuostatą, kad jeigu administratoriaus darbu nėra nusiskundimų, jeigu jis gerai dirba, bet koku atveju vis tiek yra keičiamas. Bet administratoriai skiriami savivaldybės tik tada, kai nėra bendrijos, kai gyventojai neinicijatyvūs, patys nesirūpina savo būstu. Pagal šį projektą bet koku atveju visą laiką reikės keisti administratorius. Mano manymu, tai tikrai ne tas kelias ir gali sulaukti priešingo efekto, negu jūs tikitės.

V. KERNAGIS (*TS-LKDF*). Aš manau, kad kaip tik keičiant administratorius, rinkoje dalyvaujant naujiems dalyviams ir bet koku atveju sudarant konkurenciją, laimėtų tik gyventojai, kurie šiuo atveju yra nuskriaustoji pusė.

PIRMININKĖ. Klausia J. Liesys.

J. LIESYS (*LSF*). Ačiū, gerbiamoji pirmininke. Aš tik noriu pritarti, kad reikėtų šio įstatymo projektą palaikyti vien todėl, kad tai bus akstinas žmonėms, kurie geriau dirba, jie nebijos, o kurie blogai dirba, aišku savaime, pakeisti juos įmanoma daug greičiau. Kadangi daugiabučiai šiandien turi problemų su renovacija, su kitais darbais, su administravimu, su šildymo sistema, manyčiau, gerbiamieji kolegos, šitą iniciatyvą reikia palaikyti.

PIRMININKĖ. Tai jau atsakėte?

V. KERNAGIS (*TS-LKDF*). Čia palaikymas buvo, nežinau, ar reikia atsakymo.

PIRMININKĖ. Tai gerai, tai tada ačiū.

V. KERNAGIS (*TS-LKDF*). Gerai, dėkui.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Oi, dar motyvai dėl viso, bet visi yra tik už, tai gal... I. Šimonytė nori kalbėti už. Prašom.

I. ŠIMONYTĖ (*TS-LKDF*). Aš noriu kalbėti už todėl, kad per klausimus akivaizdu, kad kai kam gali susidaryti nevisiškai tikslus vaizdas apie tai, kas čia yra siūloma. Aš noriu atkreipti dėmesį, kad pagal dabartinę redakciją, jeigu nėra nusiskundimų, tas pats administratorius yra perskiriamas automatiškai. Ne tai, kad jis gali būti perskiriamas todėl, kad jis gerai dirba, o jis yra perskiriamas tiesiog automatiškai. Mes kalbame apie namus, kuriuose gyvena žmonės, kurie nesugeba susiburti į bendriją. Vadinas, jų paprastai būrio susidomėjimas namo reikalais yra tikrai minimalus. Todėl savivaldybė tikrai turėtų turėti didesnę svertą, negu kad tik pareigą automatiškai perskirti tą patį administratorių, dėl kurio skundų nepateikė neinicijatyvūs ir neaktyvūs namo gyventojai. Todėl labai siūlyčiau ir labai raginčiau kolegas balsuoti už. Esant reikalui, kokius nors patikslinimus ten tikrai galima padaryti. Problema yra ta, kad labai greitu laiku nemažam kiekiui administratorių pasibaigs tas terminas ir niekas nekreipdamas dėmesio į jokias aplinkybes turės automatiškai dar penkeriems metams tuos pačius administratorius perskirti. Dar kartą raginu balsuoti už.

PIRMININKĖ. Balsuojame. Kas pritariate po pateikimo Civilinio kodekso straipsnio pakeitimui, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote.

Balsavo 64 Seimo nariai: už – 28, prieš – 15, susilaikė 21. Po pateikimo nepritarta.

Taigi vėl balsuojame. Kas už tai, kad atmestume, balsuojate... atsiprašau, kad gražintume iniciatoriams tobulinti, balsuojate už, kad atmestume, balsuojate prieš.

Balsavo 62 Seimo nariai: už – 47, prieš – 15. Gražiname iniciatoriams tobulinti.

Gerbiamas Anušauskai... Repliką? Prašom. Gerbiamas G. Landsbergis.

G. LANDSBERGIS (*TS-LKDF*). Aš kreipiuosi į kolegas kitoje salės pusėje. Iš tikrųjų ne visi klausimai, kaip matote, darbotvarkė visada yra stipriai politinio pobūdžio, bet kai kurie iš tikrųjų yra skirti tam, kad žmonėms pagalba būtų suteikta greitai. Aš labai kviečiu įsiskaityti į tuos įstatymų projektus, kurie yra teikiami. Šiuo atveju mes suteikėme savivaldybėms galimybę pratęsti rubikones sutartis neatsiklausus žmonių. Tai tik tiek. Pappleškime sau per petį.

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega Anušauskai, aš noriu jūsų paklausti. Ar čia iš tikrųjų Seimo rinkimų įstatymo vieno straipsnio pakeitimo įstatymas ir visi kiti lydimieji? Jie nesusiję tarpusavyje? Tada Seimo rinkimų įstatymo 41 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto negalime svarstyti, nes yra Teisės departamento išvada, kad prieštarauja Konstitucijai. Toliau negalime... (*Balsai salėje*) Gerbiamas kolega, vis tiek aš turiu laikytis Statuto. Kol nebus Teisės ir teisėtvarkos komiteto išvadų šiais klausimais, tol mes pateikimo negalime daryti. Iš to paketo yra tik du įstatymų projektai, kur nėra Teisės departamento išvados dėl prieštaravimo Konstitucijai. Tai aš dėl to ir klausiu jūsų, ar jie gali būti pateikti atskirai? Tada prašom pateikti Prezidento rinkimų įstatymo 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

16.38 val.

Prezidento rinkimų įstatymo Nr. I-28 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-362(2) (pateikimas)

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, šiaip viso komplekso įstatymų projektų tikslas buvo toks. Rinkimų metu mes naudojames elektroninėmis priemonėmis teikdami savo finansines ataskaitas. Tiesa, Vyriausioji rinkimų komisija iš mūsų prašo paskui dar ir popierinių. Ir elektroninių, ir popierinių, na, toks dvigubas darbas, galima su tuo sutikti. Paprastai tie žmonės, kurie nuosekliai veda savo rinkiminiuos finansus, jau rinkimų dieną pirmame ture turi visus reikalingus dokumentus, popierius. Tačiau mūsų įstatymuose yra numatyta, kad tie dokumentai... 95 % visų dokumentų 95 % dalyvių būna tvarkingi, juos tikrina dar 140 dienų, vos ne pusę metų. Žmonės, kurie, pavyzdžiui, dalyvauja individualiai, įvairių visuomeninių komitetų atstovai, sudeda pinigų į rinkiminiuos užstatus, jiems aktualu tuos užstatus susigražinti esant tvarkingiems dokumentams ir, jeigu atitinka tas įstatyme numatytas sąlygas, t. y. kad surinko daugiau kaip 3 %, nepadare šturkščių pažeidimų.

Šiuo atveju trys įstatymų projektai iš šito komplekso iškrenta. Teisės departamentas išvelgė, kad tokia nuostata, kad jie anksčiau pateiks savo ataskaitas, neįrašius nuorodų į tai, kad galioja ir tos sąlygos, kad jie turi surinkti 3 % ir nepadaryti šturkščių pažeidimų, gali prieštarauti Konstitucijai. Aš kategoriškai nesutinku, nes aš tų nuostatų tikrai nekeičiu, jos tebegalioja, tačiau Teisės ir teisėtvarkos komitetas išspręs.

Lieka du įstatymų projektai. Prezidento rinkimų įstatyme numatytas rinkimų užstato gražinimo, t. y. nenumatytas šiuo metu rinkimų užstato gražinimo terminas. Įstatymuose, aš manau, turi būti viskas aišku. Ką reiškia tezė „gražinamas po rinkimų“? Projektu siūlomas rinkiminio užstato gražinimas per 30 dienų nuo galutinių rezultatų paskelbimo. Laiko patikrinimams tikrai užtenka.

Kitas įstatymo projektas, aš kartu pristatysiu. Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo projektas numato, kad viešosios informacijos rengėjai ir skleidėjai elektroninio ryšio priemonėmis VRK privalo pateikti viešos informacijos rengėjo ir skleidėjo deklaraciją ne vėliau kaip 10 dienų po rinkimų ar pakartotinių rinkimų, ar referendumo, ar galutinių rezultatų paskelbimo dienos. Dabar yra 25 dienos. Kodėl trumpinamas terminas? Pirmiausia todėl, kad dažniausiai su šita sritimi yra susiję pažeidimai. Jeigu jų vertinimas nukeliamas mėnesį, du, tris ir t. t. į ateitį, žinoma, tokiu atveju įtakai arba peržiūrėti, kokius nors pažeidimus įvertinti... Vyriausiojoje rinkimų komisijoje dažniausiai tai būna formalūs procesai. Aš siūlau tuos terminus dinamizuoti, pagreitinti ir, tiesą sakant, naudojantis elektroninėmis priemonėmis tai nėra sudėtinga padaryti, ką dauguma daro dabar.

PIRMININKĖ. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas pranešėjau, gal rengdamasis vis dėlto jūs teiravotės? Reali situacija – iš tikrųjų ten reikia ir audito, ir panašiai? Ar čia dirbtinai neatiduodami pinigai, ar laikomi kažkur? Ar iš tikrųjų ta realinė situacija neleidžia to padaryti, nes reikėtų daug auditorių ir panašiai? Ačiū.

A. ANUŠAUSKAS (TS-LKDF). Manychiau, dauguma žmonių, kurie labai nuosekliai tvarko tuos rinkiminiuos finansus, jau, kaip minėjau, rinkimų dieną, na, aš, pavyzdžiui, rinkimų dieną turėjau

savo visus tvarkingus popierius, tačiau daugybė žmonių, kurie irgi susitvarkė tuos savo dokumentus, 800 eurų tie keli tūkstančiai žmonių gali susigražinti tik po 140 dienų anksčiausiai. Nepaisant to, kad jų popieriuose gali būti, pavyzdžiui, jie galbūt didelės paramos negavo, galbūt nieko negavo, jie dalyvavo rinkimuose ir tiek, tačiau bet koku atveju vis tiek jie turi laukti 140 dienų.

Aš manau, kad jeigu jau suteikėme teisę dalyvauti nepriklausomiems kandidatams, visuomeniniams komitetams, partijoms tai galbūt mažiau aktualu, bet irgi aktualu, tai turėkime tokias galimybes, kad po rinkimų rezultatų ne vėliau kaip po 10 dienų suteiktume jiems galimybę susigražinti tuos užstatus, jeigu jie atitinka minėtas sąlygas. Kaip minėjau, čia diskusija su Teisės departamentu galbūt nepavyko, sutinku. Teisės ir teisėtvarkos komitetas, jeigu priims kitą sprendimą, bus galima toliau pristatyti. Viskas.

PIRMININKĖ. J. Olekas – už.

J. OLEKAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, kaip ponas Gabrielius sakė, iš tikrųjų kartais pasitaiko, kad yra gerų konservatorių pasiūlymų. Aš manau, kad per šitą pusdienį mes tokį vieną pamatėme, tai siūlau pritarti kolegos teikiamam projektui, o kur netinka, tiems nepritarsime. Bet ši kartą, aš manau, tikrai tie pasiūlymai tinka visoms partijoms, visiems rinkimų dalyviams, todėl kviečiu pritarti.

PIRMININKĖ. Gal galime tada bendru sutarimu pritarti? (*Balsas salėje: „Balsuojam!“*) Balsuojam? Prašom balsuoti. Kas po pateikimo pritariate Prezidento rinkimų įstatymo 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui?

Balsavo 58 Seimo nariai: už – 53, prieš – 3, susilaikė 2. Po pateikimo pritariama. Pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Svarstymas numatomas birželio 20 dieną.

16.45 val.

Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-592 (pateikimas)

Ar po pateikimo pritariate Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 16 straipsnio pakeitimo įstatymui? Nėra norinčių kalbėti. Ar galime bendru sutarimu pritarti? Pritarta bendru sutarimu. Irgi pagrindinis komitetas – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas. Numatomas svarstymas birželio 20 dieną.

16.46 val.

Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 3, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-374(2), Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo Nr. IX-2428 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-415 (pateikimas)

Dabar kviečiu T. Langaitį pateikti Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 3, 17 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą ir siūlyčiau iš karto pateikti tuo pačiu pavadinimu įstatymo 14 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, jums leidus, noriu pateikti du įstatymų projektus, kurių tikslas yra didinti politinių kampanijų skaidrumą, t. y. rinkimų kampanijų skaidrumą. Išties teko nemažai bendrauti su Vyriausiosios rinkimų komisijos specialistais, su vietos stebėtojais, su tarptautiniais ESBO stebėtojais, bandant išanalizuoti pastarųjų rinkimų situacijas, pranešimus ir atrasti būdus, kaip būtų galima papildomai išskaidrinti rinkimų kampanijas. Dėl tikslo didinti rinkimų kampanijų skaidrumą turiu jums du pasiūlymus, kuriuos, tikiuosi, sutiksite apsvarstyti komitetuose.

Visų pirma, noriu pateikti įstatymo projektą, kuriame numatyta, kad kiekvienas savarankiškas politinės kampanijos dalyvis turi pateikti Vyriausiajai rinkimų komisijai politinės kampanijos finansavimo ataskaitą. Taigi būtų matomi kiekvieno savarankiško politinės kampanijos dalyvio politinės kampanijos finansavimo duomenys, ir tai yra labai gerai.

Taigi šiuo projektu siūloma nustatyti, jog vienmandatėje Seimo rinkimų apygardoje iškeltas kandidatas gali būti registruojamas tik savarankišku politinės kampanijos dalyviu. Ir būtent tokiu būdu, t. y. tik savarankišku politinės kampanijos dalyviu iškelti kandidatai galutinai pateiktų atskiras ataskaitas. Dauguma mūsų būtent tai ir darė rinkimų kampanijoje, praktika yra įprasta, tačiau ne visi. Būtent toks reguliavimas nustatytų prielaidas didesniai politinių kampanijų finansavimo skaidrumui ir efektyvesniam darbui rinkimų finansavimo kontrolės srityje, anot Vyriausiosios rinkimų komisijos.

Įstatyme taip pat numatome galimybę VRK interneto puslapyje skelbti savarankiškų politinės kampanijos dalyvių, politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraščius, ataskaitas, iki šiol tai nebuvo numatyta. Tai toks papildomas reikalavimas VRK dėl rinkimų kampanijų finansinių ataskaitų skaidrumo. Projektu pasiūloma įtvirtinti 10 darbo dienų duomenims apie rinkimų politinės kampanijos išlaidas už gautas aukas terminą.

Kviečiu klausyti klausimus ir palaikyti projektą, kad galėtume jį visapusiškai svarstyti komitetuose.

PIRMININKĖ. Dėkui, pranešėjui. Niekas jūsų nenori klausyti.

T. LANGAITIS (TS-LKDF). Ačiū.

PIRMININKĖ. Gerbiami kolegos, po pateikimo irgi nematau norinčių kalbėti. (*Balsai salėje*) Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Balsuojam. Tai gal iš karto dėl abiejų projektų.

Kas po pateikimo pritariate projektui Nr. XIII-374 ir projektui Nr. XIII-415, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate prieš arba susilaikote. Ačiū, pranešėjau, jūs galite grįžti.

Balsavo 56 Seimo nariai: už – 21, prieš – 14, susilaikė 21. Po pateikimo nepritarta.

Dabar vėl turime apsispręsti. Kas už tai, kad grąžintume iniciatoriams tobulinti, balsuojate už, kiti balsuojate prieš.

Balsavo 55 Seimo nariai: už – 30, prieš – 25. Gražinta iniciatoriams tobulinti projektus Nr. XIII-374 ir Nr. XIII-415.

Gerbiamieji kolegos, šios dienos popietinės darbotvarkės klausimai išnagrinėti. 2017 m. balandžio 27 dienos vakarinį plenarinį posėdį baigėme. (*Gongas*)

PAVARDŽIŲ RODYKLĖ

- Adomėnas Mantas 30, 41, 42, 47
Andrikis Rimas 13
Anušauskas Arvydas 15, 61, 62
Armonaitė Aušrinė 18, 22, 30, 48, 59
- Baškienė Rima 7, 21
Bernatonis Juozas 30
Bilotaitė Agnė 53, 55, 56, 58
Bukauskas Valentinas 21, 22
Butkevičius Algirdas 37, 43
- Čmilytė-Nielsen Viktorija 17, 30, 52
- Dagys Rimantas Jonas 26, 42, 56, 58, 59
Degutienė Irena 8, 26, 27, 44, 45, 50
Dumbrava Algimantas 46, 47
- Gailius Vitalijus 13
Gaižauskas Dainius 28
Gentvilas Eugenijus 8, 9, 21, 31, 40, 41, 42, 43, 49
Gentvilas Simonas 8, 10, 24, 29, 31, 32, 43, 47, 55
Glaveckas Kęstutis 23, 24, 27, 33, 36, 40, 41, 46
Gražulis Petras 16, 17, 18, 45
- Imbrasas Juozas 60
- Jakeliūnas Stasys 27
Jedinskij Zbignej 35, 41
Jovaiša Eugenijus 28
Jovaiša Sergejus 21, 22, 33, 48
Juknevičienė Rasa 41, 45
- Kamblevičius Vytautas 30, 48, 54, 58
Kasčiūnas Laurynas 50, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59
Kernagis Vytautas 60, 61
Kubilius Andrius 21, 54
- Landsbergis Gabrielius 17, 18, 21, 27, 29, 31, 32, 33, 34, 38, 42, 61
Langaitis Tadas 12, 17, 63, 64
Liesys Jonas 61
Linkevičius Linas Antanas 43
- Majauskas Mykolas 11, 12, 17, 19, 41, 48, 49
Markauskas Bronius 47
Masiulis Rokas 43, 46
Matelis Bronislovas 16
Matulas Antanas 18, 19, 20
Mazuronis Valentinas 43
Mažeika Kęstutis 12, 27, 30, 31, 33
Morkūnaitė-Mikulėnienė Radvilė 11, 28, 31
- Nausėda Gitanas 44
- Olekas Juozas 19, 24, 26, 63
- Palionis Andrius 9, 11
Petrauskienė Jurgita 47, 48
Poderys Virgilijus 7
Pranckietis Viktoras 7, 44, 45
Pūkas Kęstutis 8, 15, 16, 17
Pupinis Edmundas 24, 25, 49, 57, 62
- Razma Jurgis 7, 8, 13, 21, 23, 24, 25, 26, 45
Rinkevičius Viktoras 9, 10, 11, 42, 44
- Sabatauskas Julius 29, 61
Salamakinas Algimantas 8, 10, 12, 16, 31
Saudargas Paulius 10, 60
Sinkevičius Mindaugas 35
Sinkevičius Rimantas 12, 29, 32, 44, 51
Sinkevičius Virginijus 7, 26, 27, 36, 41, 42, 43, 51, 53, 54, 57, 59
Sysas Algirdas 16, 18, 28, 42, 51, 54, 57, 58, 60
Skaistė Gintarė 11, 25, 50, 51
Skardžius Artūras 9, 41, 42, 43, 55, 56
Skvernelis Saulius 38, 43, 44, 45, 49, 50
Stančikas Andriejus 27
Starkevičius Kazys 23
Stoma Saulius 18
Streikus Zenonas 12, 13
- Šakalienė Dovilė 16, 17
Šalaševičiūtė Rimantė 14, 19, 20, 21, 29, 30
Šapoka Vilius 46, 49
Šarknickas Robertas 8, 23, 27, 28, 60
Šešelgis Kazimieras 24
Šiaulienė Irena 37, 38
Šimas Audrys 22
Šimonytė Ingrida 27, 59, 60, 61
Širinskienė Agnė 20, 28, 59
Šnaideris Fridrichas (Shneider Friedrich) 38
- Talmont Leonard 46
Tomilinas Tomas 54, 59
Trečiokas Kęstutis 43
- Urbšys Povilas 14, 15, 30, 31, 32
- Vaičekauskas Gintaras 49, 50
Vasiliauskas Gediminas 7
Veryga Aurelijus 48
Vingrienė Virginija 12, 21, 22, 29
- Žemaitaitis Remigijus 20, 47, 48

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius
Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*
Interneto puslapis *www.lrs.lt*